

**Analiza slučajeva
juni 1998. - decembar 2001.**

**Pripremio Sektor za emitovanje, CRA
Decembar 2001.**

REZIME

Regulatorna agencija za komunikacije (CRA)¹, kao nezavisno regulatorno tijelo, u okviru svog mandata i odgovornosti u vezi sa emitovanjem, uključuje aktivnosti, pored dodjele dozvola za emitovanje, i monitoring programa i uspostavljanje standarda u smislu usvajanja kodeksa, zajedno sa osiguravanjem poštivanja istih od strane RTV stanica i nametanjem odgovarajućih pravnih lijekova i kazni za kršenje pomenutih kodeksa. Ovi kodeksi usvojeni su standardi za emitovanje programa, koji su uključeni u Kodeks za emitovanje radio i TV programa, Kodeks za reklamiranje i sponzorstvo i druga pravila i propise, zajedno sa sekcijama primjenjivim na proizvodnju programa u pojedinačnim dozvolama.

Ovaj izvještaj obuhvata sve slučajeve kršenja pravila, propisa i uslova za izdavanje dozvola, od početka operacija IMC-a do završetka procesa izdavanja dugoročnih dozvola širom BiH (decembar 2001.). Izvještaj čini rezime slučajeva, prateći iste u smislu kršenja pojedinačnih članova Kodeksa za uređivanje radio i TV programa (u vezi sa sadržajem), nakon kojih slijede slučajevi vezani za kršenje uslova privremenih dozvola za emitovanje i kršenje Moratorijuma na nove RTV stanice. Analiza se nakon toga fokusira na kršenja u vezi sa obavezama autorskih prava i odredbi za reklamiranje. Dalje, izvještaj sadrži pregled slučajeva proisteklih iz Izbora u BiH i Parlamentarnih izbora u Republici Hrvatskoj. U sadržaj je takođe uključena analiza slučajeva višestrukih prekršaja i nivoa kazni. Drugostepeni pravni lijek na odluke tijela CRA u vezi sa kršenjem važećih pravila i propisa, koji je žalbena funkcija Vijeća CRA, takođe je sadržan u ovom izvještaju. Konačno, izvučeni su zaključci, što takođe sadrži analizu nivoa efikasnosti CRA kodeksa, pravila, propisa i uslova dozvola.

Tokom perioda analiziranog u ovom izvještaju, ali takođe gledajući u budućnost, CRA stavlja snažan naglasak na slučajeve koji su obrađeni na osnovu primljenih prigovora. Međutim, početak rada obilježen je velikim brojem slučajeva koji su otvoreni na *ex officio* osnovi. Ipak, kako je ugled ove institucije rastao, sve veći broj otvorenih slučajeva bio je zasnovan na prigovorima koji su primljeni od samih RTV stanica (u vezi sa štetnim elektronским smetnjama u plasiraju signalima i u manjoj mjeri sa programskim sadržajem drugih stanica) i trećih strana. Ovaj trend podržava tezu da je CRA danas uveliko priznata od strane slušalaca i gledalaca kao agencija koju građani BiH mogu koristiti kada smatraju da se RTV stanice ne pridržavaju standarda uspostavljenih u Kodeksima.

U prve tri godine rada IMC-a, sada CRA, donešeno je 138 odluka, od kojih je 50 donio generalni direktor (u daljem tekstu: DG) i izvršni direktor (u daljem tekstu: CEO) – 49 DG i 1 CEO, a 88 odluka donio je Odbor za implementaciju (u daljem tekstu: EP). Od ukupnog broja RTV stanica koji su dobili privremene dozvole (nekih 278² stanica), samo 60 ih je bilo predmet odluka CRA vezanih za kršenje Kodeksa i drugih neregularnosti. To čini 21,6 % broja stanica koje su dobile privremenu dozvolu. Ovaj broj će, nadamo se, biti nadalje umanjen u narednim godinama.

EP i DG su, u razmatranju velikog broja slučajeva i višestrukih kršenja pravila i propisa, od trenutka početka rada 1. avgusta 1998. godine, uspostavili veću zakonsku snagu i «sudsku praksu». IMC, sada CRA, ovim putem je doprinijela razjašnjavanju standarda prema kojima

¹ Dana 2. marta 2001. godine, Visoki Predstavnik donio je Odluku o spajanju nadležnosti Nezavisne komisije za medije (IMC) i Regulatorne agencije za telekomunikacije (TRA), osnivajući Regulatornu agenciju za komunikacije (CRA). U članu 6.2 Odluke stoji: «*Svi akti, kodeksi, pravila, smjernice i odluke usvojene od strane IMC i TRA ostat će na snazi osim ako ne budu zamijenjene ili izmjenjene odlukama koje donese CRA.*»

² Ovo je broj stanica koje su registrovane i licencirane Privremenim dozvolama IMC-a

stanice mogu mjeriti svoj program i koji mogu pomoći stanicama prilikom tumačenja Kodeksa. Pregled historije slučajeva u prve tri godine postojanja pokazuje da je CRA uspostavila neke jasne naznake. Odbor za implementaciju će djelovati tako da ne dopusti da stanice postanu instrumenti propagande ili sredstva političkih kampanja. Odbor će stanice uvijek smatrati odgovornim za sadržaj njihovih programa, u skladu sa Kodeksom za uređivanje RTV programa, Uslovima za izdavanje dozvola za emitovanje i drugim pravilima i propisima. CRA insistira na tome da RTV stanice upražnjavaju nezavisnu uredničku politiku koja je njihovo pravo i obaveza.

Sveukupna procjena kršenja CRA Kodeksa za uređivanje RTV programa (koja se odnosi na pojedinačna i višestruka kršenja članova) pokazuje da je najviše puta prekršen član 4.1 «Snimci programa», koji je prekršen 21 put. Poštivanje odredbi ovog člana značajno je poboljšano, što se može vidjeti iz smanjenog broja ovih prekršaja u 2000. i 2001. godini.

Slijedeći najčešće prekršen član je 1.4 «Pravedno i nepristrasno uređivanje programa», što pokazuje da je osiguravanje tačnosti, pravednosti i nepristrasnosti, ne samo u programu vijesti, nego u svim programima, nekada bilo teško za postići. Ovdje takođe spada i promoviranje jednostranih vijesti od strane RTV stanica, pri čemu su lična mišljenja i stavovi bili prezentirani kao komentari, umjesto da isti budu u potpunosti odvojeni od vijesti.

Nakon gore pomenutih, članovi 1.1 «Općenito» i 1.2 «Pristojnost i uljudnost» prekršeni su u 15 navrata. Pitanja vezana za kršenja ovih članova odnosila su se na stanice koje nisu poštivale opšteprihvачene standarde zajednice uljudnosti i poštovanja prema etničkoj, kulturnoj i vjerskoj raznovrsnosti Bosne i Hercegovine. Konačno, član 1.3 «Vjera», član 1.6 «Lažan i varljiv materijal» i član 2 «Pravo na odgovor» bili su prekršeni u 4, 5 odnosno 2 navrata, što pokazuje mnogo manju pojavu kršenja u smislu pitanja na koje se odnose ovi članovi.

U slučajevima u kojima su stanice prekršile član 4.1 «Snimci programa» Kodeksa o uređivanju RTV programa. Kazna je u svim slučajevima, uz jedan izuzetak (koji je analiziran u izvještaju) bila upozorenje. U slučajevima kada je stanica prekršila Moratorijum na nove RTV stanice, odluka CRA bila je u svim slučajevima naredba stanici da prekine svoje emitovanje. Što se tiče odluka koje su sadržavale finansijske kazne, CRA prije donošenja same odluke pravi vrlo detaljan pregled prekršaja koji uključuju finansijsku kaznu (kao što je opisano u analizi koja slijedi). Kako ovaj izvještaj pokazuje, vjerovatnije je da će stanice sa historijom kršenja pomenutih odredbi trpjeti finansijsku kaznu nakon što su im prethodno bila izdata upozorenja. Prilikom ozbiljnih prekršaja, poput višestrukog kršenja Kodeksa za uređivanje RTV programa, finansijske kazne izdate su za stanice kojima je to prvi prekršaj.

Što se tiče slučajeva kršenja autorskih prava i obaveza reklamiranja, CRA je uvijek izdavala finansijske kazne za iste, osim u dva slučaja koja su takođe uključivala ozbiljne prekršaje drugih pravila i odredbi.

Sve u svemu, što se tiče višestrukih kršenja pravila i propisa, članovi koji su umiješani u iste su: član 1.4 «Pravedno i nepristrasno uređivanje programa» Kodeksa o uređivanju RTV programa prekršen je najviše puta (šesnaest), nakon čega slijedi četrnaest kršenja člana 1.1 «Općenito» i deset kršenja člana 1.2 «Pristojnost i uljudnost» istog kodeksa. Članovi 1.3 «Vjera», 1.6 «Lažan i varljiv materijal» i 4.1 «Snimci programa» spadaju među slučajeve višestrukih kršenja, ali u manjoj mjeri (svi članovi prekršeni u pet navrata). Član 2 «Pravo na odgovor» prekršen je tri puta, i to kao dio višestrukog kršenja.

Važno je primjetiti da je broj slučajeva višestrukog kršenja Kodeksa, Pravila i Propisa smanjen, posebno u periodu od jula 2000. godine do danas. Međutim, događaji poput odluke Visokog Predstavnika za Hercegovačku banku – mart 2001. godine, kao i događaji vezani za

dešavanja u Banja Luci – april 2001. godine, čine većinu slučajeva višestrukog kršenja kodeksa i pravila. Ovo pokazuje da još uvijek ima slučajeva i vremena kada neke RTV stanice u BiH prekorače svoje odgovornosti prema publici i istupe van granica profesionalnog ponašanja, što je nesretna činjenica. CRA će djelovati ka potpunoj implementaciji principa profesionalnog novinarstva koje cijela zajednica elektronskih medija u BiH mora poštivati.

Do jula 2000. godine primjećeno je da je u većini slučajeva došlo do kršenja člana 4.1 «Snimci programa», u kombinaciji sa jednim ili više drugih članova, posebno člana 1.1 «Općenito», člana 1.2 «Pristojnost i uljudnost» ili člana 1.4 «Pravedno i nepristrasno uređivanje programa». Međutim, tokom perioda juli 2000. – august 2001. godine, postojao je samo jedan slučaj višestrukog kršenja u kojem je prekršen i član 4.1. To jasno pokazuje da je ogromna većina stanica u BiH počela da u potpunosti poštuje vrlo važan aspekt sektora profesionalnih el. medija – arhiviranje emitovanog materijala.

Kao što je ranije primjećeno, član koji je najčešće bio umiješan u višestruka kršenja jeste član 1.4 «Pravedno i nepristrasno uređivanje programa». Tekst ovog člana direktno ističe jedno od pitanja koje je zajednica elektronskih medija morala (a u nekim slučajevima još uvijek mora) sprovesti u svojim uredničkim politikama i svom emitovanju – profesionalno novinarstvo zasnovano na pravednosti, pružanju činjenica, istraživanju različitih stavova u vezi sa bilo kojim pitanjem, pružanju potpunih izvještaja o bilo kojoj temi publici uz punu profesionalnu nepristrasnost, što je svakako jedna od najvažnijih odgovornosti i obaveza elektronskih medija.

Prekršaji vezani za Općinske izbore u BiH obično su se odnosili na Uslove za izdavanje dozvola, Pravilo o medijima tokom izbornog perioda i Smjernice u vezi sa pravičnim pristupom. Slučajevi vezani za Parlamentarne izbore u Hrvatskoj uglavnom su predstavljali kršenje aslova dozvole, zajedno sa članom 1.4 Kodeksa o uređivanju radio i TV programa. Što se tiče Općih izbora u BiH, održanih u novembru 2000. godine, prekršaji su se uglavnom odnosili na Uslove dozvole za emitovanje i Kodeks o uređivanju radio i TV programa.

Za sada je bio slučaj da je Vijeće pregledalo većinu žalbi na svakoj od svojih narednih sastanaka (nakon prijema žalbi), osim u slučajevima kada je žalba stigla prekasno da bi bila pripremljena za sastanak Vijeća CRA. Međutim, važno je primjetiti da je Vijeće bilo vrlo angažirano u žalbenim procedurama za Fazu 2 procesa izdavanja dugoročnih dozvola tokom 2001. godine.

Prateći historiju slučajeva po kojima su odlučivali EP i DG, jasno je vidljivo da su se tokom perioda do sredine 2000. godine slučajevi uglavnom odnosili na kršenje Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, dok je u kasnijem periodu došlo do uvođenja i većoj koncentraciji drugih prekršaja, poput kršenja autorskih prava i pravila o reklamiranju. Ovaj trend pokazuje dvije stvari: pozitivan uticaj regulacije medija po uzoru na najbolju evropsku demokratsku praksu koju je uvela i održala CRA, kao i rastući profesionalizam u zajednici el. medija u BiH, koja se oslobođila od pritisaka (političkih i drugih). Međutim, kada su u pitanju pojedini događaji, poput pomenutih slučajeva sa Hercegovačkom bankom ili izborima u BiH i Hrvatskoj, CRA je primjetila povišen broj kršenja pravila i propisa. Što se tiče izbornih propisa, kao što je ranije primjećeno, Vijeće CRA je ukinulo IMC Kodeks o pravilima za medije tokom izbornog perioda svojom odlukom od 29. oktobra 2001. godine.

Jasno je da je iskustvo IMC-a, sada CRA, raslo tokom godina rada od formiranja agencije i svakom sjednicom Odbora za implementaciju razvijali su se proceduralni aspekti dostavljanja prigovora Odboru radi odlučivanja. Iskustvo CRA u korištenju svojih Kodeksa i drugih propisa do sada je pokazalo da su isti pravedni, na RTV stanice orijentirani zakonski propisi, te da su

prilagođeni situaciji u BiH, dizajnirani na takav način da uključe i principe međunarodnih zakona o ljudskim pravima (prvenstveno sloboda izražavanja i informiranja), demokratskog razvoja, liberaciju medija od političkih i drugih pritisaka i uticaja, i punu profesionalizaciju ovog sektora u zemlji u tranziciji kakva je BiH. Ipak, pregled pravila i propisa CRA se ne zaustavlja na nivou potvrđivanja njihove prilagodljivosti u vrtlogu medijskog okruženja u Bosni i Hercegovini, posebno ako se uzmu u obzir ovdašnje posebne okolnosti. CRA, na osnovu iskustva u polju regulacije medija u BiH i u slučajevima kršenja pravila i propisa, uvijek testira i mjeri nivo efikasnosti i prikladnosti ovih pravila, te konstantno traži učešće ne samo zajednice elektronskih medija, nego i javnosti i drugih zainteresiranih strana. To znači ne samo provjeru prilagodljivosti pravila, nego i sakupljanje prijedloga, uvijek težeći ka napretku i prilagođavanju rastućem medijskom sektoru, uzimajući u obzir i nove tehnologije i trendove u audio-vizuelnom sektoru u Evropi i svijetu.

Generalno, stav je CRA da je tokom ove tri godine ostvaren značajan i pozitivan napredak, dok treba primjetiti neke izuzetke; RTV stanice su poštivale Kodekse vezane za emitovanje. Razlog zabrinutosti može biti činjenica da mnoge stanice i dalje ostaju u tokovima predmeta i političkih jedinica u okviru svojih entiteta i pitanja koja se tiču samo njihove nacionalnosti. Postoje dokazi koji pokazuju da političke stranke pokušavaju i s vremenom na vrijeme i uspijevaju da utiču na uredničke odluke u vezi sa sadržajem emitovanih vijesti i političkog programa. Međutim, takođe postoje dokazi da u slučajevima gde RTV stanice ne izaberu da služe uskogrudnim političkim interesima, od CRA traže pomoć pri opiranju takvim pritiscima.

SADRŽAJ:

I.	<i>Uvod</i>	<i>strana 9</i>
II.	<i>Proces donošenja odluka</i>	<i>strana 16</i>
III.	<i>Odluke</i>	<i>strana 18</i>
	<i>Odluke vezane za sadržaj</i>	<i>strana 20</i>
	<i>Odluke vezane za izdavanje dozvola</i>	<i>strana 40</i>
	<i>Odluke vezane za obaveze autorskih prava</i>	<i>strana 44</i>
	<i>Odluke vezane za obaveze reklamiranja</i>	<i>strana 47</i>
	<i>Odluke vezane za izbore u BiH i Hrvatskoj</i>	<i>strana 49</i>
IV.	<i>Višestruka kršenja IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa</i>	<i>strana 54</i>
V.	<i>Žalbe na odluke</i>	<i>strana 55</i>
VI.	<i>Zaključak</i>	<i>strana 56</i>
Prilozi	<i>- tabele i grafičke prezentacije</i>	
Prilog 1	<i>Odluke - Pregled</i>	
Prilog 1a	<i>Odluke – hronološka lista</i>	<i>strana 61</i>
Prilog 1b	<i>Odluke Odbora za implementaciju</i>	<i>strana 67</i>
Prilog 1c	<i>Odluke generalnog direktora</i>	<i>strana 70</i>
Prilog 2		
Prilog 2a	<i>Odluke generalnog direktora na osnovu odluka Odbora</i>	<i>strana 72</i>
Prilog 2b	<i>Odluke vezane za sadržaj</i>	<i>strana 72</i>
Prilog 2c	<i>Odluke vezane za pravni pitanja izdavanja dozvola i kršenje moratorijuma</i>	<i>strana 75</i>
Prilog 2d	<i>Odluke vezane za obaveze autorskih prava</i>	<i>strana 76</i>
Prilog 2e	<i>Odluke vezane za obaveze reklamiranja</i>	<i>strana 76</i>
Prilog 2f	<i>Odluka vezana za izbore</i>	<i>strana 76</i>
Prilog 3	<i>Odluka vazana za višestruko kršenje</i>	<i>strana 78</i>
Prilog 4	<i>Višestruki kršitelji</i>	<i>strana 80</i>
Prilog 5	<i>Kazne</i>	
Prilog 5a	<i>Najoštije kazne</i>	<i>strana 84</i>
Prilog 5b	<i>Minimum and maximum sanctions</i>	<i>strana 85</i>
Prilog 5c	<i>Višestruki kršitelji – minimalne i maksimalne kazne</i>	<i>strana 87</i>
Prilog 5d	<i>Najoštira kazna – jednostruki prekršaj</i>	<i>strana 88</i>
Prilog 5e	<i>Minimalna kazna – višestruko kršenje</i>	<i>strana 88</i>
Prilog 6	<i>Kodeks o uređivanju radio i TV programa</i>	<i>strana 89</i>
	<i>Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu</i>	<i>strana 93</i>
	<i>Smjernice IMC-a u vezi izvještavanja o provokativnim izjavama</i>	<i>strana 98</i>
	<i>Smjernice u vezi tačnosti i izbalansiranosti</i>	<i>strana 102</i>
	<i>Pravilo – Poštivanje obaveza autorskih prava</i>	<i>strana 106</i>
	<i>Procedura za vođenje slučajeva</i>	<i>strana 108</i>
	<i>CRA Pravilo br. 10/2001</i>	<i>strana 113</i>
	<i>Odluka Vijeća CRA od 6. decembra 2001. godine</i>	<i>strana 114</i>

IZJAVA O MISIJI REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE

Regulatorna agencija za komunikacije je u potpunosti nezavisna prilikom donošenja odluka. Agencija obavlja svoj rad na državnom nivou i u skladu sa opštim principima legalnosti, objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.

Regulatorna agencija za komunikacije:

Promoviše razvoj informativnog društva u Bosni i Hercegovini,

Ohrabruje uspostavljanje konkurentnog sektora komunikacija orijentisanog ka tržištu, radi dobrobiti svih građana Bosne i Hercegovine,

Stimuliše stvaranje uslova za kontinuiran razvoj medijskih sloboda, te na taj način pomaže u uspostavi građanskog društva,

Štiti interes svih korisnika i operatora telekomunikacijskih usluga u Bosni i Hercegovini, u smislu nediskriminatornog pristupa, kvaliteta i cijena usluga,

Podržava uvođenje novih tehnologija i usluga u skladu sa potrebama korisnika,

Izdaje dozvole za emitovanje i telekomunikacije na otvoren i pravedan način, i na taj način unapređuje najviše nivo profesionalizma i poslovne održivosti zajednica operatora telekomunikacija i elektronskih medija u Bosni i Hercegovini.

“Radio i televizija su moćni mediji. Važno je da se njihova moć koristi na odgovoran način, te da se uspostavi ravnoteža između slobode izražavanja i pravednog i odgovornog novinarstva.”

Pasus iz Godišnjeg pregleda 1998-1999 Britanske komisije za standarde u emitovanju

UJEDINJENE NACIJE

UNIVERZALNA DEKLARACIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Usvojena i proglašena Rezolucijom (217 A) Generalne skupštine od 10. decembra 1948.

Član 19

Svaka osoba ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja; ovo pravo uključuje i slobodu zadržavanja mišljenja bez miješanja, te slobodu traženja, primanja i priopćavanja informacija i ideja putem bilo kojeg medija i bez obzira na granice.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

(konvencija za zaštitu ljudskih prava i fundamentalnih sloboda)

potpisana od strane zemalja članica Vijeća Evrope, 4.novembra 1950. Stupila na snagu 3.septembra 1953.

Član 10 – Sloboda izražavanja

1. Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo će uključiti pravo da se ima mišljenje i da se prime informacije i ideje bez smetnji od strane javnih vlasti i nevezano za granice. Ovaj član neće spriječiti države da izdaju dozvole za rad radio i TV kućama ili bioskopima.
2. Iskorištavanje ovih sloboda, pošto u sebi nosi i obaveze i odgovornosti, mogu biti predmet formalnosti, uslova, restrikcija ili kazni, određenih zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu, u interesu nacionalne sigurnosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, u svrhu sprečavanja kriminala, u svrhu zaštite zdravlja ili morala, u svrhu zaštite reputacije ili prava ostalih, u svrhu sprečavanja odavanja informacija, koje su primljene u tajnosti ili u svrhu očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

*Sloboda izražavanja...se primjenjuje ne samo na "informacije" ili "ideje" koje su favorizirano primljene ili posmatrane kao neuvredljive ili kao proizvod indiferentnosti, nego i na one koje vrijedaju, šokiraju ili uzinemiruju državu ili bilo koji segment populacije".
(Evropski Sud za ljudska prava)*

I. Uvod

Regulatorna agencija za komunikacije (u daljem tekstu CRA) polazi od pretpostavke da regulisanje medija značajno doprinosi stvaranju zdravog okruženja za emitovanje programa, tako što naglašava i podržava slobodno izražavanje, kulturnu i političku raznovrsnost kao i demokratske procese, štiteći ljudsko dostojanstvo.

Agencija, prvobitno nazvana Nezavisna komisija za medije (IMC), osnovana je 11. juna 1998. od strane Visokog predstavnika, koji je djelovao u skladu sa odredbama iz aneksa 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma. Komisija je počela sa radom 1. avgusta iste godine. Potreba za institucijom kakva je IMC priznata je i u Bonu, na sastanku Vijeća za implementaciju Mira (PIC) u decembru 1997. Imajući u vidu prazninu koju je Opći okvirni sporazum za mir ostavio po pitanju medija, i svjesni izuzetno važne uloge koju mediji mogu odigrati u implementaciji mira, lideri PIC-a dali su odobrenje Visokom predstavniku. On je bio zadužen da otpočne proces oslobođanja medija od direktnog uticaja politike i pomogne njihovo prilagođavanje priznatim evropskim standardima i normama. Na sljedećem sastanku PIC-a, koji je održan u Luksemburgu u ljeto 1998. godine, IMC-u je povjerena uloga regulatora i voditelja procesa rekonstrukcije medija.

IMC je zaživio 1998. kao nezavisna agencija prelaznog karaktera sa veoma jasnim, ali i sveobuhvatnim mandatom. Ukratko, njegova misija je uključivala izdavanje dozvola svim radio i TV stanicama; stvaranje odgovarajućeg kodeksa ponašanja za sve elektronske i druge medije; upravljanje i izdavanje dozvola za korištenje frekvencijskog spektra za potrebe emitovanja; osiguravanje poštivanja uslova iz dozvole i kodeksa ponašanja; određivanje visine naknade za izdavanje dozvole i obezbjeđivanje dostupnosti informacija

neophodnih za ispunjenje obaveza regulatora. Odluka od 11. juna takođe je predviđela da će IMC prenijeti svoje nadležnosti upravljanja i dodjeljivanja frekvencija za emitovanje na odgovarajuću državnu agenciju, koja bi bila osnovana u skladu sa državnim Zakonom o telekomunikacijama. U tom svjetlu, Visoki predstavnik je 2. marta 2001. donio Odluku o spajanju nadležnosti Nezavisne komisije za medije i Regulativne agencije za telekomunikacije (TRA), time osnivajući Regulatornu agenciju za komunikacije (CRA). U članu 6.2 ove Odluke navodi se: *“Svi aktovi, kodeksi, pravila, smjernice i odluke koje su donijeli IMC i TRA ostat će na snazi ukoliko ne budu zamijenjeni ili dopunjeni odlukama koje doneše CRA”⁴¹.*

Pored toga, CRA Pravilo br. 10/2001, o kojem je odluku donijelo Vijeće CRA, u članu 2 «Izmjene zakonskih aktova IMC-a» stoji:

«U skladu sa ovom Odlukom, sve reference na Nezavisnu komisiju za medije ili IMC u bilo kojem zakonskom aktu koji je na snazi i koji je usvojen od strane Nezavisne komisije za medije od sada će se odnositi na Regulatornu agenciju za komunikacije.»

Ovim spajanjem, mandat i aktivnosti CRA sada uključuju izdavanje telekomunikacionih dozvola i takođe upravljanje ovim aspektom sektora telekomunikacija, uz proširenje mandata Agencije i njenog polja ovogornosti.

Trenutna struktura CRA sastoji se od Vijeća i Odbora za implementaciju,

⁴¹ Odlučeno je da se dopuni Zakon o telekomunikacijama (i da se preimenuje u Zakon o komunikacijama), te da se stvori jedinstveno regulatorno tijelo za komunikacije. Dok dopune ne stupe na snagu, pravna osnova za djelovanje CRA je odluka Visokog predstavnika od 2. marta 2001. CRA ima status nezavisnog tijela, i institucija je na državnom nivou, uz potrebnu osnovu koju pruža instrument osnivanja.

izvršnog direktora⁴ i tri sektora: Sektor za emitovanje, Sektor za planiranje frekvencijskog spektra i Sektor za telekomunikacije, uz slijedeće odjele: Pravni, Odjel za odnose sa javnošću, Finansije i Administraciju.

Odbor za implementaciju i njegov predsjedavajući donose odluke o ozbiljnim prekršajima uslova za izdavanje dozvole i kodeksa CRA.

Vijeće IMC-a određuje opštu politiku i djeluje kao apelaciono tijelo zaduženo za razmatranje žalbi na odluke Odbora za implementaciju ili izvršnog direktora.

Odbor za implementaciju, kao i Vijeće sastoje se od tri međunarodna člana, stručnjaka u oblasti medija i regulacije, i četiri uvažena građanina BiH koji zastupaju sve konstitutivne narode.

⁴ Ova pozicija obuhvata supervizorsku funkciju CRA i njen prošireni mandat. U vrijeme IMC-a, ovu poziciju je zauzimao generalni direktor.

Vijeće

1. G-din Brian Fontes

Predsjedavajući

G-din Fontes je obavljao posao šefa osoblja u Federalnoj komisiji za komunikacije, SAD, te šefa Delegacije Sjedinjenih američkih država na Svjetskoj radio konferenciji koju je organizovala Međunarodna unija za telekomunikacije u Ženevi, Švicarska, sa rangom ambassadora. Trenutno, g-din Fontes radi kao viši predsjednik za politiku i administraciju u Udruženju celularne telekomunikacijske industrije – CTIA.

Poziciju g. Fontesa do sada je popunjavao **g. Freimut Duve**, koji je počeo svoju karijeru kao politički urednik magazina Stern, zatim je nastavio svoj rad kao glavni i odgovorni urednik vodeće kuće za političke publikacije “Roroaktuell”. Takođe je bio član Upravnog Vijeća radio i TV kuće u sjevernoj Njemačkoj kao i SPD Komisije za medije. Od 1980. do 1998. godine, g-din Duve je bio član njemačkog Parlamenta. Trenutno, g-din Duve je predstavnik OSCE-a za slobodu medija. G-din Duve je takođe objavio nekoliko knjiga.

Na posljednjem sastanku Vijeća održanog 6. decembra 2001. godine g. Duve je obavijestio članove Vijeća da neće biti u stanju da nadalje vrši funkciju predsjedavajućeg Vijeća CRA zbog izuzetno zahtjevnih obaveza koje su dio njegovog angažmana pri OSCE-u. Vijeće je prihvatiло njegovu ostavku i izrazilo duboko žaljenje zbog gubitka tako renomiranog člana i predsjedavajućeg, pod čijim predsjedanjem su postignute mnoge važne odluke u polju zaštite medija i promocije demokratskih vrijednosti u BiH.

2. Gđa Claire Mulholland

Zamjenik predsjedavajućeg

Gđa Mulholland je provela svojih prvih sedam godina radeći za privatnu televizijsku stanicu, te 26 godina kao regulator u Nezavisnom tijelu za radio-

difuziju i njegovom nasljedniku, Nezavisnoj komisiji za televiziju, Velika Britanija, radeći kao zamjenik izvršnog direktora ITC-a i direktor programa. Bila je član Komiteta za programe Evropske radio-difuzne unije niz godina. Trenutno, gđa Mulholland radi kao konsultant za regulaciju radio-difuzije.

3. G-din Branko Perić

Zamjenik predsjedavajućeg

G-din Perić je pravnik koji je radio u praksi kao sudija i javni tužilac. Radio je kao predsjednik Nezavisne unije novinara Republike Srpske. G-din Perić sada radi kao urednik AIM-a za RS, a također je i šef ureda agencije ONASA za RS. Piše za nekoliko magazina i novina.

4. G-din Robert Taylor

Član

G-din Taylor je specijalizirao planiranje, upravljenje i sporovođenje telekomunikacijskih projekata, regulacije, konsultativnih aktivnosti u vezi sa planiranjem i razvojem medijskih projekata, politike i menadžerskog savjetovanja, kao i ekonomskih procjena.

On takođe obavlja funkciju predsjednika Evropske istraživačke saradnje (ERA) i direktora Eurostrategija. Nekada je radio kao strani korespondent i evropski poslovni menadžer za Reuters (London), kao i urednik međunarodne novinske agencije za Švicarsku korporaciju emitovanja, bern, Švicarska. G. Taylor je vodio razne projekte, poput analiza uticaja deregulacije telekomunikacijskog sektora u Evropskoj Uniji na tržište radne snage, procjenu potencijala proširenja prijema usluga «Evrope putem satelita» Evropske Unije na neke TV stanice u bivšoj Jugoslaviji, itd. G. Taylor ima veliko iskustvo u Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Poljskoj, Latviji, itd. Govori nekoliko jezika, radio je kao književni urednik i redovan je saradnik za evropska pitanja lista «The Economist».

5. G-din Vlatko Doleček

Član

G-din Doleček je uvaženi univerzitetski

profesor, naučni radnik i ekspert u nekoliko oblasti na polju tehničkih nauka. Tokom rata, dao je osobni doprinos kvalitetnoj edukaciji studenata organizovanjem nastavnih planova i programa na tri fakulteta: Mašinski, Elektrotehnički i Saobraćajni fakultet. Profesor Doleček je takođe jedan od inicijatora i osnivača Udruženja nezavisnih intelektualaca KRUG 99. Profesor Doleček je obavljao dužnosti generalnog sekretara KRUGA 99 u realizaciji "Deklaracije o slobodnom i integrisanom Sarajevu" čiji je tekst potpisalo 185 hiljada građana, te više od milion i dvjesto hiljada građana BiH, uključujući države nastale na prostoru bivše Jugoslavije, kao i 58 evropskih zemalja. Pored toga, prof. dr. Vlatko Doleček je bio jedan od ključnih svjedoka u procesu Arbitraže za Brčko. Takođe je uvek bio veoma aktivan u brojnim profesionalnim organizacijama i udruženjima obavljajući dužnosti kao što su: predsjednik Centra za društvene aktivnosti sarajevskog Univerziteta, predsjednik Raketnog društva BiH, predsjednik Unije astronautičkih i raketnih društava u Jugoslaviji, predsjednik Odbora za dodjelu 27.-julske nagrade BiH, predsjednik Pedagoškog vijeća BiH, i trenutno predsjednik Odbora za nauku i tehnologiju Međunarodne lige humanista, i član Upravnog odbora Mašinskog fakulteta u Sarajevu.

Poziciju g-dina Dolečeka prije je zauzimao **g-din Božidar Matić**. G-din Matić je radio kao istraživač u Institutu za kontrolu i kompjutersku tehnologiju, zatim kao podpredsjednik Upravnog odbora za RND (Istraživanje i razvoj) i predsjedavajući i glavni izvršni direktor kompanije Energoinvest. Izabran je 1999. za predsjednika Akademije nauka i umjetnosti BiH, a takođe je radio kao asistent, vanredni profesor i redovni profesor na Elektrotehničkom fakultetu, a bio je i rektor Univerziteta u Sarajevu.

G-din Matić je 22. marta 2001. informisao Vijeće da neće biti u mogućnosti nastaviti obavljati svoju funkciju člana Vijeća uslijed potencijalnog konflikta interesa jer

je nedugo prije toga postavljen za predsjedavajućeg Vijeća Ministara Bosne i Hercegovine. Vijeće je poželilo uspjeh g-dinu Matiću i izrazilo žaljenje zbog odlaska jednog uvaženog člana.

6. G-din Mehmed Husić

Član

G-din Husić je novinar. Radio je u "Oslobođenju" dugi niz godina. Bio je glavni i odgovorni urednik magazina "Una". Za vrijeme Olimpijskih igara u Sarajevu održanih 1984. godine, bio je šef svih pres-sentara. Trenutno je glavni i odgovorni urednik i direktor novinske agencije ONASA.

7. G-din Mahir Hadžiahmetović

Član

G-din Mahir Hadžiahmetović je diplomirani hemičar pri Sarajevskom Univerzitetu od 1970. godine. Među njegovim angažmanima izdvajamo poziciju predsjedavajućeg Rukovodećeg odbora preduzeća «Vitex – Visoko» i članstvo Rukovodećeg odbora Energoinvesta., kao i Sjevernoameričke divizije «Energoinvest – Energokomerç». Od 1991. godine, g. Hadžiahmetović je popunjavao različite pozicije na međunarodnom polju, uključujući i poziciju «Charge d'affairs» pri Ambasadi Republike Bosne i hercegovine u Austriji, kao i mjesto Ambasadora, stalnog predstavnika države u Organizaciji za sigurnost i saradnju Evrope (OSCE) u Beču. On je predsjednik Privredne komore Bosne i Hercegovine. G-din Hadžiahmetović takođe ima veliku listu specijalizacija širom svijeta. Mjesto g-dina Hadžiahmetovića ranije je zauzimao **g-din Srđan Dizdarević**. On je obavljao je funkciju direktora i glavnog i odgovornog urednika "Dječijih i omladinskih publikacija – Oslobođenje", kao i zamjenika glavnog i odgovornog urednika "Oslobođenja". Takođe je radio kao prvi sekretar Ambasade SFRJ u Francuskoj. Predsjednik je Helsinskih odbora za ljudska prava u BiH. Član je Nezavisne unije profesionalnih novinara u BiH, kao i Udruženja nezavisnih intelektualaca Krug 99, Međunarodne

Helsinki Federacije, Predsjedništva alternativnog građanskog Parlamenta, kao i alternativnog Ministarskog vijeća u funkciji ministra inostranih poslova, i Privremene izborne komisije.

G-din Dizdarević je 22. marta 2001. ponudio neopozivu ostavku na svoje članstvo u Vijeću. Vijeće je prihvatiло ostavku g-dina Dizdarevića zahvaljujući mu se na nemjerljivom doprinosu u radu ovog tijela.

Odbor za implementaciju

1. Vrhovni sudija Krister Thelin

Predsjedavajući

G-din Thelin je bio, nakon karijere u sudstvu, postavljen 1998. za sudiju Apelacionog suda u Skaniji, takođe je radio u nekoliko vladinih pravnih komisija kao i u Ministarstvu pravosuđa Švedske.. Bio je glavni pravni savjetnik komandantu vojnih snaga južne Švedske, i zamjenik Ministra pravde u Bildtovoj vladi od 1991-1994. Od 2001 godine on je postavljen za predsjedavajućeg Pakta za Stabilnost za zemlje eSEE Inicijative a u junu 2001 izabran je za sudiju Tribunala u Hagu od strane UN-a. U periodu od 1998 do 2001 godine gđin Thelin je obavljao funkciju generalnog direktora IMC-a i bio je predsjedavajući odbora za implementaciju. Nakon spajanja IMC-a i TRA u CRA, nastavio je obavljati funkciju predsjedavajućeg CRA Odbora za implementaciju.

2. Profesor Wolfgang Benedek

Zamjenik predsjedavajućeg

G-din Benedek je profesor međunarodnog prava i međunarodnih odnosa na Univerzitetu u Gracu, Austrija. Takođe predaje na Diplomatskoj akademiji u Beču i Univerzitetu za evropski mir. Nakon studija u Gracu i Parizu, radio je na *Max-Planck* institutu za strano javno i međunarodno pravo u Heidelbergu i u Ministarstvu inostranih poslova u Beču. Za svoju pomoć studentima sa univerziteta u Bosni i Hercegovini, primio je nekoliko

nagrada.

3. G-din Jakob Finci

Član

G-din Finci je radio kao pravnik, jedan od osnivača ponovno oživljenog udruženja Jevreja La Benevolencia. Radio je kao korporacijski pravnik. Takođe je član Upravnog odbora Fonda otvoreno društvo BiH (Soros fondacija), a takođe drži predavanja na različite teme. G-din. Finci je predsjedavajući Komisije za uspostavljanje istine i pomirenja za BiH.

4. G-din Vehid Šehić

Član

G-din Šehić je radio kao tužilac i pravnik, kasnije kao sudija i pod-predsjednik Višeg suda u Tuzli. On je osnivač Građanskog foruma Tuzla kao i Alternativnog građanskog parlamenta BiH. Aktivni je član Demokratske alternative BiH. G-din Šehić je u stalnoj saradnji sa Helsinškim komitetom za ljudska prava i član je Nezavisne komisije za izradu državnih simbola koju je osnovao Visoki predstavnik.

5. G-din Ivan Lovrenović

Član

G-din Lovrenović piše prozu, članke, komentare itd. od 1970. Novine kao što je *New York Times* su objavile nekoliko njegovih članaka. Radio je kao srednjoškolski profesor, kasnije kao urednik i komentator "Odjeka". Zatim je bio urednik izdavačke kuće "Svjetlost" – Sarajevo. U toku rata, bio je veoma aktivan u polju pisanja za različite nezavisne pisane medije u BiH i Hrvatskoj, a obavljao je različite uredničke funkcije za ove novine i magazine. G-din Lovrenović je objavio nekoliko knjiga, uključujući i njegovo najnovije djelo "*Bosnien und Herzegowina, Eine Kulturgeschichte*" iz 1998. Takođe je pisao scenarije za dokumentarne filmove. G-din Lovrenović ima redovne kolumnе u slijedećim novinama: "*Feral Tribune*" iz Splita, "*Dani*" iz Sarajeva, a takođe je i urednik novine za kulturu i društvena pitanja "*Forum Bosnae*".

Poziciju g-dina Lovrenovića je prije

zauzimao g-din **Vladimir Bilić** koji je obavljao ovu funkciju od početka djelovanja IMC-a do 30. marta 2000. G-din Bilić je dao ostavku na svoje mjesto u Odboru za implementaciju IMC-a uslijed mogućnosti konflikta interesa zbog njegovog imenovanja na poziciju generalnog direktora RTV FBiH. G-din Bilić je novinar. Bio je zamjenik glavnog i odgovornog urednika trećeg programa TV Sarajevo. Obavljao je funkciju glavnog i odgovornog urednika TV BiH, te urednika lokalne radio stanice "Vrhbosna". Član je Nezavisne unije novinara BiH, kao i Udruženja nezavisnih intelektualaca, Krug 99.

6. Gđa Lidija Živanović

Član

Gđa Živanović je arhitekta, i radila je kao dizajner projekata dugi niz godina. Bila je suvlasnik biroa za dizajn. Trenutno, gđa Živanović je predsjednica Helsinskih komiteta u Banja Luci.

Profesor Javier Diez Hochleitner bio je zamjenik predsjedavajućeg Odbora za implementaciju prije nego je napustio ovu poziciju 7. septembra 2000. G-din Diez-Hochleitner je profesor javnog međunarodnog prava, dekan "Jean Monnet" Odsjeka za građansko pravo i dekan Odjela za javno pravo i pravnu filozofiju na Univerzitetu "Autonoma" u Madridu. Takođe je glavni urednik publikacija o međunarodnom pravu, *McGraw-Hill* izdavačke kuće, te član uredničkih odbora nekoliko žurnala o evropskom pravu. Takođe je obavljao funkciju zamjenika šefa Pravnog odjela i zamjenika glavnog direktora za građanska pravna pitanja u Ministarstvu inostranih poslova Španije. Bio je član španske delegacije na nekoliko sastanaka Vijeća Evropske unije, kao i sastanaka međunarodnih organizacija. Autor je mnogih publikacija i radova, a takođe je primio i nekoliko nagrada.

Već u decembru 1998. godine, na novom sastanku Vijeća za implementaciju mira održanom u Madridu, Vijeće je pozdravilo uspješno osnivanje IMC-a, u skladu sa zaključcima PIC-a iz Bona, te naknadnih odluka i pravila koje je izdao IMC. Takođe je zaključilo da je djelovanje IMC-a bilo od ključnog značaja za uspostavljanje pravne osnove za medije u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, te je pozvalo relevantne državne nadležne organe da saraduju sa IMC-om. U Madridskoj deklaraciji se zahtijevalo od IMC-a da do kraja 1999. objavi okvirni datum nakon kojeg će se njegov međunarodni element povući, što predstavlja mogućnost predviđenu u zaključcima PIC-a iz Bona. Nakon toga, Vijeće IMC-a je razmatralo ovaj tačno određeni zahtjev po prvi put u toku dvije sjednice održane u martu i junu 1999. zaključivši da situacija u to vrijeme nije omogućavala predaju funkcija zasnovanu na striktnom vremenskom kriteriju, nego na ispunjenju određenih ciljeva.

Što se tiče tranzicije IMC-a, ona je u stvari započela u novembru 1999. kada je zamjenik šefa Pravnog odjela, inače državljanica BiH, preuzela poziciju šefa Odjela, uz istu promjenu u okviru Odjela za odnose s javnošću u februaru 2000. Od 1. juna 2000. godine, svi zamjenici, državljanji BiH, su imenovani za šefove odjela, dok su međunarodni članovi, čiji je broj već smanjen sa šest na tri, preuzeli savjetničke pozicije. Kako bi ispunio nove zahtjeve i potrebe, Odjel za monitoring i žalbe je podijeljen na dva dijela i sastoji se od Odjela za standarde i prigovore i Odjela za praćenje pridržavanja pravila IMC-a. Ova promjena u strukturi je takođe stupila na snagu 1. juna 2000. Trenutne strukturalne promjene, koje su stupile na snagu od 2. marta 2001. godine, opisane su detaljno na trećoj strani. Ova struktura uključuje međunarodnog izvršnog direktora koji mijenja prijašnju poziciju generalnog direktora, uz domaće direktore sektora i odjela, uz jednog preostalog međunarodnog supervizora.

Ovaj izvještaj obuhvata sve slučajeve kršenja CRA pravila, odredbi i uslova izdavanja dozvola, od početka rada IMC-a do završetka procesa izdavanja dugoročnih dozvola u cijeloj BiH (decembar 2001.). Tokom ovog perioda, bivši Odjel za monitoring i žalbe Nezavisne komisije za medije (IMC), sadašnji Sektor za emitovanje, zvanično je razmotrio 822 prigovora. Izvori ovih prigovora su bili slijedeći: 411 *ex officio*, 199 od radio i TV kuća, 48 od međunarodnih organizacija i 162 od ostalih izvora, uključujući političke stranke, vladine urede i udruženja građana. Od primljena 773 prigovora, Odjel za monitoring i žalbe je proslijedio 300 prigovora na razmatranje ostalim odjelima u okviru IMC-a. 164 prigovora odnosili su se uglavnom na smetnje i oni su proslijedjeni bivšem Inžinjerijskom odjelu, 42 prigovora je dostavljeno na razmatranje Pravnom odjelu i bivšem Odjelu za izdavanje dozvola, a 7 slučajeva bivšem Odjelu za izdavanje dozvola. 56 slučajeva se odnosilo na pitanja autorskih prava i druga pravna pitanja, te su proslijedjeni na razmatranje Pravnom odjelu, 7 slučajeva je proslijedeno bivšem Inžinjerijskom i Odjelu za izdavanje dozvola, jer su se odnosili na ova pitanja, a 24 slučaja proslijedena su Pravnom odjelu i Sektoru za emitovanje. Sedam slučajeva je proslijedeno EASC-u⁵

U ovom izvještaju se prezentiraju sažeci slučajeva po redu koji je u skladu sa kršenjima pojedinih članova IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa (u vezi sadržaja), zatim slijede slučajevi koji se odnose na kršenje IMC Uslova privremene dozvole za emitovanje, i kršenje moratorija na novo emitovanje. Analiza se zatim fokusira na kršenje obaveza iz autorskog prava. Zatim se razmatraju slučajevi u vezi općinskih izbora u BiH, te parlamentarnih izbora u Hrvatskoj.

U izvještaju se takođe analiziraju višestruka kršenja i nivoi kazni. Zatim slijede zaključci, koji takođe obuhvataju

analizu nivoa efikasnosti CRA kodeksa, pravila, odredbi i termina i uslova.

⁵ Bivša Izborna apelaciona podkomisija

II Proces donošenja odluka

Kako je objašnjeno u brošuri IMC-a "Kako uložiti prigovor", podnositac prigovora treba prvo stupiti u kontakt sa stanicom, a potom, ako to ne rezultatira pozitivno, poslati zvanični prigovor IMC-u, sa što više informacija (npr. ime stanice, vrijeme kada je program emitovan, tačno određenu vrstu žalbe) na razmatranje IMC-u. Proces donošenja odluka IMC-a se aktivira po registriranju primitka žalbe. Prigovor se analizira kako bi se odredilo da li je došlo do kršenja IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, kršenja Uslova dozvole za emitovanje programa, da li je prigovor tehničke prirode ili je stanica prekršila ostala IMC pravila ili kodekse. Prigovor se zatim proslijedi relevantnom odjelu. Ukoliko se prigovor odnosi na potencijalno kršenje Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, donosi se odluka da li je potrebno zatražiti programske snimke. U mnogim slučajevima, mogu postojati nedovoljni dokazi o kršenju ili šef Odjela može odlučiti da se slučaj zatvori.

Prema izmjenjenoj Proceduri za vođenje slučajeva⁶, određivanje kazni za RTV stanice i operatore telekomunikacija za koje se utvrdi da su prekršili CRA pravila, odredbe i uslove izdavanja dozvole, a o kojima je prethodno odlučio bivši generalni direktor IMC-a, i/ili u vezi sa kojima je konsultovan Odbor za implementaciju ili je slučaj proslijeđen Odboru, sada se proslijedi predsjedavajućem Odbora za implementaciju, uz konsultacije sa Odborom ili proslijedivanju slučaja istom, ako predsjedavajući to smatra neophodnim. Ako je to slučaj, tj. kada se smatra da postoji dovoljna osnova da se slučaj prezentira Odboru za implementaciju, sve procjene IMC-a, uključujući informaciju o članu koji je potencijalno prekršen i okolnostima u kojima se vjeruje da se to dogodilo, se šalju relevantnoj radio i/ili TV kući na komentar i pružanje kontra-argumenata. Nakon primitka komentara od radio i/ili TV kuće, puni slučaj se priprema u skladu sa IMC Procedurom o vođenju slučajeva, i zatim se šalje članovima Odbora na razmatranje, prije sazivanja sjednice Odbora za implementaciju. Na sastanku se razmatra svaki slučaj i Odbor za implementaciju može zatražiti dodatno objašnjenje ili dokaze prije donošenja odluke.

Ukoliko Odbor za implementaciju odluči da je došlo do kršenja CRA kodeksa i propisa, mora se donijeti odluku o sankciji u skladu sa članom 4.2 Kodeksa. U praksi, najuobičajenije sankcije su obuhvatale upozorenja, naredbe, novčane kazne i obustavljanje djelovanja. Pored toga, bivši IMC je morao fizički provesti odluku o obustavljanju rada jedne stanice, tačnije Erotel TV, koji je zatvoren 17. februara 2000. godine. Slično tome, zemaljsko emitovanje Hrvatske Televizije (HRT) obustavljeno je 27. oktobra 2001. godine na zahtjev CRA. Pored toga, prekid rada RTV Sveti Georgije bio je fizički sproveden 16. januara 2002. godine, nakon što stanica nije ispoštovala odluke CRA (detalji na strani 38).

Nakon donošenja odluke, ona se šalje relevantnoj radio i/ili TV kući, a zatim se objavljuje na uvid javnosti. Sve odluke se takođe mogu naći i na CRA web-stranici: <http://www.cra.ba>. Radio i TV kuća ima pravo žalbe Vijeću na sve odluke. Uloga Vijeća u žalbenoj proceduri je slična ulozi apelacionog suda. Osnovni principi apelacionog suda su takođe primjenjeni kada Vijeće djeluje u svojoj apelacionoj funkciji. Odbor za implementaciju razmatra sve aspekte slučaja, činjenične i pravne. Oni uzimaju u obzir odgovor koji je pružila radio i TV stanica. Odbor za implementaciju zasniva svoje stavove na kodeksima i uslovima dozvole, kao i na ostalim primjenjivim pravilima. Stoga, Vijeće ne otvara ponovnu diskusiju o činjenicama slučaja, koje su već odlučene. Ovo ne bi bilo potrebno sa stanovišta interesa pravne sigurnosti. U svakoj žalbi, Vijeće bi trebalo odlučiti da li je došlo do kršenja Procedure o vođenju

⁶ Odluka o istom donešena 29. oktobra 2001. godine

slučajeva, da li je došlo do greške u zakonu, ili tužilac nudi potpuno nove dokaze. Samo u slučaju da odluči da je došlo do kršenja barem jednog od ova tri uslova, Vijeće može razmatrati da podrži žalbu. Ukoliko Vijeće odluči da je u skladu sa ovim potrebno izmijeniti odluku Odbora za implementaciju, Vijeće može odlučiti da izmjeni ili ukloni sankciju koju je odredio Odbor za implementaciju. U skladu sa općim pravnim principima, Vijeće ne može nametnuti težu sankciju ili na drugi način izmijeniti odluku na štetu radio i/ili TV stanice.

III Odluke

U prve tri godine djelovanja IMC-a, sadašnjeg CRA, doneseno je 138 odluka, od čega je 50 odluka donio generalni direktor i izvršni direktor (49 generalni direktor a 1 izvršni direktor), a 88 odluka donio je Odbor za implementaciju.

Sažetak odluka

U sažetku, generalni direktor i Odbor za implementaciju izdali su 27 upozorenja, 64 novčane kazne (ukupno 67 200 KM), 2 naredbe za emitovanje prava na odgovor, 19 suspenzija emitovanja programa, 12 naredbi za ponovno emitovanje programa (pod uslovom poštivanja dogovorenih promjena u programu i plaćanja naknada), pet naredbi o obustavljanju rada (stanice su emitovale program bez dozvole). Generalni direktor i Odbor za implementaciju su takođe izdali jednu naredbu o zatvaranju (RTV BiH drugi program) i jednu odluku koja se odnosi na poštivanje Općih uslova IMC dozvole, te jednu odluku o odbijanju dozvole (BRT). Takođe, donesena je jedna odluka o oduzimanju privremene dozvole nakon što stanica nije ispoštovala naredbu o suspenziji (RTV Sveti Georgije). Pored toga, 2 odluke izvršnog direktora odnosile su se na poništavanje privremene dozvole nakon što stanice nisu željele da predaju zahtjev za izdavanje dugoročne dozvole. Tri slučaja bila su odbijena. 14 odluka je doneseno u skladu sa *per capsulam* procedurom. Odluke mogu donijeti Odbor za implementaciju ili generalni direktor, u skladu sa procedurom objašnjrenom u dodatku "IMC procedura za vođenje slučajeva".

Bitno je napomenuti da je u periodu od jula 2000. do decembra 2001. godine, došlo do značajnog povećanja broja naredbi o plaćanju kazni, odluka koje su donijeli generalni direktor i Odbor za implementaciju. To je rezultat činjenice da su pojedine stanice (kao što se može vidjeti iz analize koja slijedi) imale nekoliko kršenja kodeksa, pravila i propisa, što je rezultiralo izricanjem strožijih sankcija (u skladu sa "IMC procedurom za vođenje slučajeva"), ali takođe i činjenice da je došlo do povećanja broja kršenja obaveza autorskih prava, od kojih su svi doveli do izdavanja novčanih kazni.

Odbor za implementaciju se nakon osnivačkog sastanka održanog 15. septembra 1998. sastao 19 puta, po slijedećem rasporedu: 4. februara 1999., 13. maja 1999., 8. jula 1999., 30. septembra 1999., 24. novembra 1999., 13. decembra 1999. (*per capsulam*), 21. januara 2000. (*per capsulam*), 10. februara 2000., 29. marta 2000. (*per capsulam*), 26. aprila 2000. (*per capsulam*), 11. maja 2000., 6. jula 2000., 7. septembra 2000., 16. oktobra 2000. ((*per capsulam*)), 8. februara 2001., 17. maja 2001., 27. jula 2001. (*per capsulam*), 29. oktobra 2001. i 28. novembra 2001.godine.

CRA je nedavno završila proces izdavanja dugoročnih dozvola radio i TV stanicama u BiH⁷. Nakon registrovanja postojeće situacije u ovoj oblasti (što je urađeno izdavanjem privremenih dozvola), IMC je 1. oktobra 2000. godine započeo Proces natjecanja zasnovan na najboljim rezultatima za dodjelu dugoročnih dozvola za emitovanje. Proces natjecanja se obavlja u skladu sa usvojenim Pravilom o natjecanju s ciljem omogućavanja CRA da odabere najuspješnije radio i TV stanice u Bosni i Hercegovini za izdavanje dozvola. Pored pregleda zahtjeva u skladu sa općim kriterijima za dodjelu dozvole, primjena ovog Pravila obuhvata i proces koji se sastoji od procjene i ocjenjivanja stanica na osnovu poena dobivenih u četiri sekcije: kvalitet programa, finansijske informacije i održivost, tehničke operacije i prethodno poštivanje kodeksa i pravila. Svi pojedinačni slučajevi u koje je bilo koja stanica bila umiješana uzimaju se u obzir u procesu izdavanja dugoročnih dozvola. Važno je primjetiti da

⁷ Priprema ovog izvještaja je u toku, a nakon završetka izvještaj će biti dostupan u uredima CRA.

je pristup zajednici elektronskih medija u smislu natjecanja zasnovanog na najboljim rezultatima za izdavanje dugoročnih dozvola sproveden i korišten samo od strane CRA, zbog čega je Agencija dobila veliki broj pohvala od strane Evropske platforme regulatornih tijela (EPRA), kako se takav pristup izdavanju dozvola RTV stanicama pokazao kao jedan od najpravednijih i najefikasnijih.

Odluke u vezi sa sadržajem

Član 1.1 “Općenito” Kodeksa propisuje slijedeće:

Program će biti u skladu sa općenito prihvaćenim civilizacijskim standardima uljudnosti, uz poštovanje etničkih, kulturnih i vjerskih razlika u Bosni i Hercegovini.

Radio i televizijske kuće neće emitirati materijal koji svojim sadržajem i tonom:

(1) prenosi jasan i neposredan rizik od podsticanja etničke ili vjerske mržnje između zajednica u Bosni i Hercegovini, ili koji bi, na osnovu bilo čijeg razumnog suda, izazvao nasilje, nered i nemire, ili koji bi mogao podsticati kriminal ili kriminalne radnje.

(2) prenosi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja javne štete: pri čemu se takva javna šteta definira kao smrt, povreda, šteta nanesena imovini ili druga vrsta nasilja, ili skretanje policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda sa njihovih uobičajenih dužnosti.

Odbor za implementaciju, generalni direktor i izvršni direktor zaključili su da je ovaj član Kodeksa o uređivanju radio i TV programa prekršen od strane 12 stanica⁸, i to osamnaest puta. SRT⁹, Radio Srpsko Sarajevo i Kanal S su učinili ove prekršaje u toku akcije NATO-a protiv SRJ, 1999. godine. RTV Sveti Georgije je sankcionisan zbog kršenja ovog člana u dva navrata kao rezultat sadržaja “informativnog” programa i Radio Postaja Drvar zbog nemodifikovanja mišljenja gledaoca koji se javio u kontakt-programu. Takođe, ovoj stanici je naloženo da obustavi dalje emitiranje, a u vezi sa emitiranjem pjesama naglašene nacionalističke prirode. Hrvatski RTV Herceg Bosna je kažnjen zbog njihove emisije o događajima tokom SFOR-ovih akcija u Zapadnom Mostaru, u oktobru 1999. kao i njihovog emitiranja nacionalistički-orientirane pjesme. Takođe, Hrvatska Radio Postaja Mostar je primila nalog za suspenziju emitovanja zbog višestrukog kršenja ovoga člana. Radio Best-Grude, Radio Tomislavgrad i Radio postaja Žepče bili su predmet izricanja novčanih kazni zbog kršenja ovog i drugih članova u vezi sa odlukom Visokog predstavnika o uspostavljanju privremene administracije u Hercegovačkoj banci Mostar. HTV Mostar je izrečena suspenzija dozvole za kršenje ovog i drugih članova u vezi sa slučajem Hercegovačke banke i emisijama o hrvatskoj samoupravi. Radio Kalman je primio upozorenje generalnog direktora zbog kršenja ovog člana, u vezi sa emisijom o provedbi naloga Suda u Sarajevu o deložacijama. Stanici Kanal S je izrečena novčana kazna zbog kršenja ovog i drugih članova (pogledati u daljem tekstu) u vezi sa emitovanjem programa “Istina o Markalama”. Takođe, ova stanica je bila predmet izricanja suspenzije dozvole na 30 dana zbog programa za koji je ustanovljeno da predstavlja kršenje ovog i članova 1.2 i 1.4. RTV Sveti Georgije je naređeno da obustavi emitovanje programa u periodu od 90 dana, nakon odluke Odbora za implementaciju o pokrivanju događaja koji se desio 7. maja 2001. u Banja Luci kada je nekoliko hiljada demonstranata spriječilo ceremoniju postavljanja kamena temeljca za Ferhadija džamiju¹⁰ u Banja Luci.

U slučaju RTV Sveti Georgije, emitiranje emisija “Dear Joe” i “Drang Nach Balkan”¹¹ ostaje najgori primjer sadržaja emisije tokom mandata IMC-a. Drugo kršenje ovog člana proglašeno je zbog emitiranja emisije “O stvarima srpskim”¹² U oba slučaja, za koje je stanica kažnjena

⁸ RTV Sveti Georgije (tri puta), Kanal S (četiri puta), SRT, Radio Srpsko Sarajevo, Radio postaja Drvar (dva puta), Hrvatski RTV Herceg-Bosna, Hrvatska radio postaja Mostar, Radio Kalman, Radio Best-Grude, Radio Tomislavgrad, HTV Mostar i Radio postaja Žepče.

⁹ Sada pod nazivom Radio-televizija Republike Srpske

¹⁰ Džamija Ferhadija bila je potpuno uništena prilikom eksplozije podmetnute eksplozivne naprave u noći između 7. i 8. maja 1999. godine.

¹¹ Odluka o RTV Sveti Georgije od 4. februara 1999.

¹² Odluka o RTV Sveti Georgije od 13. maja 1999.

maksimalnom kaznom od 1000 KM, jezik upotrebljen u emisiji bio je pežorativan i uvredljiv za Hrvate i Muslimane i Odbor za implementaciju je zaključio da je jezik predstavlja jasan "rizik od iniciranja etničke ili religijske mržnje između zajednica Bosne i Hercegovine" i "jasan i direktni rizik od izazivanja javnog nereda". Iako se stanica branila da u slučaju "O stvarima srpskim", gore navedeni član nije bio prekršen i da su oni nastojali "pokrenuti polemiku", Odbor za implementaciju nije pronašao opravdanje za brutalno oslikavanje i korištenje jezika od strane stanice. Ni u jednoj prilici, niti u jednom od programa nije bio učinjen nikakav napor da se balansiraju ekstremni stavovi ili da se gledaoci upozore da sadržaj emisije može biti uvredljiv za gledaoce. U oba slučaja stanica je propustila platiti kaznu i naloženo joj je da prekine emitiranje prema odlukama Odbora za Implementaciju¹³ i Generalnog direktora¹⁴. Kazne su nakon toga plaćene i stanici je dozvoljeno da nastavi emitiranje programa.

RTV Sveti Georgije, u emisiji o događajima u Banja Luci od 7. maja 2001. kada je nekoliko hiljada demonstranata spriječilo ceremoniju postavljanja kamena temeljca za Ferhadija džamiju u Banja Luci, dala je tendenciozan, djelomično netačan i jednostran pogled na važan događaj u BiH. Emisija je, propustom odgovornog uredničkog osoblja, ne samo omalovažavala vjerska ubjedjenja drugih, nego je takođe uzrokovala značajan rizik od nanošenja javne štete. Stanica je time prekršila članove 1.1, 1.3 i 1.4 Kodeksa za uređivanje radio i TV programa i Opće uslove dozvole, što je navedeno u Odluci Odbora za implementaciju od 17. maja 2001.

U slučaju Radio postaje Drvar¹⁵, stanica je organizirala kontakt-emisiju privlačeći komentare slušalaca o svakodnevnim događanjima, što je širom svijeta ustaljen tip emisije. Međutim, voditelj programa nije izostavio ili korigovao ekstremne stavove dvojice gledalaca, koji su jasno podržavali nasilje nad srpskim povratnicima u Drvaru. Sa tačke gledišta Odbora za implementaciju, ovo je bio vrlo jasan slučaj i nikakvo opravdanje za postupke stanice nije pronađeno. Vijeće je takođe bilo ovakvog mišljenja prilikom saslušavanja žalbe Radio Postaje Drvar, te je odbilo je žalbu ove stanice. Takođe, Odbor za implementaciju je naredio Radio Postaji Drvar¹⁶ da suspenduje svoje emitovanje u periodu od 90 dana zbog emitovanja pjesama sa izraženim nacionalističkim sadržajem, a u vezi sa nedavnim ratom u BiH¹⁷. 18. avgusta 1999. je stigla informacija od OHR-a o mogućim huškačkim komentarima i pjesmama koje su emitovane na Radio Postaji Drvar nakon radio emisije, 18. avgusta 1999. Prema navodima, nakon emisije "Gost pred mikrofonom", Radio Postaja Drvar je ponovljeno emitovala različite hrvatske pjesme sa izrazitim nacionalističkim konotacijama, a u vezi sa nedavnim ratom u BiH. Tema emisije je bila Odluka OHR-a o ličnim kartama, a gosti su bili gdica. Sara Grow iz OHR-a i g. Jean Fillip La Berge iz OSCE-a. Stihovi pjesama... uključivši "... Dao sam život za tebe, prokleti oni koji ti žele зло"; "O Hrvati, braćo moja, došao je dan, nezavisna zemlja više nije san"; "Drina se mora preći, Srbija spaliti, kad je Drinu prešao, u nogu je ranjen bio ali nije zapomagao već je vikao "Za dom spremni"! Važno je napomenuti da je grad Drvar i njegova okolina opće poznat kao jedan od najproblematičnijih regiona u BiH. Hrvatske snage su ga preuzele 1995. i većina srpskog življa je izbjegla. Visoki predstavnik je imenovao Specijalnog izaslanika da nadgleda povratak ranije populacije, ali je ovaj napor komplikovan zbog prisustva nekoliko hiljada raseljenih Hrvata (DP)¹⁸ koji takođe treba da se vrate svojim

¹³ Odluka o RTV Sveti Georgije od 30. septembra 1999/ Odluka o RTV Sveti Georgije od 3. decembra 1999.

¹⁴ Odluka o RTV Sveti Georgije od 6. oktobra 1999.

¹⁵ Odluka o Radio Postaji Drvar od 8. jula 1999. 22. oktobra 2000. godine, generalni direktor je odobrio ponovno emitovanje programa nakon što je stanica unijela promjene u svom programu.

¹⁶ Odluka za Radio postaja Drvar od 30. septembra 1999.

¹⁷ Dana 22. oktobra 2000. godine, DG je naredio nastavak emitovanja, nakon što je stanica uvela promjene u uređivanju programa.

¹⁸ Raseljene osobe.

kućama u drugim dijelovima BiH. OHR vjeruje da povratak u Drvar generalno napreduje i da lokalne vlasti obično sarađuju iako proces povremeno ometaju nasilnički incidenti.

Tokom akcije NATO-a u SRJ, a u vezi sa događajima na Kosovu, mnoge stanice u BiH su se potrudile da emitiraju što je moguće više vijesti iz različitih izvora. Međutim, tri stanice u RS su izabrale da igraju ulogu “propagandista” za interes beogradskog vođstva i koje su, kao posljedicu njihovih akcija, ozbiljno ugrozile sigurnost međunarodnog osoblja i nesrpskog stanovništva u Republici Srpskoj.

Radio Srpsko Sarajevo, Kanal S¹⁹, i SRT²⁰ su prekršili član 1.1 zbog njihovih emisija koje su objavljuvale proteste protiv NATO akcije. Takođe, Radio Srpsko Sarajevo je prekršio ovaj član zbog ponavljanog emitiranja nacionalističkih pjesama, posebno pjesme “Četnici, spremite se”, koja sadrži poziv “Četnici bacajte bombe”. Odbor za implementaciju je demonstrirao da IMC ni u kom slučaju neće tolerirati stanicama koje koriste svoje potencijale u cilju podsticanja povoda koji ugrožavaju sigurnost stanovnika BiH ili rizika izazivanja etničke mržnje. U slučaju okupljanja objavljenih na Kanalu S i Radiju Srpsko Sarajevo, svi su bili održani u miru. Međutim, to nije bio slučaj sa okupljanjima objavljenim na SRT-u.

Argumenti koje su stanice izrazile u cilju podržavanja svojih postupaka prenošenja objava koje pozivaju na proteste, u osnovi su se bazirali na jednostavnom odbijanju navoda IMC, i tvrdnjama da IMC Kodeks nije prekršen. Radio Srpsko Sarajevo se suprotstavio tvrdnjom da oni nisu organizovali proteste i da su oni, u svakom slučaju bili mirni. Generalni direktor SRT-a vjeruje da se ne može uspostaviti veza između objavljuvanja protesta i nasilnih radnji koje su uslijedile. Međunarodni tehnički administrator SRT-a je branio radnje SRT-a time da nije uloga medija da prenosi sud o sigurnosnim informacijama i da, kao javna medijska kuća, oni trebaju biti aktivno uključeni u podržavanje inicijativa vlade koje su “od posebnog interesa za cijelu populaciju”. Prenos objave u ime vladajuće koalicije²¹, koje je bilo zaključeno frazom “Svi pod RS zastavu” se ne uklapa u opis koji je ponuđen od strane Tehničkog administratora. Ova objava takođe predstavlja kršenje Statuta SRT-a (član 19) u kojem se doslovno navodi ”SRT treba posebno podsticati ujedinjenje i međusobno razumijevanje među zajednicama i ne treba dozvoliti podržavanje bilo koje forme nasilja ili socijalnog konflikta”.

Visoki predstavnik i Komandant SFOR-a su u martu 1999. upozorili zvaničnike i institucije u BiH na samom početku kosovske krize da ne koriste situaciju u svoju korist i da sarađuju sa legalnim institucijama na smiren i dostojanstven način. IMC je takođe distribuirao nekoliko dokumenata koji nude uputstva o izvještavanju o provokativnim izjavama i reemitovanju programa Srbijanske televizije. Odbor za implementaciju je odlučio da, iako su demonstracije bile mirne, nije bilo garancije da će ovo biti slučaj; čak se desio i jedan javni nered. U svim slučajevima kršenja člana 1.1, došlo je do “...skretanja policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda sa njihovih uobičajenih dužnosti”. Odbor je ovo razmatrao u svjetlu događanja i razvoja u to vrijeme, emitovanje objava koje su pozivale na podršku javnim skupovima predstavljalo je kršenje ovog člana. Zbog ovoga i drugih kršenja IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, Radio Srpsko Sarajevo i SRT su kažnjeni. Kanal S, koji je naknadno emitovao program RTS²², prekršio je Kodeks nekoliko puta i bio upozoren da smanji signal, dobio je naređenje generalnog direktora da smjesti obustavi svoje emitovanje²³.

¹⁹ Treba naglasiti da je akcija u slučaju Kanala S određena od strane generalnog direktora IMC-a.

²⁰ Odluka o Radio Srpsko Sarajevo od 13. maja 1999. Odluka o Kanalu S od 14. aprila 1999. Odluka o SRT-u od 14. juna 1999.

²¹ Treba primjetiti da je obavještenje izdato od strane koalicije SLOGA, a ne vlade.

²² Radio Televizija Srbije - Srbijanska državna televizija

²³ Ovaj masakr je doveo do stavljanja srpske teške artiljerije pod kontrolu UNPROFOR-a.

Kanal S (Odluka Odbora za implementaciju od 7. septembra 2000.) je bio predmet izricanja novčane kazne zbog emitovanja dokumentarnog programa naslovljenog "Istina o Markalama" zbog kršenja ovog i članova 1.2, 1.4 i 1.6 Kodeksa o uređivanju radio i TV programa. Fokus cijelog programa je bio prvi masakr koji se desio na sarajevskoj pijaci Markale 5. februara 1994. godine²⁴, kada je ubijeno 66, a 200 ljudi bilo je ranjeno. Program je urađen na takav način da prikazuje "Muslimane" kao vinovnike masakra, svo vrijeme ukazujući na to kako je masakr uzrokovalo postavljanje eksplozivne naprave koju obično koristi Hesbollah. Pored toga, Kanalu S je naređeno da obustavi emitovanje programa u periodu od 30 dana (Odluka Odbora za implementaciju od 16. oktobra 2000.) u vezi sa emitovanjem programa "Hoće li se saznati?" 5. oktobra 2000. u 20:00 sati i 6. oktobra 2000. (repriza) u 13:00 sati. Program se sastoji od svjedočenja bosanskih Srba koji su objašnjavali način na koji su tretirani za vrijeme boravka u logoru koji su kontrolisali Bošnjaci u Čelebićima blizu Konjica. Kako bi se naglasio efekat, dokumentarni film je bio prekidan slikama ekshumacije masovne grobnice u sjeni, gro planovima lobanja nađenih u masovnoj grobnici, telopima pisanog svjedočenja žene koju su Bošnjaci navodno silovali, i pričom o napadu Bošnjaka na selo 1992. godine. Emisija u svojoj formi i nedostatak bilo kakvog nastojanja stanice da ublaži ili ispravi njen uticaj, predstavljala je očito kršenje pravila koje zabranjuju emitovanje sadržaja koji nose rizik poticanja etničke i vjerske mržnje u zajednici, i koje obezvrijeđuju pravednost, uljudnost i tačnost u emitovanim programima (članovi 1.1 (1), 1.2 i 1.4).

IMC je 14. oktobra 1999. godine primijetio da je Hrvatski Radio Herceg Bosna emitovao program u vezi sa akcijom koju je SFOR proveo u Mostaru, što se ispostavilo kao prekršaj Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa. Tema programa je smatrana dovoljnim osnovom da se zatraže snimci programa. Stanica nije IMC-u obezbijedila snimke programa.

HRTV Herceg Bosna je 15. oktobra 1999. godine, emitovala izjavu "...o mogućnosti da se obustavi djelovanje i savjetuje radnicima da odu na protestni koncert koji su organizovale "Zlostavljane žene – zaposlene u općinskim institucijama". Koncert će se održati danas u 14:00 sati na starom stadionu. Odjel za ekonomiju mostarskih općina sa hrvatskom većinom, donio je odluku o radnom vremenu za sve komercijalne radnje, radnje za trgovinu i snabdijevanje. U skladu sa ovom odlukom, zbog sigurnosnih razloga, rad će se prekinuti u periodu između 13:00 i 16:00 sati".

U 19:50 sati istoga dana, IMC je u emitovanju HRTV Herceg Bosna čuo izjavu: "Vaši domaćini će do ponoći biti Danijel Vlako i Robert Pehar, želimo vam dobar prijem i pozdrav svim našim kolegama sa Hrvatskog radija postaje Mostar koji su bili prinuđeni da prekinu emitovanje svog programa zbog nasilja bjelosvjetskih prevaranata. Ostanite s nama." Komentar je propraćen pjesmom "Evo zore, evo dana, evo Jure i Bobana". Stihovi pjesme uključuju riječi navedene na strani 13²⁵. Stanica je, odlukom Odbora za implementaciju od 24. novembra 1999. godine, kažnjena u iznosu od 5000 KM.

Akcija SFOR-a u Mostaru, u oktobru 1999. godine, provedena je u skladu sa SFOR-ovim mandatom u okviru Općeg okvirnog sporazuma za mir i kako je rečeno, predstavljala je potragu za oružjem i dokumentima koji podržavaju nelegalne aktivnosti. Tokom akcije nekoliko ljudi je povrijeđeno, a Hrvatski radio postaja Mostar²⁶ je pozvao članove Udruženja Hrvatskih veteranata da se hitno okupe u svom štabu. SFOR je obavijestio IMC da je ovaj poziv

²⁴ Ovaj masakr je doveo do stavljanja srpske teške artiljerije pod kontrolu UNPROFOR-a.

²⁵ U pasusu koji opisuje emisiju Radio postaje Drvar.

²⁶ Odluka za ovu stanicu donešena je 15. oktobra 1999. godine. Dana 27. oktobra 2000. godine, generalni direktor je naredio nastavak rada nakon uvedenih promjena u programu.

koji je emitovao Hrvatski radio postaja Mostar predstavlja prijetnju sigurnosti SFOR-a i drugih. Nakon toga, IMC je naredio stanici da odmah suspenduje emitovanje u periodu od 90 dana. Stanica je ispoštovala odluku i obustavila emitovanje. Generalni direktor Hrvatske radio postaje Mostar, uložio je, 16. oktobra 1999. godine, zahtjev za odgodu izvršenja. Zahtjev je zasnovan na članu 12, Procedure za vođenje slučajeva, u kome se, između ostalog navodi "*U slučaju da odluka odmah postaje izvršna, Predsjedavajući Vijeća može, po prijemu zasebnog zahtjeva, naređiti zadržavanje izvršenja, odnosno odlučiti da odgodi izvršenje odluke dok ne bude odlučeno po žalbi.*". Predsjedavajući Vijeća IMC-a je došao do zaključka da sigurnosni razlozi, kako je navedeno u pismu HRPM-a, nisu dovoljan osnov za odlaganje naredbe o izvršenju. Civili su bili prilično uznemireni tokom i nakon akcije i bilo je neophodno zatvoriti Regionalni ured IMC-a na dva dana.

Radio Best-Grude, Radio Tomislavgrad i Radio postaja Žepče²⁷ bili su predmet izricanja novčane kazne zbog kršenja ovog i člana 1.4 u programima koje su ove stanice emitovale u vezi sa izdavanjem odluke Visokog predstavnika za BiH o uspostavljanju privremene administracije u Hercegovačkoj banci Mostar, koja je stupila na snagu 6. aprila. HTV Mostar²⁸ je izdata suspenzija u periodu od 30 dana u vezi sa gore pomenutim, kao i nekoliko programa u periodu od 28. marta do 19. aprila koji su se odnosili na komentare političkih zbivanja na području Hercegovine, nakon proglašene samouprave Hrvatskog nacionalnog sabora²⁹.

Radio Kalman³⁰ primio je upozorenje zbog emitovanja poziva svim šehidskim³¹ porodicama da dođu na lokaciju u Sarajevu, Grbavička 14 i spriječe nadležne u deložaciji jedne porodice iz stana. Nalog za ovu deložaciju izdao je Općinski sud II u Sarajevu.

²⁷ Odluke za Radio Best-Grude, Radio Tomislavgrad i Radio postaju Žepče od 17. maja 2001.

²⁸ Odluka HTV Mostar od 17. maja 2001.

²⁹ Što je dovelo do odluke Visokog Predstavnika da smjeni g. Antu Jelavića (lider HDZ BiH) sa pozicije člana Predsjedništva BiH 7. marta 2001. g.

³⁰ Odluka za Radio Kalman od 8. novembra 2000. godine

³¹ "Šehid" – Kur'anski termin koji označava Muslimana koji je preselio na Ahiret u borbi za realizaciju islamskih ciljeva, dok se u BiH termin koristi za bošnjačke vojnike poginule u ratu.

Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" navodi:

Radio i televizijske kuće će poštovati općenite kulturne standarde pristojnosti i uljudnosti u svom programskom sadržaju i terminima emitiranja, s posebnom pažnjom posvećenoj zaštiti interesa i osjetljivosti djece. Ne smije se koristiti jezik kojim bi se moglo podsticati na izazivanje nasilja, nereda ili mržnje. Mora se izbjegavati bezrazložna upotreba jezika koji može izazvati uvrednu.

Radio i televizijske kuće moraju imati obzira pri izboru materijala za izvještaje o posljedicama prirodnih katastrofa, nesreća ili ljudskog nasilja. Prije prezentiranja takvih scena radio i televizijske kuće moraju naći balans između želje da služe istini i želje da pokažu suosjećanje i rizika od senzacionalizma koji bi izazvao bol ili mogućnost neopravdanog ometanja privatnosti.

Ovaj član Kodeksa za uređivanje radio i TV programa bio je prekršen osamnaest puta od strane 16 stanica³². RTV Mostar, RTV BiH³³ i Erotel su upozorene zbog korištenja snimaka ozbiljno povrijedjenog zamjenika Ministra unutrašnjih poslova Federacije BiH, Joze Leutara³⁴. Erotel je takođe kažnen kao dio višestrukog slučaja kršenja, zbog anti-semitskih, anti-srpskih i homofobičnih komentara. RTV Srebrenica i TV 101 su sankcionisane zbog upotrebe neprikladnog jezika. Radio Fern je kažnen zbog korištenja neprikladne muzike tokom vjerskog programa. RTV USK je prekršio ovaj član u slučaju u vezi sa izborima opisanom na stranici 43. Kanalu S je ustanovljeno da je prešio ovaj i druge članove emitovanjem dokumentarnog programa "Istina o Markalama" koji je detaljno opisan na stranici 20, kao i programa naslovljenog "Hoće li se saznati?", takođe opisanog na stranici 20. Radio Studio 88³⁵ primio je upozorenje za kršenje ovog člana zbog emitovanja programa koji je sadržao uvredljiv i neprimjeren jezik upućen osobama od kojih je CRA primila prigovore. TV Gvozden je izrečena novčana kazna zbog kršenja ovog člana, kao i autorskog prava, i ponovljenog emitovanja filma "Pakleni dijamant". NTVD AD Doboј je izrečena novčana kazna zbog kršenja ovog člana, ličnog komentara direktora ove stanice, u vezi sa medijskim radnikom uposlenim u radio stanici u Federaciji BiH.

SRT je bila sankcionisana u sklopu Odluke od 14. juna 1999. godine, zbog nepristojnih snimaka i upotrebe neprikladnog jezika. RTV Sv. Georgije je takođe prekršio član 1.2 u svojoj emisiji "Dear Joe" i "Drang Nach Balkan", prethodno opisan zbog kršenja člana 1.1. Hrvatski Radio Postaja Mostar, koji je uljepšavao izvještaj za štampu koji je sadržavao ekstremistički jezik u svom uredničkom komentaru, takođe je prekršio član 1.2. Takođe, NRTV Banja Luka je kažnjena zbog programa vijesti, snimaka najavljenih kao "dokumentarni materijal snimljen ... u Čečeniji", a Radio Srpsko Sarajevo je dobio upozorenje zbog kršenja IMC pravila i propisa tokom predizbornog perioda.

Slučaj u vezi sa g. Leutarom je bio izuzetno osjetljiv³⁶ jer se radilo o visokom zvaničniku koji je bio brutalno napadnut. Odbor za implementaciju je tokom pregleda snimaka koje je prвobitno snimila ekipa RTV BiH, a kasnije su ih upotrijebili RTV Mostar i Erotel, jasno

³² RTV Mostar, RTV BiH, Erotel, TV 101, RTV Srebrenica, SRT, RTV Sv. Georgije, Hrvatska Radio Postaja Mostar, NRTV Banja Luka, Radio Srpsko Sarajevo, Radio Fern, Kanal S (dva puta), Radio Studio 88, TV Gvozden i NTVD AD Doboј.

³³ Sada pod nazivom Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine – RTV FbiH, u skladu sa Drugom odlukom Visokog predstavnika od 23. oktobra 2000. godine o stalnom restrukturiranju Javnog servisa emitovanja BiH.

³⁴ Snimak sadrži sliku teško ranjenog g. Leutara, koji je nakon toga umro.

³⁵ Radio Studio 88, Odluka generalnog direktora od 08. novembra 2000. godine.

³⁶ Odluke o RTV Mostar, RTV BiH, i Eroteinu, od 13. maja 1999. (sve su zasebne odluke)

ustanovio da je to bio neovlašten napad na privatnost i da snimci nisu doprinijeli izvještavanju o događaju na način koji bi opravdao njihovu upotrebu. U izvjesnom smislu, slučaj je uspostavio mjeru po kojoj druge radio i TV kuće mogu da uspoređuju sopstveno uređivanje snimaka vijesti i postavio standard za BiH. Kako mnoge radio i TV kuće nisu imale raniji standard o tome kako bi se član 1.2 mogao primjenjivati i običavale su da daju slikovne prikaze posljedica rata i nasilja, Odbor za implementaciju je smatrao da je upozorenje prikladna sankcija. Ni jedna od ovih radio i TV kuća se nije žalila na odluku.

Erotel je reemitovao u cijelosti program HRT-a 1 koji je, kao dio večernjeg rasporeda, emitovao navodno prirodoslovnu emisiju o sipi³⁷. U toku ove emisije, "grabljivo" ponašanje ove ribe povezano je sa ponašanjem biznismena Georga Sorosa i ponašanjem "odvratnog srpsko-jevrejskog lobija". U emisiji se takođe kritikuje neimenovano "uredničko osoblje" da je "...ružno, ...deformisano, ...mentalno nestabilno ... (i) generalno seksualno neopredijeljeno". Erotel je pokušao da se osloboди odgovornosti za emitovanje i jedan urednik sa HRT-a je pisao IMC-u da "urednik snosi posljedice" zbog emitovanja ove emisije. Odbor za implementaciju je ustanovio da Erotel sam snosi odgovornost za zemaljsko reemitovanje programa HRT-a u BiH, i da je jasno da je jezik korišten u emisiji uvredljiv. Kako je ovo bio dio slučaja višestrukog prekršaja, stanica je kažnjena za ovaj i druge prekršaje sa ukupno 2000 KM.

Pogrdan i prijeteći jezik koji je koristila RTV Srebrenica³⁸, prenoseći izjavu SRS-a (Srpska radikalna stranka), bio je usmjeren prema grupi raseljenih Srba koji su posjetili svoj raniji dom u Tuzli, kao i protiv njihovih domaćina Bošnjaka. Odbor za implementaciju je ustanovio da je upotreba riječi "poturica"³⁹, kao i opis Bošnjaka, g. Mehholjića, kao "koljača", bio uvredljiv, ali je isto tako mogao pozvati na nasilje i nered protiv osoba koje su učestvovale u posjeti. Stanica, koja je takođe prekršila još jedan član IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, kažnjena je relativno visokom novčanom kaznom.

Za TV 101⁴⁰ je takođe utvrđeno da je koristila neprikladan jezik obraćajući se uredniku novina kao nekome ko čini glupe stvari, čije su ideje "transparentne, jeftine i već prevazidene". Iako ni na koji način ne može da se poredi sa djelovanjem RTV Srebrenica, Odbor za implementaciju je još uvjek smatrao da korišteni jezik može biti uvredljiv i stanici izdao upozorenje.

SRT je, kao dio svoje očigledne kampanje koju je provodio tokom NATO akcije protiv Jugoslavije, 1999. godine u više navrata emitovao neprikladne snimke mrtvih i povrijeđenih ljudi, žrtvi bombardovanja NATO-a. Odbor za implementaciju je ustanovio da je ne samo prikazivanje snimaka neprimjereno i nepotrebno, već je emitovano u vrijeme kada su interesi i osjetljivost djece mogli biti ugroženi. SRT se nije protivio tvrdnjama IMC-a o ovome prije razmatranja Odbora za implementaciju, ali je u svojoj žalbi na odluku Odbora dao komentar da njegovo pokrivanje događaja nije bilo gore od pokrivanja jednog broja stanica koje su emitovale preko satelita. Vijeće IMC-a je podržalo odluku.

Ustanovljeno je da je SRT takođe prekršio član 1.2. svojom kontinuiranom upotrebom pežorativnog izraza "Šiptar"⁴¹ u opisima ljudi albanske etničke pripadnosti. Generalni direktor,

³⁷ Odluka o Erotelu od 13. maja 1999.

³⁸ Odluka o RTV Srebrenica od 13. maja 1999.

³⁹ Riječ koja se kroz istoriju, u pežorativnom smislu, upotrebljavala pri opisu Srba koji su prešli na Islam i služili Ottomanskom carstvu.

⁴⁰ Odluka o TV 101 od 8. jula 1999.

⁴¹ Albanska Ambasada u Sloveniji i kosovski novinar-Albanac poznat IMC-u su potvrdili da kosovski Albanci smatraju izraz "Šiptar" uvredljivim, kada ga upotrebljavaju Srbi, iako ga često koriste između sebe. Paralela se može povući sa izrazom "Vlah", koju koriste Bošnjaci, opisujući Srbe ili "Balija", koju koriste Srbi, opisujući Bošnjake. Još jedna paralela se može povući u izrazu "Niger", koju koriste bijelci.

kao i međunarodni tehnički administrator SRT-a, odbili su da prihvate tvrdnje IMC-a o ovome. Međutim, Odbor za implementaciju i Vijeće IMC-a, odbijajući žalbu SRT-a, ustanovili su da je jezik bio “potencijalno uvredljiv”.

RTV Sv. Georgije je prekršio član 1.2 u svom emitovanju emisija “Dear Joe” i “Drang Nach Balkan”, Odluka koja je već opisana zbog kršenja člana 1.1. Odbor za implementaciju je u toku donošenja odluke o ovom slučaju najviše pažnje obratio tome da su emisije emitovane između 15:00 i 17:00. Odbor je smatrao da je ovo vrijeme u kome je emitovani program trebao biti usmjeren ka djeci radije nego da sadrži materijal za koji je izvjesno da će povrijediti njihovu osjetljivost. Vijeće IMC-a je podržalo odluku Odbora i žalba stanice je odbijena.

Prije čitanja teksta saopćenja za štampu Udruženja veterana, HVIDR-e, urednik Hrvatskog Radija Postaje Mostar je ponudio komentar koji je podržavao izvještaj i time povezao svoju stanicu sa sadržajem izvještaja⁴². Obzirom da su u izvještaju date nepotkrijepljene tvrdnje o muslimanskim planovima i da “Muslimani slobodno ubijaju Hrvate i pale njihove kuće...”, ovo je ocjenjeno kao jezik koji može inicirati “nasilje, nerede i mržnju”. Takođe je smatrano da su izvještaj i urednički komentar koristili “potencijalno uvredljiv jezik”.

Odbor za implementaciju je kaznio NRTV Banja Luka⁴³ sa 1000 KM zbog kršenja ovog člana. IMC je, 29. novembra 1999. ustanovio da je stanica emitovala, kao dio svog programa vijesti u 19:00, snimke opisane kao “ dokumentarni materijal snimljen ... u Čečeniji...”, koji nisu prikladni za djecu i starije ljude.

Takođe, Radio Srpsko Sarajevo (upozorenje Odbora za implementaciju) i RTV USK (kažnjen sa 900 KM), su kažnjeni u vezi sa kršenjem IMC pravila i propisa tokom predizbornog perioda, koji su detaljno opisani u dijelu o općinskim izborima u BiH.

Radio Fern⁴⁴ je kažnjen sa 500 KM zbog upotrebe islamske vjerske muzike tokom svog programa pod nazivom “Goranga”, posvećenog pravoslavnom Vaskrsu.

Radio Studio 88 je emitovao program naslovlen “Šetnja ulicama žrtava demokracije”, serija u kojoj se koriste pežorativna imena za stvarne osobe pomenute u programu, omalovažavajući ih sa različitim insinuacijama koje se mogu smatrati prilično uvredljivim, i zbog ovog prekršaja upućeno mu je upozorenje.

NTVD AD Doboј⁴⁵ je 30. maja 2000. godine, nakon vijesti u 17:00, emitovao “Komentar glavnog i odgovornog urednika” u kojem je g-din Jorganović dao svoje lične stavove o ličnosti i radu gđe Azemine Smailbegović, novinarke koja radi uglavnom u Federaciji BiH, koji su bili pežorativnog karaktera.

TV Gvozden⁴⁶ je, u tri navrata, emitovao film “Pakleni dijamant”. Film je emitovan 1. marta 2001. godine u 23:00, zatim 2. marta 2001. u toku dana. Film se može okarakterisati kao triler sa brojnim elementima sadističkih i lezbijskih scena. Između ostalog, film sadrži scene obscene prirode, npr. scena mučenja gole zatvorenice u kojoj je prikopčana na električnu žicu koja joj je postavljena između nogu, i kad je struja puštena, njeni ženski intimni organi su pokazani u gro planu dok se čuje njen vrisak.

⁴² Odluka o Hrvatskom Radiju Postaji Mostar od 4. februara 1999. godine

⁴³ Odluka o NRTV Banja Luka od 13. decembra 1999. godine

⁴⁴ Odluka Radio Fern od 09. juna 2000. godine

⁴⁵ Odluka NTV D-AD Doboј of 06. jula 2000. godine

⁴⁶ Odluka TV Gvozden od 17. maja 2001. godine

U članu 1.3 “Vjera” se navodi:

Vjera i vjerske aktivnosti pripadnika različitih vjeroispovijesti se ne smiju pogrešno predstavljati, te se moraju poduzeti svi napor da se obezbijedi tačnost i korektnost vjerskih programa. Ovi programi ne smiju omalovažavati vjerska ubjedenja drugih.

Odbor za implementaciju i generalni direktor su donijeli pet odluka⁴⁷ stanovivši da su stanice prekršile ovaj član. U dva slučaja je bio uključen RTV Sv. Georgije i bili su dio slučajeva koji su već opisani zbog kršenja članova 1.1 i 1.2. Emisije “Dear Joe”, “Drang Nach Balkan” i “O stvarima srpskim” pogrešno su interpretirale Islam i Katolicizam. U slučaju “Dear Joe i “Drang Nach Balkan”, riječi iz Kur’ana su pratile navodni intervju u kasnijem dijelu programa, sa osobom koja je predstavljena kao Musliman koji je viđen kako priznaje grozne zločine. Narator u emisiji “Dear Joe” upotrebljavao je fraze kao “...To je put koji su izabrali ratnici “Džihada” ka svom novom evropskom poretku... njihovo oružje su islamski fanatizam, kuvajtske mine i njemački tenkovi”. Komentar nastavlja “Da li je to razlog da se počine neviđeni zločini nad Srbima... to leži u krilu islamskog fundamentalizma”. U emisiji “O stvarima srpskim”, narator pežorativno opisuje šizmu, prelazak na drugu religiju i navodi da su Muslimani lagali o svojoj istoriji i da je sva bošnjačka zemlja srpska zemlja. Na kraju, za Radio Fern je ustanovljeno da je prekršio ovaj član kao dio višestrukog kršenja (opisanog ranije pod članom 1.2)

Iako su kršenja člana 1.3 uzeta kao dio odluka koje uključuju višestruka kršenja IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, Odbor za implementaciju je, posebno u slučaju koji uključuje “Dear Joe” i “Drang Nach Balkan”, smatrao da je svako kršenje Kodeksa za sebe dovoljno ozbiljno da zaslužuje više od upozorenja. Kao što je rečeno ranije, stanica je u obje prilike kažnjena maksimalnom kaznom. Pored toga, RTV Sveti Georgije je kažnen suspenzijom u periodu od 90 dana u vezi sa slučajem koji je detaljno opisan na stranici 15.

Peti slučaj koji se odnosio na kršenje člana 1.3 uključivao je Hrvatski Radio Postaju Mostar, ranije opisan zbog kršenja člana 1.2. Radilo se o referencama u izvještaju za štampu HVIDR-e i jasne uredničke podrške komentarima koji kažu da “su Hrvati bili prisiljeni gledati arapsko-mudžahedinsko-muslimanske (TV)” i da “.... mi smatramo da je takav državni aparat instrument ... “islamizacije”, što je kršenje ovoga člana.

⁴⁷ RTV Sveti Georgije (tri puta), Hrvatska Radio Postaja Mostar, i Radio Fern.

Član 1.4 Pravedno i nepristrasno uređivanje programa navodi:

Radio i televizijske kuće će osigurati adekvatnu tačnost, pravednost i nepristrasnost u uređivanju svih programa, uključujući i informativni program. One ne smiju emitirati emisije koje po bilo čijem razumnom sudu imaju namjeru da promoviraju interes jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, niti da takve aktivnosti provode sistematično tokom jednog vremenskog perioda, isključujući druge stranke, grupe ili pojedince. Komentar treba da je jasno razlučiv od vijesti. Ne smije se dozvoliti da prevlada niti jedno mišljenje ili stanovište kada se radi o kontroverznim temama iz domena javne politike.

Odbor za implementaciju i generalni direktor su zaključili da je član 1.4 prekšen dvadeset sedam puta od strane trinaest stanica⁴⁸. Programi RTV Sveti Georgije "Dear Joe" i "Drang Nach Balkan" su to učinili u toku svog emitovanja koje je opisano zbog višestrukog kršenja Kodeksa. Radio Srpsko Sarajevo, Kanal S i SRT su učinili ove prekršaje u djelu svojih emisija emitovanih u toku NATO akcije na SRJ. Hrvatski radio postaja Mostar je u svom uredništvu preinacio izjavu za štampu Udruženja veterana rata i NRTV 99 je napravila dvije emisije o reviziji udžbenika u kantonu Sarajevo.

Hrvatski radio Postaja Mostar, Hrvatska RTV Herceg-Bosna, Hrvatski TV Mostar i Hrvatski TV Mostar – Oscar C su primili upozorenja Odbora za implementaciju zbog kršenja IMC pravila i propisa u toku parlamentarnih izbora u Hrvatskoj.

Hrvatska Radio postaja Mostar i Hrvatski TV Mostar su kažnjeni zbog kršenja IMC pravila i propisa u toku općinskih izbora u BiH. Takođe je utvrđeno da su i NTV Hayat, RTV BiH i OBN prekršili ovaj član. Ustanovljeno je da je Kanal S prekršio ovaj i druge članove emitovanjem dokumentarnog programa "Istina o Markalama" koji je detaljno opisan na stranici 20, kao i programa naslovljenog "Hoće li se saznati?", takođe opisanog na stranici 20. Utvrđeno je da su Radio Best-Grude, Radio Tomislavgrad, Hrvatski radio postaja Žepče i HTV Mostar takođe prekršili ovaj i druge članove u vezi sa emisijama o slučaju Hercegovačke banke i hrvatskoj samoupravi (kao što je opisano na stranici 21). RTV BiH je izrečena novčana kazna zbog kršenja ovog i člana 1.6 u vezi sa izvještajem o slučajevima deložacije u regiji Tuzle.

U slučaju RTV Sveti Georgije, programi "Dear Joe" i "Drang Nach Balkan", koji su opisani zbog kršenja ostalih članova IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, nisu zadovoljili osnovne standarde novinarstva, kao ni zahtjev u članu 1.4 da "osiguraju tačnost, fer i nepristrasnost u svim emisijama". Mnoge optužbe o krivičnim djelima Slovenaca, Hrvata i Bošnjaka su bile nedokazane i nikakav napor nije preduzet u cilju ispitivanja krivičnih djela počinjenih od strane Srba prema gore navedenim narodima. Emisija je očigledno bila dizajnirana u cilju promovisanja srpskih mišljenja, uz odsustvo stavova ostalih strana. Zbog gore navedenih razloga, Odbor za implementaciju je utvrdio kršenje ovog člana. Pored toga, RTV Sveti Georgije je kažnjen suspenzijom u periodu od 90 dana u vezi sa slučajem koji je detaljno opisan na stranici 17.

U slučajevima Radio Srpskog Sarajeva, Kanala S i SRT-a, utvrđeno je da su stanice u toku perioda posmatranja sistematicno promovisale nacionalističke poglede Srba. Ovi pogledi su se poklapali sa stavovima Beograda tokom akcije NATO-a protiv SRJ. Programi su uključivali prenose vijesti, emitiranja filmova, muzike, te vjerskih i političkih stavova. U dužem periodu,

⁴⁸ RTV Sveti Georgije (dva puta), Radio Srpsko Sarajevo, Kanal S (dva puta), SRT, Hrvatski Radio Postaja Mostar (četiri puta), NRTV Studio 99 (dva puta), Hrvatski RTV Herceg – Bosna (dva puta), HTV Mostar (tri puta), Hrvatski TV Mostar Oscar – C, NTV Hayat, RTV BiH, OBN i RTV Srebrenica.

čak je i najmanji pomen o progonu kosovskih izbjeglica bio isključen iz programa, iako se ova situacija popravila u periodu prije završetka perioda posmatranja. U slučaju SRT-a, stanica je propustila ispuniti obaveze koje proizilaze iz njenog vlastitog Statuta i omogućiti prijem svojim hrvatskim i bošnjačkim preplatnicima, iako je njenо pridržavanje IMC Kodeksa priznato od strane Odbora za implementaciju. Radio Srpsko Sarajevo je priznao da su koristili isključivo usluge vijesti pružene od strane SRNE. Spikeri i reporteri SRT-a su primjećeni da nose mete – simbol direktno povezan sa beogradskom propagandom protiv NATO akcije. SRT i Kanal S su u značajnoj mjeri koristili vijesti RTS-a, dok je Kanal S u nekoliko prilika reemitirao jedino satelitski signal ove stanice. U drugom slučaju koji nije povezan sa gore navedenim, IMC je pomogao SFOR-u da isključi nelegalno reemitovanje RTS-a sa predajnika SRT-a na planini Trebević. Generalni direktor SRT-a i međunarodni tehnički administrator su opovrgnuli tvrdnje da je SRT sistematično promovisala stavove Srba i tvrdila da su raseljene osobe i povratak istih pokrivane u emisijama vijesti i da je SRT prenosila čestitke povodom vjerskih praznika ostalih nacionalnosti. Odbor za implementaciju je utvrdio da ti programi nisu ni u kom pogledu nalikovali programima emitovanim u korist srpskih gledalaca. Detalj o nošenju meta nije komentiran od strane generalnog direktora, ali je međunarodni administrator izjavio da se ova praksa desila u njegovom odsustvu i da je prekinuta po njegovom povratku u BiH. Bilo je i drugih primjera gdje stanice nisu pokušale ispraviti netačne izvještaje o obaranju NATO aviona, ili su netačni izvještaji namjerno prezentirani. Poslije ispitivanja mnoštva činjenica koje je IMC prikupio, a posebno u vezi sa SRT-om, Odbor za implementaciju je zaključio da su stanice prekršile sve aspekte člana 1.4. Vijeće IMC-a nije vidjelo razloga da se ovakva odluka preinači, te je podržalo stav Odbora.

U toku čitanja izvještaja za štampu Udruženja veterana HVDIR-a, urednik Hrvatske radio Postaje Mostar je dao urednički komentar koji je jasno pokazao da stanica podržava stavove ovog Udruženja. Kako je ovo saopćenje za štampu sadržalo ekstreman ton i napravilo neosnovane optužbe protiv Muslimana, prikazano je kao i da ga je sastavila sama stanica. I ostale stanice su prenijele isto saopćenje, ali nisu pravile urednički komentar, ili su pružile alternativna mišljenja, u tom smislu ukazujući na ispravnu uredničku kontrolu i distanciranje stanice od sadržaja saopćenja. Odbor za implementaciju je zaključio da je stanica, putem preinacavanja saopćenja i pružanja podrške, prekršila član 1.4 ne razlikujući komentar od vijesti.

U vezi sa činjenicama protiv NRTV 99⁴⁹, prvobitni slučaj se ticao žalbe koju je uložio UNESCO da stanica nije bila fer i nepristrasna u svojoj emisiji “OKO 22”, koja ispituje skorašnje odluke o reviziji dječijih udžbenika. Mišljenje Odbora za implementaciju je da, iako je zatražen komentar od ljudi koji su odgovorni za odluku o udžbenicima, optužbe iskazane u emisiji od strane domaćina u studiju, reportera i gosta, nisu bile upućene njima. Takođe, mišljenje je da su izrazi tendenciozni, irelevantni za temu udžbenika i neizbalansirani. Zbog ove emisije stanica je primila upozorenje.

Nekoliko dana poslije objavljivanja Odluke Odbora za implementaciju da upozori NRTV 99 o sadržaju njihove emisije “OKO 22”, ista stanica prikazuje emisiju pod nazivom “Intervju dana”. Veliki dio prvobitne emisije “OKO 22” bio je prikazan u toku ove emisije, čime je stanica svjesno ignorisala Odluku Odbora za implementaciju. Zbog ovog i ostalih, kasnije opisanih kršenja Kodeksa, stanica je kažnjena sa 1000 KM.

Četiri stanice su primile upozorenje od Odbora za implementaciju, a u vezi sa parlamentarnim izborima u Hrvatskoj: Hrvatska radio Postaja Mostar, Hrvatska RTV Herceg-Bosna, Hrvatski

⁴⁹ Odluke o NRTV 99 od 4. februara i 13.maja 1999.

TV Mostar i Hrvatski TV Mostar – Oscar C (ovi slučajevi su detaljno opisani u dijelu o parlamentarnim izborima u Hrvatskoj).

Takođe, Hrvatska radio postaja Mostar je kažnjena sa 1000 KM, kao i Hrvatski TV Mostar sa 4000 KM, a zbog njihovih izvještavanja sa općinskih izbora u BiH (takođe detaljno prikazano u dijelu o općinskim izborima u BiH)

NTV Hayat⁵⁰ je kažnjen u iznosu od 400 KM zbog kršenja istog člana u izvještaju tokom programa vijesti u 19.00 sati. Izvještaj se bazirao na odluci Doma za ljudska prava, po kojoj se slučaj osuđenog za ratne zločine Sretka Damjanovića mora obnoviti, zbog sumnje o povredi ljudskih prava. Odluka Doma za ljudska prava da ponovo pokrene slučajeve osuđenih za ratne zločine je zasigurno “kontraverzna stvar javne politike” a komentare su trebale dati sve uključene strane. U programu su stavovi i komentari traženi od jednog člana Doma za ljudska prava koji je glasao protiv odluke Doma, komentari su bili izuzetno negativni, dok stanica nije pokušala zatražiti komentare od ostalih članova Doma koji su glasali u korist odluke. Kao dodatak, voditelj programa je generalno dao negativne komentare o odluci Doma za ljudska prava. U ovom slučaju, stanica nije ispoštovala standarde pravednog i nepristrasnog izvještavanja.

RTV BiH⁵¹ je kažnjena u iznosu od 1000 KM zbog kršenja članova o “Pravednom i nepristrasnom izvještavanju” i “Pravu na odgovor” IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa. Programi vijesti RTV BiH od 28. i 29. februara i 7., 9. i 11. marta 2000. sadržavali su informacije za koje se smatra da su štetne za tačno određeno preduzeće (Bekto International), prikazujući je u nepovoljnem svjetlu vezano za privatizaciju. Iz činjenica, koje stanica nije poricala, proizilazi da su informacije o pitanju koje je od velike ekonomske važnosti za “Bekto International” predstavljene na jednostran način i da preduzeću nije dato dovoljno mogućnosti da iznese svoje mišljenje o ovom pitanju.

OBN⁵² je kažnjen zbog kršenja istih članova IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa zbog propusta da predstavi stavove preduzeća Bekto International u emisiji vijesti od 29. februara 2000. godine, jer je preduzeće prikazano u nepovoljnem svjetlu. Dalje, zahtjev preduzeća da iznese kontraargument emitovanom izvještaju na OBN je odbijen. S obzirom da je od velike važnosti da se programi baziraju na pravednosti i nepristrasnosti, i da se pravo na odgovor u potpunosti poštuje, stanica u ovom posebnom slučaju nije ispoštovala ove standarde. OBN je prekršio Kodeks i time je ova stanica kažnjena u iznosu od 300 KM. Iznos kazne pokazuje da je ovo prvi put da OBN krši IMC Kodeks za uređivanje radio i TV programa.

RTV BiH⁵³ je emitovala izvještaj o deložaciji izbjegličkih porodica iz kuća u naselju Bare, općina Tuzla tokom koje su intervenisali policajci Tuzlanskog kantona. U reportaži je prikazan dio intervju sa ministrom Unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, koji je g-din Dautović dao novinarima RTV BiH. CRA je primila prigovor od g-dina Bahrije Dautovića, kao i pismo od komesara IPTF-a, Vincent Coeurderoya u kojem se kaže da su navodi prezentirani u programu RTV BiH “Žarišta” o neprimjerrenom ponašanju policije Tuzlanskog kantona neosnovani. Ministar Dautović je naveo kako je stanica zloupotrijebila video kasetu o ovom događaju, tvrdeći kako je stanica iskoristila njegov intervju koji je dat nakon deložacije koja se desila u jednoj stambenoj zgradbi u Banovićima, koji nema nikakve veze sa deložacijom koja je

⁵⁰ Odluka NTV Hayat od 11. maja 2000.

⁵¹ Odluka RTV BiH od 19. juna 2000.

⁵² Odluka OBN od 19. juna 2000.

⁵³ Odluka od 8. novembra 2000.

obavljena u tuzlanskom naselju Bare. Pokazano je da je sporna emisija urađena na takav način da su dva slučaja deložacija (u Barama i Banovićima) prikazana kao jedan. Komentari koje su dale intervjuirane osobe su time izvađeni iz konteksta, kao potpora jednostranoj i netačnoj verziji činjeničnog događaja.

Član 1.5 Plaćeno političko reklamiranje:

Zabranjuje se svako plaćeno političko reklamiranje.

Izmjene i dopune od 8. septembra 1999. i 10. februara 2000.

Postoji samo jedno kršenje ovog člana od NRTV Studio 99⁵⁴, kada je stanica kažnjena u iznosu od 500 KM zbog kršenja ovog člana, a u vezi sa općinskim izborima u BiH (detaljan opis slučaja se može naći u dijelu koji se odnosi na općinske izbore u BiH, strana 37).

⁵⁴ Odluka NRTV Studio 99 od 29. marta 2000. godine

Član 1.6. Lažan i varljiv materijal

Radio i televizijske kuće ne smiju emitirati bilo kakav lažan ili varljiv materijal za koji znaju da je lažan ili su mogle utvrditi da je lažan na osnovu zdravog razuma ili rutinskom provjerom, ili postoji opravdana osnova za pretpostavku da je lažan, te materijal koji nosi jasan i neposredan rizik nanošenja javne štete. Ako se pokaže da je materijal koji se emitira lažan, mora se što prije objaviti ispravka.

Novinari imaju etičku obavezu da zaštite izvore informacija.

Odbor za implementaciju i generalni direktor donijeli su sedam Odluka⁵⁵ koje se tiču emitovanja materijala za koje se smatra da je lažan i varljiv. Ipak, emitovani programi su u potpunosti bili različiti po svojoj prirodi i ciljevima. Odluke su uključivale četiri stanice, a to su: SRT, kao dio odluke o višestrukom kršenju koje je ranije razmotreno (opisano na stranama 13, 19, 24); NRTV 99, takođe ranije razmotren (na stranama 24, 26); Kanal S zbog svog opisa gdina Poplašena kao predsjednika nakon što je smijenjen sa dužnosti, i Erotel zbog reemitovanja programa HRT-a koji je sadržavao propratne snimke koji nisu pripisani svom originalnom izvoru. Ustanovljeno je da je Kanal S prekršio ovaj i druge članove emitovanjem dokumentarnog filma “Istina o Markalama” koji je detaljno opisan na stranici 20. RTV BiH izrečena je novčana kazna za kršenje ovog i člana 1.4 emitovanjem izvještaja koji se tiče slučajeva deložacija u regiji Tuzle, kao što je opisano na stranici 28.

Tokom akcija NATO-a protiv Savezne Republike Jugoslavije, SRT je emitovao program koji je Odbor za implementaciju definisao kao očigledno falsificiran izvještaj, koji je sadržavao snimke razgovora pilota dva američka aviona, gdje su pilotu izdata naređenja o napadu na konvoj izbjeglica. Tvrđnja generalnog direktora SRT-a, da je njegova stanica preuzela izvještaj iz beogradskih novina nije dala objašnjenje zbog čega je napravljena rekonstrukcija događaja, ili, zbog čega nije provedena “detaljna i rutinska istraga” koja bi potvrdila autentičnost izvještaja. Odbor nije razmatrao komentare generalnog direktora koji su ublažavali činjenicu da je materijal proizведен namjerno i da je emitovan. Tokom istog perioda, komentari poznatog srpskog opozicionog lidera Vuka Draškovića bili su redigovani od SRT na takav način, da su pogrešno predstavili ono što je on zaista rekao, kako bi bili u skladu sa beogradskom propagandom. Generalni direktor i međunarodni tehnički administrator tvrdili su, da su izvještaj preuzeli od agencije i da se nisu nadali da će redigovati sve. IMC je na ovaj argument uzvratio na taj način što je sa Interneta obezbijedio tačan transkript Draškovićevih riječi u trajanju od 15 minuta. Zbog toga je Odbor ponovo razmatrao činjenicu da SRT nije proveo “detaljnu i rutinsku istragu” te je zbog toga prekršio član 1.6. Vijeće IMC-a složilo se sa ovom odlukom.

Drugi slučaj, emisija “Intervju dana” koju emituje NRTV 99, bavila se pitanjem dječijih udžbenika u Kantonu Sarajevo, gdje je navedeno da je stanica pozvala predstavnike IMC-a kao goste u programu, i da NRTV 99 nije imala mogućnost da podnese žalbu na odluku koju je Odbor za implementaciju donio ranije. RTV stanica nije mogla obezbijediti dovoljne dokaze kojim bi potkrijepili poziv, a IMC je u svojoj prvoj odluci jasno naveo da “žalba može biti uložena Vijeću IMC-a”. Iz ovih razloga se smatra da je stanica prekršila ovaj član.

Slučaj Kanala S⁵⁶ bi normalno rezultirao upozorenjem. Međutim, Odbor za implementaciju je uzeo u razmatranje negativan dosije Kanala S u poštivanju Kodeksa za uređivanje radio i TV

⁵⁵ SRT, NRTV Studio 99, Kanal S (dva puta), Ertel i RTV BiH

⁵⁶ Odluka Kanal S od 8. jula 1999.

programa, gdje je ustanovljeno da je ova stanica u više navrata prekršila članove ovog Kodeksa. Stanica je pomenula g-dina Poplašena, kojeg je Visoki predstavnik smijenio s njegove dužnosti, kao predsjednika RS-a. Ovo je jednostavno bila neistina, usmjerena ka navođenju publike na pogrešno mišljenje. Stanica je navela kako nisu izdate nikakve smjernice koje bi savjetovale RTV stanice kako da imenuju g-dina Poplašena. Odbor za implementaciju nije prihvatio ovu argumentaciju, jer je procijenio da treba biti jasno da je odluka Visokog predstavnika legalna i obavezujuća, i da g-din Poplašen nije bio predsjednik RS-a.

Erotel je re-emitovao program HRT-a naslovljen „Na svjetlu dana”, čiji cilj je bio prikazivanje patnji Hrvata u rukama Bošnjaka tokom nedavnog rata. RTV Mostar, bošnjačka stanica, uložila je žalbu u kojoj se navodi da je HRT koristio snimke ove stanice, te da je HRT prikazao subjekte kao Hrvate, gdje su oni, u stvari, bili žrtve akcija Hrvata. HRT nije učinio ništa da bi snimke pripisao stvarnom izvoru ili da ispravno prikaže ono što se zaista desilo. Producent ovog programa je u pismu upućenom IMC-u naveo, da je urađen novi program kako bi se riješile razmirice. Smatrano je da se u novom programu pod nazivom “Tragovi” neadekvatno redigovao originalni program, kao što je obećano, te da je dodana tendenciozna naracija u redigovanim dijelovima filma. Odbor za implementaciju je utvrdio da HRT nije uložio dovoljno napora kako bi program uskladio sa IMC Kodeksom za uređivanje radio i TV programa. Uzevši u obzir druga kršenja Kodeksa, što je ranije provjereno, stanica je kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 2000 KM.

Član 2 Pravo na odgovor

Radio i televizijske kuće su dužne da omoguće pravo na odgovor kada emitiraju program koji nepravedno stavlja neku osobu u nepovoljnu poziciju, ili pod drugim okolnostima, ukoliko tako zahtijevaju principi pravednosti i nepristrasnosti.

Odbor za implementaciju i generalni direktor utvrdili su pet⁵⁷ slučajeva kršenja ovog člana, i to od strane slijedećih stanica: Hrvatski Radio Postaja Mostar, Erotel, SRT, RTV BiH i OBN.

Nakon emitovanja saopćenja za javnost HVIDR-e i uređivačkog uljepšavanja Hrvatske Radio Postaje Mostar, aktivnost koja predstavlja višestruko kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, OHR je od ove stanice zatražio pravo na odgovor. Bez obzira na ponovljene zahtjeve OHR-a i IMC-a, stanica je ovo odbila ispoštovati. Stoga, Odbor je ustanovio da je stanica prekršila ovaj član. Takođe, donesene su odluke za Erotel i SRT, u vezi sa ovim članom, te RTV BiH i OBN.

Odbor za implementaciju je na svom sastanku 8. jula 1999. saslušao slučaj koji se tiče emisije vijesti Erotela, koja je emitovana 27. juna 1999. Navedeno je da emisija krši član 1.4 Kodeksa, zbog propusta u obezbjeđivanju ispravnih informacija u vezi sa izjavom g-dina Georgea Sorosa iz Fonda otvoreno društvo, a Erotel je obaviješten o slučaju. Odbor za implementaciju je odlučio, u svjetlu odgovora koje je dao Erotel, da suspenduje saslušanje i dalje radi na istrazi slučaja. Nakon toga, uslijedili su dokazi koji ne podržavaju u potpunosti navode o nedostatku tačnosti, i shodno tome, Odbor za implementaciju je odbacio ovaj slučaj. Ipak, Erotel ima prihvaćenu odgovornost prema članu 2. Kodeksa, koji se tiče prava na odgovor, da predstavi komentare Fonda otvoreno društvo o ovom pitanju. Erotel još uvijek nije ispunio svoju obavezu, i Odbor za implementaciju je zatražio od generalnog direktora da iskoristi svoja ovlaštenja i izda naredbu kako bi se ovo ispoštovalo. Nakon gore navedenog, uslijedio je zahtjev generalnog direktora da se pročita izjava u periodu između 19.30 i 19.45 sati, tokom večernjih vijesti, ne kasnije od 17. avgusta 1999.

“Nezavisna komisija za medije je od Erotela zatražila da objavi slijedeći izjavu. Erotel je 27. juna 1999. reemitirao izvještaj tokom vijesti u 19.30, predstavljen izjavom: “Ko je zaista George Soros i koje su to aktivnosti njegovog “Otvorenog društva”? Iako je ova ustanova deklarisana kao humanitarna organizacija, a posebno u bivšim komunističkim državama, nameće se pitanje o tome što su stvarne namjere Sorosa.”

Nakon programa uslijedio je izvještaj u kojem стоји, inter alia: “...George Soros je konačno stavio karte na sto. Na međunarodnoj konferenciji o globalnoj politici u Beču, Soros je rekao: “Nakon pada Međijera, diktaturu u Slovačkoj je srušilo Otvoreno društvo. Slijedeći veliki posao je ukidanje diktature Franje Tuđmana u Hrvatskoj. Ovo je takođe jedan od zadataka Otvorenog društva.” Fond otvoreno društvo je porekao da je g-din Soros dao ovakvu izjavu i njegovi komentari prema transkriptu govora koji je održao su slijedeći: “U Slovačkoj, međunarodna podrška u mobiliziranju civilnog društva rezultirala je porazom Međijera. U Hrvatskoj, međunarodna zajednica nije učinila dovoljno kako bi obezbijedila postojanje nezavisnih medija i Tuđman je još uvijek na vlasti.”

Stanica je ispunila zahtjev.

Odbor za implementaciju je na sastanku održanom 8. jula 1999. saslušao slučaj koji se tiče izvještaja tokom emisije vijesti, emitovan 14. juna 1999. Provedena je istraga o emitovanom

⁵⁷ Hrvatska Radio Postaja Mostar, Erotel, SRT, RTV BiH i OBN

sadržaju o navodnom kršenju IMC Kodeksa za uređivanje RTV programa, a SRT je obaviješten o slučaju. Odbor za implementaciju je odlučio da neko vrijeme odloži proceduru protiv SRT-a, o ovoj posebnoj emisiji vijesti, i zatražio je od generalnog direktora da iskoristi svoja ovlaštenja i izda naredbu prema kojoj će stanica emitovati izjavu prema detaljima datim u narednom tekstu.

U skladu sa odlukom Odbora za implementaciju, generalni direktor je naredio objavljivanje slijedeće izjave, tokom večernjih vijesti u periodu između 22:00 i 22:15 sati, ne kasnije od 16. jula 1999:

“SRT je 14. juna 1999. emitovao izvještaj u emisiji vijesti u 22:00 sata, koji je predstavljen frazom: “Piloti španjolskih aviona, koji su bili uključeni u kampanju bombardovanja Jugoslavije, svjedočili su za španjolski sedmični magazin “Articulo 20” da je NATO bombardovao civilne mete i da su odluku o tome koji ciljevi trebaju biti bombardovani donijeli uglavnom Amerikanci”. U izvještaju je zatim navedeno kako je kapetan Dolfo Luis Martin de la Hos iz španjolskih zračnih snaga dao izjavu u kojoj podržava ove navode.

Nezavisna komisija za medije je obavijestila SRT 22. juna 1999 da je španjolski ambasador uputio pismo IMC-u o ovom izvještaju. Španjolski ambasador je u svom pismu informisao IMC, a zatim SRT, o slijedećem:

- *Španjolski sedmični magazin “Articulo 20” je objavio 14. juna 1999 navodne izjave koje je reproducirao SRT*
- *Ne postoji pilot u španjolskim zračnim snagama pod imenom “Martin de la Hoz”.*
- *Informacija koju je objavio “Articulo 20” a reproducirao SRT je lažna.*
- *Autor pomenute informacije je smijenjen odlukom uprave “Articula 20” zbog lažne informacije.”*

Stanica je ispunila zahtjev.

Kao što je navedeno ranije (u članu 1.4), RTV BiH i OBN su takođe prekršile ovaj član, kao dio višestrukog kršenja, vezano za prilog o kompaniji «Bekto International».

Član 3 Pristup informacijama i sloboda objavljivanja – *Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima* *Pristup informacijama i sloboda njihovog objavljivanja od strane radio i televizijskih kuća trebaju biti u skladu sa članom 19 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, koja navodi da “svaka osoba ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja; ovo pravo uključuje i slobodu zadržavanja mišljenja bez miješanja, te slobodu traženja, primanja i priopćavanja informacija i ideja putem bilo kojeg medija i bez obzira na granice.”*

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Pristup informacijama i sloboda njihovog objavljivanja od strane radio i televizijskih kuća mogu biti podvrgnuti samo onim ograničenjima koja se navode u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. Član 10 Konvencije navodi da sprovođenje slobodnog izražavanja može biti podvrgnuto “takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama, koje su propisane zakonom, te su neophodne u demokratskom društvu, u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne sigurnosti, za sprečavanje nereda ili kriminala, za zaštitu zdravlja ili morala, za zaštitu reputacije ili prava drugih, za sprečavanje otkrivanja informacija primljenih u povjerenju, ili za očuvanje autoriteta i nepristrasnosti pravosudnog organa.

Cilj ovog člana je da naglasi obrazloženje i osnove Kodeksa za uređivanje radio i TV programa.

Član 4.1

Snimci emisija:

Radio i televizijske kuće će načiniti kompletne zvučne i/ili video snimke svih emisija koje emitiraju. Ovi snimci će se čuvati minimalno 14 dana, ili duže, ukoliko to u posebnom slučaju zahtijeva IMC. Ukoliko se u roku od 14 dana nakon objavljivanja dobije zahtjev za pravo na odgovor, zahtjev za ispravku ili uvid od strane IMC-a, tada se snimak čuva do konačnog rješenja predmeta.

Član Kodeksa za uređivanje radio i TV programa na koji se najčešće pozivalo tiče se čuvanja programskih snimaka. Generalni direktor i Odbor za implementaciju donosili su odluku o kršenju ovog člana u devetnaest slučajeva⁵⁸. Ovaj član naglašava rad CRA, u kojem obavezuje RTV stanice da u svojoj arhivi čuvaju sve materijale koje emituju. RTV stanice moraju čuvati ovu arhivu najmanje 14 dana, jer je to period u kojem CRA smatra da može otkriti najviše potencijalnih kršenja Kodeksa, a ujedno ne predstavlja nepotreban finansijski ili administrativni teret za RTV stanice. U početku je CRA tražio čuvanje arhive u periodu od 30 dana, ali kao odgovor na zabrinutost RTV stanica o troškovima i administrativnom teretu, Kodeks je izmijenjen tako što je period skraćen. Najvećim dijelom, RTV stanice koje su prekršile ovaj član su tvrdile da je to iz tehničkih razloga ili zbog nemogućnosti. U nekim ranijim slučajevima, RTV stanice nisu jednostavno pročitale Kodeks za uređivanje radio i TV programa i ignorisali su svoje obaveze.

Bitno je navesti da su se desila samo četiri slučaja kršenja ovog člana u periodu od jula 2000. do decembra 2001. godine, u poređenju sa dosadašnjim periodom, kada je broj takvih kršenja bio veći. Ovo pokazuje značajan uticaj procedura i odluka CRA koje se tiču obaveza radio i TV stanica da čuvaju programske snimke u periodu od 14 dana.

U svim slučajevima, propust u nečuvanju programskih snimaka kao prvo kršenje rezultirao je izdavanjem upozorenja, osim u slučaju RTV Step koji je kažnen novčanom kaznom u iznosu od 400 KM jer je od stanice zahtijevano u sva četiri navrata da pošalje programske snimke za određene datume, i svaki put je propustila da dostavi tražene snimke. Zapravo, Sektor za emitovanje je zabilježio ove Odluke kako bi osigurao da stanice koje su u pitanju posjeduju neophodne tehničke mogućnosti kako bi ispoštovali odredbe Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, prije izdavanja dozvole i posebno u procesu izdavanja dugoročnih dozvola.

⁵⁸ Radio Velika Kladuša, Kanal S (Odluka od 4. februara 1999., 30. septembra 1999 i 5. oktobra 1999.), RTV BN, Radio Srpsko Sarajevo, Radio Vlasenica, RTV Simić, RTV Srebrenica, Radio Big, Radio Herceg Bosna, Radio Postaja Drvar, RTV Vogošća, Radio Doboј, RTV USK, Radio Bratunac, NTV Studio Arena, TV Žepče, Radio Zvono i RTV Step.

Odluke u vezi sa izdavanjem dozvola

Ove odluke se odnose na kršenja Općih uslova IMC dozvole na sljedeći način:

SLUČAJ EROTEL

Hronologija

- *15. septembar 1998.*
IMC je donio odluku koja stavlja 29 predajnika, njihovih objekata i frekvencija pod pravni nadzor Nezavisne komisije za medije.
- *16. decembar 1998.*
Nezavisna komisija za medije je donijela odluku koja definira rekonstrukciju RTV BiH u cilju stvaranja sistema nezavisnog javnog emitovanja programa koji bi služio Federaciji BiH, kao i kreiranje korporacije javnog servisa emitovanja programa, na osnovu Aneksa 9 Općeg okvirnog sporazuma za mir (GFAP), koji bi djelovao na cijeloj teritoriji BiH.
- *1. oktobar 1999.*
IMC je dodijelio RTV BiH Privremenu dozvolu za emitovanje eksperimentalnog programa.
- *31. oktobar 1999.*
TV Erotel je dobio odluku kojom se stanici dodjeljuje uobičajena privremena dozvola u trajanju od šest mjeseci, uključujući limitirani broj predajničkih lokacija, što je bio razlog zbog čega stanica nije prihvatile istu. Stoga je stanica ostala bez dozvole i nije imala legalnu osnovu za nastavak emitovanja programa.
- *15. novembar 1999.*
Stanici je naređeno da u cijelosti prekine svoje emitovanje u BiH.
- *23. novembar 1999.*
IMC je zatražio pomoć SFOR-a u implementiranju svoje naredbe TV Erotelu da prekine sa emitovanjem programa.
- *2. decembar 1999.*
IMC je primio žalbu TV Erotela na odluku od 15. novembra. Vijeće IMC-a je, po svojoj apelacionoj funkciji, podržalo odluku o zatvaranju stanice.
- *17. februar 2000.*
IMC je, uz pomoć SFOR-a i OHR-a izveo akciju zatvaranja TV Erotela.

U 18 mjeseci od kako je IMC osnovan kao jedino nezavisno regulatorno tijelo u BiH, ovo je bio prvi slučaj u kojem je IMC morao silom nametnuti odluku o prestanku emitovanja programa neke stanice. Prethodno je IMC odlučio o preko 50 raznih kršenja pravila, propisa i kodeksa IMC-a, uključujući i naredbe o zatvaranju, ali su sve one bile ispoštovane.

RTS je 9. aprila 1999. dobio odluku o prekidu emitovanja programa zbog nelegalnog emitovanja sa predajnika na Trebeviću. Stanica je ispoštovala odluku.

Kanal S je dobio nalog za obustavu emitovanja programa uslijed neplaćanja novčanih kazni koje je odredio Odbor za implementaciju 30. septembra 1999. godine. Stanica je 5. oktobra 1999. ispunila svoje obaveze, tako da joj je istog dana ukinuta suspenzija.

BRT International je 18. juna 1999. godine dobio privremenu dozvolu za emitovanje, na osnovu dostupnih informacija i izjava stanice. Međutim, čak i prije registracije spajanja BMNR Hayat (dozvola koju je IMC izdao u februaru 1999.) i TV Ljiljan (dozvola koju je izdao

Direktorat za telekomunikacije 1996. godine) kojim je nastao BRT International, stanica je počela emitovati program, tvrdeći da se osnova za to nalazi u pomenutim odlukama izdatim za dvije prethodne stанице. Odbor za implementaciju donio je odluku 13. maja 1999. kojom se naređuje BRT International da obustavi emitovanje programa, jer je ustanovljeno da je stanica djelovala bez pravnog osnova. Stanica je ispoštovala odluku. Pored toga, BRT International je predao zahtjev za izdavanje dugoročne dozvole. Tokom analize ovo zahtjeva, IMC je našao brojne neregularnosti u vezi sa ovom stanicom. Generalni direktor je, u skladu sa svojim mandatom, donio odluku 18. avgusta 2000. kojom se odbija zahtjev stanice za dugoročnu dozvolu, te je stanicu naređeno da obustavi emitovanje programa.

Radio Doboju⁵⁹ je bilo naređeno od strane generalnog direktora da se pridržava uslova svoje dozvole za emitovanje, a zbog njihove promjene frekvencije za emitovanje programa. Isto tako, odluka potvrđuje staro ime stанице, Radio Doboј, koja je sebe za vrijeme rata nazivala Sрpsки Radio Doboј (objašnjeno ranije).

Na isti način je 13. septembra 1999. kažnjena RTV BiH zbog kršenja moratorijuma IMC-a, kada je započeo eksperimentalni program BHTV-a. U odluku je uključeno i naređenje o prestanku gore navedene operacije.

Dvjema drugim stanicama je, u skladu sa *per capsulam* procedurom Odbora za implementaciju, naređena suspenzija emitovanja programa, pošto su prekršile Moratorij o novom emitovanju. Radi se sljedećim stanicama: Radio Amos, 21. januar 2000. i RTV Višegrad, 10. februar 2000. Obje stанице su prestale sa emitovanjem.

Treba još dodati da je 5. juna 2000. donesena odluka za 8 stаница⁶⁰ zbog njihovog neplaćanja naknade za izdavanje dozvole, kojom je stanicama naređena suspenzija na emitovanje programa. TV Studio Šamac, Radio 92 i Radio ISV su platile svoje obaveze, tako da je 6. juna 2000. donesena odluka kojom se tim stanicama ukida naredba o suspenziji, kao i za ATV Banovići (7. jula 2000.), Nezavisni Radio Boston i Radio Adriatic – Neum (Odluke za ove dsvije stанице donešene 12. jula 2000.). Odobrenje za nastavak emitovanja izdato je i za Radio Olovo odlukom generalnog direktora od 4. septembra 2000. godine.

TV Silva (Odluka Odbora za implementaciju od 6. jula 2000.) i Radio Ristić (odluka Odbora za implementaciju od 16. novembra 2000.) nisu nikad podnijeli zahtjev za izdavanje dozvole, te im stoga nije niti izdata dozvola, ali su svojim djelovanjem prekršili Moratorij o novom emitovanju, donešen 11. juna 1998. godine, bez dozvole IMC-a. Stoga, djelovanje stанице je proglašeno nelegalnim i naređeno im je da obustave emitovanje programa.

U slučaju Radija Živinice, generalni direktor je donio odluku 18. avgusta 2001. kojom se ukida privremena dozvola za emitovanje izdana Radiju Živinice 2. jula 1999. godine. U odluci od 5. juna 2000. godine, generalni direktor je suspendovao dozvolu koja je izdana Radiju Živinice zbog propusta stанице da plati naknadu za podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole koju je IMC odredio u okviru prve faze procesa izdavanja dozvola. U odluci o suspenziji, navedeno je da će IMC ukinuti dozvolu za emitovanje stанице ako ne izvrši plaćanje u periodu suspenzije. Vijeće je podržalo odluku generalnog direktora nakon razmatranja žalbe koju je stаницa uložila.

30. septembra 1999. godine, Odbor za implementaciju je naredio RTV Sveti Georgije da

⁵⁹ Odluka Radio Doboј od 25. avgusta 1999.

⁶⁰ TV Studio Šamac, Radio 92, ATV Banovići, Nezavisni Radio Boston, Radio Živinice, Radio ISV, Radio Neum-Adriatic, Radio Olovo.

obustavi emitovanje programa u periodu od 90 dana zbog neplaćanja novčanih kazni. Nakon što je stanica platila kazne, ukinuta je suspenzija 6. oktobra 1999. Veoma sličan slučaj desio se 29. novembra 1999. godine kada je generalni direktor naredio stanici da obustavi emitovanje programa u periodu od 90 dana zbog neplaćanja kazni, a 3. decembra 1999. godine suspenzija je ukinuta nakon što je stanica ispunila svoje obaveze. 17. maja 2001. godine, Odbor za implementaciju je donio odluku o suspenziji dozvole RTV Sveti Georgije u periodu od devedeset (90) dana zbog kršenja članova 1.1, 1.3 i 1.4 Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, kao i kršenja Pravila 02/1999 - Poštivanje obaveza iz autorskog prava (detalji su opisani na stranici 12). Stanica je uložila žalbu, i 7. juna 2001. godine, Vijeće je podržalo odluku Odbora za implementaciju. U svojoj žalbi, stanica je navela da kako je osnivač novog medija TP ORDO⁶¹, nema nikakvih prepreka u korištenju istog kanala sa istim tehničkim parametrima, koje je koristila postojeća stanica. 2. jula 2001. godine, RTV Sveti Georgije emitovao je izjavu u kojoj se između ostalog navodi: "*Kolegij RTV Sveti Georgije odlučio je 1. jula 2001. da prekine emitovanje programa u periodu od 90 dana. S obzirom na sve očigledne propuste u radu takozvane CRA, naglašavamo da ćemo štititi naša usurpirana prava u vezi sa međunarodnim principom slobode medija kod svih sudske institucija u zemlji i svijetu, o čemu će publika biti pravovremeno informisana. u skladu sa odlukom ORDO kompanije, kanal 55 će biti iznajmljen eksperimentalnom programu novog elektronskog projekta TV Banja Luka Žurnal u periodu od 90 dana.*"

Od tog dana, emitovani su različiti programi, uključujući servisne informacije, konferencije za štampu, satelitske programe itd.

U pismu od 5. jula, stanica je informisana da je jedino tijelo zaduženo za izdavanje dozvola u BiH Regulatorna agencija za komunikacije (CRA), te da se nijedan program ne može emitovati bez njene dozvole. Shodno tome, stanica je informisana da odluka o emitovanju eksperimentalnog programa novog elektronskog medija Banja Luka Žurnal nije validna. Od stanice je zahtijevano da obustavi bilo kakvo emitovanje programa na kanalu 55. Stoga, kontinuirano emitovanje programa tokom perioda suspenzije smatra se očiglednim kršenjem naredbe o suspenziji koju je donio Odbor za implementaciju, a Vijeće podržalo. Stanica, za koju je u više navrata ustanovljeno da je prekršila Kodeks o uređivanju radio i TV programa, ponovo je prekršila naredbu uprkos jasnom upozorenju da bi kršenje moglo dovesti do oduzimanja dozvole. Obzirom na prirodu prekršaja i listu ranijih kršenja, stanici je 27. jula 2001. oduzeta dozvola odlukom Odbora za implementaciju u *per capsulam* proceduri. Stanica je uložila žalbu na ovu odluku Vijeću CRA, koje je na svom sastanku održanom 30. oktobra 2001. godine podržalo Odluku Odbora za implementaciju o oduzimanju dozvole. Odluka Vijeća, koja je konačna i obavezujuća, izdata je 12. novembra, uz krajnji rok od 14 dana; prema tome, RTV Sveti Georgije je morao ispoštovati odluku do 26. novembra 2001. godine. Međutim, stanica je kontinuirano odbijala da ispoštuje pomenute odluke. Stanica je 7. decembra 2001. godine primila dopis u vezi sa postojećom situacijom, u kojem je stanicu dat novi rok za sprovođenje Odluke CRA do 11. decembra 2001. godine. Ipak, stanica je odbila da ispoštuje odluku, te je stanica primila i drugi dopis u kojem se stanica podsjeća da je obavezna da sprovodi odluke CRA i da prekine svoje emitovanje, te da će u suprotnom CRA poduzeti neophodne korake kako bi osigurala sprovođenje odluka (u skladu sa članom 4.2 Kodeksa o uređivanju radio i TV programa). Treba takođe primjetiti da je stanica ovaj slučaj predala Domu za ljudska prava⁶², tvrdeći da je došlo do povrede ljudskih prava. Ova institucija je trenutno u procesu odlučivanja o opravdanosti slučaja RTV Sveti Georgije.

U slučaju TV Livno, ovoj stanici je izdana privremena dozvola 8. novembra 1999. za radio i

⁶¹ TP ORDO je osnivač RTV Sveti Georgije

⁶² Dom za ljudska prava uspostavljen je Aneksom 6 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, kao najviše sudske tijelo koje odlučuje o navodnim povredama ljudskih prava u BiH.

TV emitovanje uz rok za početak emitovanja TV programa, koji je na zahtjev stanice, produžen do 1. oktobra 2000. Međutim, stanica nije ispoštovala rok, a u međuvremenu je podnijela zahtjev za izdavanje dugoročne dozvole. Kako je stanica propustila da počne emitovati program u okviru roka koji je zacrtao IMC, ukida se dozvola koja je izdana stanici i TV Livno se smatra novim aplikantom u procesu izdavanja dugoročnih dozvola.

ISV Radio je povukao svoj zahtjev za natjecanje za izdavanje dugoročne dozvole, tako da je izvršni direktor donio odluku da poništi privremenu dozvolu ovoj stanici i da se ista izbriše iz CRA Registra RTV stanica u BiH, zbog prestanka emitovanja ove stanice.

Bitno je napomenuti da se svi slučajevi nelegalnog emitovanja i ostali slučajevi koji se tiču pitanja izdavanja dozvola razmatraju u procesu izdavanja dugoročnih dozvola.

Odluke u vezi sa poštivanjem autorskih prava

CRA, u okviru svog mandata za regulisanje oblasti radio-difuzije, zahtijeva poštivanje međunarodno prihvaćene prakse glede intelektualnog vlasništva.

U preambuli IMC Kodeksa za uređivanje radio i televizijskog programa, navodi se da će se *“Radio i televizijske kuće pridržavati općenito prihvaćenih standarda u pogledu izdavačkih prava, te će se uzdržavati od bilo koje vrste nedozvoljenog prisvajanja programa”*.

Pored toga, u sekciji 5.1 Općih uslova dozvole stoji da će *“Korisnik biti odgovoran za sve dužnosti i obaveze prema bilo kojoj trećoj strani u vezi sa autorskim ili drugim pravima intelektualnog vlasništva koja mogu proizaći iz emitovanja takvog vlasništva ili predstavljanja”*.

U svrhu osiguranja poštivanja gore navedenih obaveza, IMC je usvojio Pravilo 02/1999 – Poštivanje obaveza iz autorskih prava, kojima su uspostavljeni operativni zahtjevi radio i televizijskim stanicama u Bosni i Hercegovini.

Odbor za implementaciju izdao je dvadeset jednu odluku koje se odnose na kršenje obaveza iz autorskog prava slijedećim stanicama: NTV Patria, TV Bell (dva puta), Kanal S, HTV Mostar (dva puta), RT RS (dva puta), NRTV Banja Luka (dva puta), RTV Step (dva puta), ATV Banja Luka (dva puta), RTV Simić (tri puta), RTV Vikom, TV Gvozden, NRTV 99, RTV Sveti Georgije, RT RS – TV Sim, OBN, TV Zvornik⁶³ i NTV D-AD.

NTV Patria je emitovala filmove “Osvetnici” i “Bolje ne može”. CRA je kontaktirala stanicu kako bi provjerila da li je ista legalno kupila prava za emitovanje od ovlaštenih prodavača, i odgovor je bio negativan. Stanica je kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 300 KM.

TV Bel je kažnjena sa 200 KM jer je 2. januara 2000. godine emitovala film “Poruka u boci”, kao i sa 400 KM zbog emitovanja dva igrana filma, «Michael Collins» i «Romeo krvavi», dana 22. juna 2001. godine, a za koje stanica nije imala legalno otkupljena prava na emitovanje.

Odbor za implementaciju je u Odluci od 16. novembra 2000. naredio Kanalu S da obustavi emitovanje programa zbog prikazivanja filma i kršenja obaveza iz autorskog prava. Ovo je bio sedmi put da je utvrđeno kako je stanica prekršila pravila. Dva prekršaja su bila toliko ozbiljne prirode da je stanicu izdana suspenzija emitovanja programa. Uprkos činjenici da je kršenje obaveza iz autorskog prava prvi prekršaj ove prirode za stanicu, ponovljeno kršenje kodeksa i regulative zavrijedivalo je izricanje strožije sankcije od novčane kazne. Stanici je stoga suspendovana dozvola, uz podsjećanje da bi svaki slijedeći prekršaj bilo koje vrste mogao rezultirati oduzimanjem dozvole.

HTV Mostar je izrečena novčana kazna u iznosu od 500 KM zbog emitovanja filmova iz videotekе, što predstavlja kršenje obaveza iz autorskog prava. IMC je primio prigovor da HTV

⁶³ Odluke su donesene na slijedeće datume prema redu za svaku stanicu: NTV Patria (10. februara 2000.), TV Bell (10. februara 2000. i 29. oktobra 2001.), Kanal S (16. novembra 2000.), HTV Mostar (6. jula 2001. i 16. novembra 2000.), RT RS (8. februara 2001. i 28. novembar 2001.), NRTV Banja Luka (17. maja 2001. i 12. jula 2001.), RTV Step (17. maja 2001. i 29. oktobar 2001.), ATV Banja Luka (17. maja 2001., 12. jula 2001. i 29. oktobra 2001.), RTV Simić (16. novembra 2000. i 17. maja 2001. i 28. novembar 2001.), RTV Vikom (8. februara 2001.), TV Gvozden (17. maja 2001.), NRTV 99 (16. novembra 2000.), RTV Sveti Georgije (17. maja 2001.), RT RS – TV Sim (17. maja 2001.), OBN (8. februara 2001.), TV Zvornik (16. novembra 2001.) i NTV D-AD (29. oktobar 2001.).

Mostar konstantno emituje filmove za koje je podnositelj prigovora vjerovao da stanica ne posjeduje prava na njihovo emitovanje, jer nakon prikazivanja slijedi reklama za videoteku. Regionalni Ured IMC-a u Mostaru potvrdio je da HTV Mostar konstantno reklamira pomenutu videoteku i emituje filmove koji su se nedavno pojavili na tržištu, nakon snimanja programa HTV Mostar 6. i 7. juna kada je utvrđeno da je stanica emitovala filmove "Privedite osumnjičene" i "Čistač". Pored toga, HTV Mostar je izrečena novčana kazna u iznosu od 1000 KM zbog emitovanja slijedećih osam filmova: "Neobični prijatelji II", "Metak", "Opasna zona", "Moj dečko se ženi", "Ralje", "XXL", "U potrazi za Freemanom" i "Stvarni McCoy", za koje nije imala legalno kupljena prava za emitovanje.

RT RS su izrečene novčane kazne u iznosu od KM 1000 zbog emitovanja filma "Ljudi u crnom" i 2000 KM zbog emitovanja igranog filma «Konformista» i dugometražnog crtanog filma «Povratak u Bedrok» za koje nije imala legalno kupljena prava za emitovanje. 17. maja 2001. godine ova stanica je ponovo kažnjena zbog emitovanja filmova «Dobri Will Hunting» i «Krvavi kamen», za koje nije imala kupljena prava na emitovanje.

NRTV Banja Luka je izrečena novčana kazna u iznosu od KM 300 zbog emitovanja filma "Ljudi u crnom" za koji nije imala legalno kupljena prava za emitovanje, kao i KM 500 zbog emitovanja filma "Plaćene ubojice".

RTV Step je 17. maja 2001. izrečena novčana kazna u iznosu od KM 700 zbog emitovanja nekoliko programa i nepoštivanja obaveza iz autorskog prava. RTV Step je propustio da dostavi dokaze o posjedovanju autorskih prava za emitovane filmove. Film "Nacionalna klasa do 785 ccm" je kupljen od kompanije "Centar Film" nakon što je emitovan, a ugovor nema retroaktivne važnosti. Što se tiče filmova pokrivenih ugovorom sa "Megamedia – MMS", stanica je propustila da dostavi dokaze da je kompanija ovlašteni distributer na teritoriji BiH, te da su na nju prenesena prava i obaveze iz ugovora zaključenog između RTV PIM i "Megamedia – MMS" iz Beograda. Pored toga, stanica je emitovala filmove "Desperado" i "Do smrti", kao i dokumentarni film "Čudo nepoznatog" koji nisu pokriveni nijednim dostavljenim ugovorom. Pored toga, ova stanica je 22. juna 2001. godine emitovala dva igrana filma, «Michael Collins» i «Romeo krvavi», za koje nije imala legalno otkupljena prava na emitovanje, te je kažnjena sa 900 KM.

ATV Banja Luka je izrečena novčana kazna u iznosu od KM 400 zbog emitovanja filmova "Les Coulloirs du Temps – Les Visiteurs II"⁶⁴ i "Peti element" 11. novembra 2000., odnosno 19. januara 2001. godine, kao i KM 600 zbog emitovanja crtanog filma «Ivanhoe» 21. jula 2001. godine, za koje nisu imali legalno kupljena prava za emitovanje.

RTV Simić je izrečena novčana kazna u iznosu od KM 500 16. novembra 2001. zbog emitovanja filmova: "Uspavana ljepotica", "Anakonda", "Tihi pad", "Sjenka" i "Kaluđer", za koje nisu imali legalno kupljena prava za emitovanje, kao i kaznu od KM 1000 zbog kontinuiranog nepoštivanja obaveza iz autorskog prava emitovanjem pornografskog filma "Dvostruko punjenje". Pored toga, ova stanica je 8. jula 2001. godine emitovala i animirani film «Talični tom» zac koje nije imala legalno otkupljena prava na emitovanje, zbog čega je stanica kažnjena sa 1000 KM.

RTV Vikom je izrečena novčana kazna u iznosu od KM 200 za emitovanje filma "Mejdan Simeuna Đaka" za koji nisu imali legalno kupljena prava za emitovanje.

⁶⁴ "Koridori vremena - Posjetioci II"

TV Gvozden je novčano kažnjen zbog emitovanja filma “Pakleni dijamant” i nepoštivanja obaveza iz autorskog prava, kao i kršenja člana 1.2 Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, kao što je opisano na 18 strani.

NRTV 99 je kažnjen sa KM 600 zbog emitovanja filma “Opsada” za koji je stanica potvrdila da je emitovan, te je priložila kopiju ugovora o kupovini prava na emitovanje, sklopljenog sa videotekom, ali propustili su da dostave dokaze da je videoteka ovlašteni distributer pomenutog filma.

RTV Sveti Georgije je kažnjen suspenzijom u periodu od 90 dana u vezi sa slučajem koji je detaljno opisan na stranici 12.

RT RS - TV Sim je kažnjen sa KM 1000 zbog emitovanja filmova “Dobri Will Hunting” i “Krvavi kamen” 27. septembra 2000. i 13. novembra 2000. godine, za koje su propustili da dostave dokaze o legalno kupljenim pravima za emitovanje.

OBN je kažnjen sa KM 1000 za emitovanje filmova “Mi nismo andeli” i “Kako je propao rokenrol” 1. januara 2001. godine, za koje su propustili da dostave dokaze o legalno kupljenim pravima za emitovanje. U žalbi koju je Vijeće razmatralo 18. aprila 2001. godine, stanica je dostavila kopije ugovora između kompanije Vans i vlasnika autorskih prava. Ugovor od 31. januara 2001. imao je klauzulu o retroaktivnoj važnosti. Shodno tome, žalba je usvojena.

TV Zvornik je kažnjen sa KM 400 zbog emitovanja slijedećih filmova: “In the Line of Duty - Blaze of Glory”, “Limit Up”, “Sutra nikad ne umire” i “Rosewood”. Stanica je poslala pismo IMC-u u kojem su priložene kopije ugovora o kupljenim pravima za emitovanje filmova sklopljenih sa kompanijama DD “Film Danas” i “Sirius”, obje iz Beograda. Međutim, dostavljene informacije ne ukazuju nigdje da su pomenute kompanije ovlašteni distributeri na teritoriji BiH. Stoga, TV Zvornik je propustio da dostavi dokaze o kupljenim pravima za emitovanje ovih filmova, te je utvrđeno da je prekršio uslove koji se tiču obaveza iz autorskog prava.

Konačno, NTV D-AD Doboј je kažnjen sa KM 200 zbog emitovanja fudbalske utakmice «Farska Ostrva – Jugoslavija» dana 6. juna 2001. godine za koju stanica nije imala zakonsko pravo na emitovanje.

Može se primijetiti značajan porast u broju slučajeva koji se odnose na kršenje obaveza iz autorskog prava u periodu juli 2000. – juli 2001. Ovo se može pripisati povećanom obimu aktivnosti Odbora za implementaciju u otkrivanju slučajeva koji se odnose na prekršaje ove vrste.

Odluke u vezi sa reklamiranjem

CRA, u okviru svog mandata regulisanja oblasti radio-difuzije, takođe zahtijeva poštivanje obaveza koje se tiču reklamiranja.

U svrhu poštivanja ovih obaveza, IMC je usvojio Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu za radio i televiziju u kojem se nalažu operativni kriteriji za radio i televizijske stanice u Bosni i Hercegovini. Pored toga, IMC je usvojio dokument naslovljen "Definicija i obaveze javnog emitovanja" koji sadrži informacije o o dozvoljenoj količini plaćenih reklama za javne stanice gdje se navodi da reklame i ostale plaćene poruke ili komercijalno sponzorisano emitovanje ne smiju prekoračiti 4 minute programa po satu za TV stranice i 6 minuta programskog vremena po satu za radio stanice. Važno je primjetiti da je Vijeće CRA usvojilo amandman ove odluke kojim je Javnom servisu emitovanja BiH, RTV FBiH i RT RS dozvoljeno emitovanje reklama do šest (6) minuta po satu programa kako za televizijsko, tako i za radio emitovanje. Pomenute stanice mogu prerasporediti dozvoljeno vrijeme reklamiranja u udarnim terminima, ali niti u jednom periodu ne mogu prekoračiti osam (8) minuta marketinga po satu programa. Udarni period za RTV FBiH definisan je da obuhvata vrijeme emitovanja između 17:30 i 22:30, dok je za RT RS taj period definisan da obuhvata vrijeme emitovanja između 19:00 i 22:00. Ova promjena takođe uključuje istu promjenu u sekciji E 5 Pravila 01/1999 «Definicija i obaveze javnog emitovanja».

Odbor za implementaciju i generalni direktor ustanovili su šest⁶⁵ slučajeva kršenja ovog Kodeksa i regulative.

Odbor za implementaciju je 6. jula 2001. izrekao novčanu kaznu RTV BiH u iznosu od KM 2000 nakon što je IMC pratio i izvršio mjerjenje broja minuta komercijalnog reklamiranja po satu na RTV BiH, u periodu od četiri sedmice, od 1. maja do 28. maja 2001. Rezultati su pokazali da su reklamni programi RTV BiH u tom periodu u 106 navrata prekoračili dozvoljeno vrijeme po satu za emitovanje reklama.

Ponovo, 7. septembra, Odbor za implementaciju je odredio novčanu kaznu u iznosu od KM 5000 za RTV BiH nakon što je IMC Odjel za standarde i prigovore ponovo primio prigovor o broju minuta reklama koje svakog sata emituje RTV BiH. Kako bi istražio ove navode, IMC je pratio programski sadržaj RTV BiH u periodu od 21. jula do 27. jula 2000. da bi ustanovio broj minuta komercijalnog reklamiranja po satu. Zaključeno je da su u pomenutom periodu, reklamni programi RTV BiH u 8 navrata prekoračili predviđeno vrijeme po satu za emitovanje reklama.

Generalni direktor je 22. avgusta 2000. donio odluku o izricanju novčane kazne za Radio Srpsko Sarajevo u iznosu od KM 1000 nakon što je IMC pratio i izvršio mjerjenje broja minuta komercijalnih reklama koje je po satu emitovao Radio Srpsko Sarajevo u periodu od 20. jula do 27. jula 2000. Rezultati su pokazali da su u tom periodu reklamni programi Radija Srpsko Sarajevo u 10 navrata prekoračili predviđeno vrijeme po satu za emitovanje reklama.

Odbor za implementaciju je 7. septembra 2000. godine izrekao novčanu kaznu za Hrvatski radio postaju Mostar u iznosu od KM 1000 zbog prekoračenja predviđenog vremena po satu za emitovanje reklama u 15 navrata, nakon analize i mjerjenja koja je obavio IMC u periodu od 17. jula do 21. jula 2000.

⁶⁵ RTV BiH (dva puta), Radio Srpsko Sarajevo, Hrvatski radio postaja Mostar i RT RS.

Konačno, RT RS je 16. novembra 2000. bio kažnjen sa KM 1000 zbog prekoračenja predviđenog vremena po satu za emitovanje reklama u 14 navrata, nakon analize i mjerena koja je obavio IMC u periodu od 17. jula do 24. avgusta 2000.

Odluke u vezi sa izborima u BiH i Hrvatskoj

BiH Općinski izbori, april 2000: IMC Odluke

IMC je primio 43 upita ili prigovora od radio i TV kuća i 67 upita ili prigovora od političkih jedinica u vezi IMC Kodeksa i Smjernica za izbore⁶⁶. IMC je zatražio od 40 radio i TV kuća da dostave programske snimke, a od devet radio i TV kuća da pruže na uvid sadržaje političkog programa u pisanoj formi.

Jedna politička stranka je uložila prigovor na štampu. Predsjednik stranke BOSS je uložio prigovor na članak objavljen u *Oslobodenju*, u kojem je prema njegovim tvrdnjama predstavljen u lošem svjetlu. IMC je kontaktirao novinsku kuću, i nakon toga je objavljen demanti.

Odbor za implementaciju IMC-a je donio tri odluke koje su se odnosile na izborna pitanja 29. marta i pet odluka 26. aprila. Hrvatski radio postaja Mostar i Radio Srpsko Sarajevo su upozorenici zbog emitovanja političkih spotova neposredno prije ili nakon programa vijesti, a Radio Srpsko Sarajevo je u isto vrijeme upozorenici da je sadržaj pjesme koju su emitovali u ime SDS-a neprimjerjen. NRTV-u 99 je izrečena kazna od KM 500 zbog emitovanja programa koji predstavlja plaćeno političko reklamiranje.

U odlukama koje je Odbor za implementaciju IMC-a donio 26. aprila, izrečena je kazna za pet stanica za kršenje perioda medijske šutnje (IMC Kodeks o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 4 "Period izborne šutnje"). Hrvatskoj radio televiziji Herceg Bosna je izrečena kazna od KM 2000 (kršenje izborne šutnje, Općih uslova IMC dozvole, Aneks 1 i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 1.4). ATV-u Banja Luka je izrečena novčana kazna od KM 200 (kršenje izborne šutnje, kršenje Općih uslova IMC dozvole 13.1, 13.6, i kršenje IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 4). TV Belu je izrečena kazna od KM 200 (kršenje izborne šutnje, kršenje Općih uslova IMC dozvole 13.1, 13.6, i kršenje IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 4). RTV BiH (radio i TV) je izrečena kazna od KM 1000 (kršenje izborne šutnje i kršenje IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 4). HTV Mostar je kažnen sa KM 400 (Pristrasne vijesti, kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4, i kršenje Općih uslova IMC dozvole 13.1, 13.6).

Odbor za implementaciju IMC-a je donio još dvije odluke 11. maja 2000. u vezi sa pokrivanjem tokom izbornog perioda. Hrvatski radio postaja Mostar (HRPM) je kažnen sa KM 1000 (kršenje Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa"). RTV USK je kažnen sa KM 900 (kršenje Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.2 "Pristojnost i civiliziranost", kao i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 2 "Opće odredbe").

Sedam slučajeva je formalno proslijedeno EASC-u na razmatranje.⁶⁷

IMC smatra da su tokom izbornog perioda, uz neke izuzetke, radio i TV kuće poštovale IMC kodekse, kao i Pravila i propise Privremene izborne komisije (PEC) koja se odnose na

⁶⁶ Treba primjetiti da je nakon usvajanja Stalnog izborbnog zakona za BiH od strane Parlamentarne skupštine BiH 23. avgusta 2001. godine Vijeće CRA usvojilo Pravilo 10/2001, kojim je Kodeks o medijskim pravilima u izbornom periodu povučen.

⁶⁷ RTV USK, NTV 101, TV BiH x 2, HRTV Mostar, NRTV Dobojska, Slobodna Bosna

emitovanje programa, i općenito su osigurali pravednu primjenu principa pravičnog pristupa, kao i to da su huškački jezik i nepristojno ponašanje uglavnom izbjegavani. Činjenica da su mnoge radio i TV kuće i dalje veoma čvrsto vezane za pitanja i političke jedinice u okviru njihovog entiteta, te pitanja koja se tiču njihove etničke grupe predstavlja razlog za zabrinutost. Postoje dokazi koji ukazuju da političke stranke, pogotovo one iz vladajućih i nacionalističkih struktura, nastavljaju sa pokušajima uticaja na uredničke odluke o sadržaju vijesti i političkog programa. Međutim, takođe postoje dokazi da u slučaju kada radio i TV kuće ne izaberu da služe uskim političkim interesima, obraćaju se IMC-u i OSCE-u tražeći pomoć u odupiranju takvim pritiscima.

Opći izbori u Hrvatskoj - januar 2000.

IMC je proveo monitoring medija u BiH u vrijeme predsjedničkih izbora u Hrvatskoj u periodu od 3. - 24. januara 2000. Vršen je monitoring 9 ključnih radio i TV kuća u RS-u i Federaciji. Takođe je vršen monitoring nekoliko novina u BiH, iako IMC ne regulira štampane medije.

U Republici Srpskoj (RS) više interesa je izraženo za predsjedničke izbore u Hrvatskoj nego za parlamentarne izbore. Za medije u RS ne postoje dokazi da je i jedna radio ili TV stanica prekršila pravila predizborne šutnje. Praćeni mediji u RS su u svojim glavnim vijestima prenijeli određene informacije koje su se odnosile na izbore, ali nije bilo osnove zabrinutosti u vezi sa sadržajem ili načinom na koji su predstavljene stranke i političari. IMC nije otkrio ni jedno moguće kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, niti je primljen i jedan prigovor koji bi se odnosio na ovo pokrivanje.

U Federaciji, bošnjački mediji su opširno izvještavali o izborima u Hrvatskoj. Bošnjački mediji su uglavnom ostali neutralni. IMC nije primio ni jedan prigovor koji bi se odnosio na ovo pokrivanje, niti se za vrijeme pokrivanja izbora u Hrvatskoj pojavio bilo kakav dokaz o mogućem kršenju IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa od strane bošnjačkih medija.

IMC je vršio monitoring značajnog broja radio i TV kuća koje emituju na hrvatskom jeziku. Skoro svi članovi ove etničke zajednice imaju pristup programima HRT-a, ali se IMC koncentrisao na druge radio i TV stanice. Predsjednički izbori u Hrvatskoj su bili pokriveni na potpuno drugačiji način. Tokom parlamentarnih izbora, mnogo više truda je uloženo u predstavljanje kandidata sa velikom nepristrasnošću, pogotovo vodećih učesnika u izbornoj utrci. Čini se da su svi mediji koji emituju na hrvatskom jeziku, a koji su u prošlosti jasno favorizovali Hrvatsku demokratsku zajednicu (HDZ), bili svjesni predstojećih političkih promjena u Hrvatskoj i pokazali su više balansa u svojim izvještajima.

Hrvatski mediji, posebno stanice orijentisane ka HDZ-u, od kojih su neke pod revizijom nakon očiglednih kršenja IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa nakon parlamentarnih izbora, velikim dijelom su se popravile u periodu prije održavanja predsjedničkih izbora. Ovo je vjerovatno dijelom posljedica regulativnog djelovanja IMC-a, ali, vjerovatnije je da se radi o realizaciji značajno promijenjenog političkog miljea u Hrvatskoj.

Predsjednički izbori u Hrvatskoj su održani 3.januara 2000. Hrvatima u BiH je bilo dozvoljeno glasati na izborima. IMC Kodeks za uređivanje radio i televizijskog programa se odnosi na sve programe, uključujući i one vezane za izbore. IMC je, u saradnji sa OSCE-om pažljivo pratilo emitovane programe u vezi sa ovim izborima. Oko 50 političkih partija, 21 nezavisni kandidat, kao i 30 predstavnika manjina je učestvovalo na izborima u Hrvatskoj. Struktura Parlamenta prije izbora se sačinjavala od 59% mjesta HDZ-a, 13% mjesta SDP/HSLS koalicije, kao i

ostalih 13% mjesta opozicije pod nazivom “Opoziciona četvorka”. HSP i HKDU je svaka imala manje od 2% mjesta. Rezultati izbora su dali oko 65% glasova SDP/HSLS-u i “Opozicionoj četvorki” koalicijama, značajno smanjujući broj mjesta koje je imao HDZ.

IMC je izdao četiri upozorenja slijedećim stanicama: Hrvatska Radio Postaja Mostar, Hrvatska RTV Herceg Bosna, HTV Mostar i HTV Mostar – Oscar C. Sve odluke datiraju od 10.februara 2000 i sve četiri su u vezi sa pristrasnim emitovanjem od strane gore spomenutih stanica, a u vezi sa parlamentarnim izborima u Hrvatskoj.

Između 21. decembra 1999. i 3. januara 2000, IMC je primjetio da je HRP Mostar, u toku vijesti u 14:00 i 18:00, emitovala oko 424 sekunde (41%) programa vijesti u vezi sa jednim političkim pokretom, HDZ-om. Oko 359 sekundi (36%) HSP BiH i 227 sekundi (23%) su bili dati HKDU BiH, u istom periodu ni jedan drugi politički pokret nije spomenut. Općeprihvaćeno je da su HDZ, HSP i HKDU desno orijentisane, nacionalističke stranke, koje dijele praktično istu platformu. Ovo je dijelom bilo ilustrovano 29. decembra 1999. godine, na konferenciji za štampu HSP-a BiH, kada je glasnogovornik stranke pozvao glasače da podrže HSP i HDZ na izborima u Hrvatskoj. Stanica je prekršila Opće uslove IMC dozvole za rad izdate stanicu 28. septembra 1999, kao i IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, člana 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”, promovisanjem određenih stranaka nauštrb ostalih.

Između 21. decembra 1999 i 3. januara 2000, IMC je primjetio da je HRTV Herceg Bosna, u vrijeme vijesti u 18:00, emitovala oko 300 sekundi programa vijesti o jednom političkom pokretu, HDZ-u. Oko 57 sekundi je bilo dodjeljeno HSLS-u u istom periodu, a ni jedna druga politička partija nije spomenuta. Emitovanje u vezi sa HDZ-om su sve bile u favorizirajućem tonu. Stanica je prekršila Opće uslove IMC dozvole za rad izdate stanicu 28. septembra 1999, kao i IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, člana 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”, promovisanjem određenih stranaka nauštrb ostalih.

Između 21. decembra 1999 i 3. januara 2000, IMC je primjetio da je HTV Mostar, u vrijeme vijesti u 19:00, emitovala oko 402 sekunde programa vijesti o jednom političkom pokretu, HDZ-u. Oko 270 sekundi je bilo dodjeljeno HKDU BiH i 94 HSP-u BiH u istom periodu, a ni jedna druga politička partija nije spomenuta. Stanica je prekršila Opće uslove IMC dozvole za rad izdate stanicu 30. juna 1999, kao i IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, člana 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”, zbog promovisanja samo jedne stranke.

Između 21. decembra 1999 i 3. januara 2000, IMC je primjetio da je HTV Oscar C, u vrijeme vijesti u 18:00, emitovala oko 329 sekunde programa vijesti o jednom političkom pokretu, HDZ-u. Oko 97 sekundi je bilo dodjeljeno HSP-u BiH i 128 SDP-u HSLS Koaliciji, u istom periodu, a ni jedna druga politička partija nije spomenuta. Stanica je prekršila Opće uslove IMC dozvole za rad izdate stanicu 7. septembra 1999, kao i IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, člana 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”, zbog promovisanja samo jedne stranke.

Opći izbori u BiH, novembar 2000. godine: Odluke

Razmatrano je pet slučajeva u vezi sa izborima u BiH održanim u novembru 2000. godine. OSCE je objavio da izborni period u BiH traje od 27. septembra do 11. novembra 2000. To je značilo da su Kodeks o medijskim pravilima u izbornom periodu i Smjernice u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu primjenjivi na sve stanice, pored Kodeksa za uređivanje radio i TV programa.

Između 27. septembra i 15. oktobra 2000. godine, IMC je primijetio da je Hrvatski radio postaja Mostar, u toku glavnih vijesti i odabranih izdanja vijesti u periodu od 18:00 do 24:00, emitovao 1777 sekundi (49%) programa vijesti o jednom političkom pokretu, HDZ-u. 868 sekundi (23%) je emitovano o Hrvatskim demokršćanima. 458 sekundi (12%) je posvećeno SDA, 144 sekunde (4%) HSP-u i 124 sekunde (3%) HKDU. Ostatak vremena (9%) dodijeljen je ostalim političkim strankama iz Federacije BiH. U ovim emisijama, Hrvatski radio postaja Mostar je bez sumnje sistematski promovisala interes jednog političkog pogleda na štetu ostalih, što predstavlja kršenje Općih uslova dozvole, Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, koji zahtijevaju od stanice primjenu principa nepristrasnosti u svim programima, uključujući materijal u vezi sa izborima. Stanici je 7. novembra 2000. izrečena novčana kazna u iznosu od KM 1000 zbog ovog prekršaja.

Radiju Doboј je izdano upozorenje 7. novembra 2000. zbog njihovog propusta da ispoštjuju Opće uslove IMC dozvole i IMC Smjernice u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu. Nakon toga, 18. oktobra 2000. godine, Radio Doboј je emitovao seriju političkih spotova između 17:51 i 17:56, nakon čega su uslijedile vijesti u 18:00.

Između 27. septembra i 15. oktobra 2000. godine, IMC je primijetio da je HRTV Herceg Bosna, u toku glavnih i odabranih izdanja vijesti u periodu od 18:00 do 24:00, emitovao 2231 sekundu (47%) programa vijesti o jednom političkom pokretu, HDZ-u. 470 sekundi (10%) je emitovano o SDP-u. 428 sekundi (9%) je posvećeno NHI, i 421 sekunda (9%) SDA. Ostatak vremena (23%) posvećen je ostalim političkim strankama iz Federacije BiH. U ovim emisijama, HRTV Herceg Bosna je bez sumnje sistematski promovisala interes jednog političkog pogleda na štetu ostalih, što predstavlja kršenje Općih uslova dozvole, Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, koji zahtijevaju od stanice primjenu principa nepristrasnosti u svim programima, uključujući materijal u vezi sa izborima. Stanici je izrečena novčana kazna u iznosu od KM 1000 zbog ovog prekršaja.

U periodu od 30. novembra 1999. do 6. maja 2000. godine, IMC je primijetio da je RTV Srebrenica emitovao 32400 sekundi (54,4%) programa vijesti posvećenog jednom političkom pogledu⁶⁸. U ovom periodu, emitovali su brojne intervjuje sa srpskim strankama iz RS-a koji su nepogrešivo krivili Bošnjake za probleme s kojima se grad suočava. Ostatak izvještavanja u programu vijesti odnosio se na različite političke događaje – npr. sastanke između izbjeglica iz Srebrenice i lokalnih vlasti – čemu je posvećeno ukupno 16200 sekundi (27,2%). Ovi izvještaji su negativno tretirali bošnjačke izbjeglice. Takođe je primijećeno da u toku šest mjeseci vršenja monitoringa, nije emitovan niti jedan intervju sa bilo kojim bošnjačkim članom Općinskog vijeća. Samo oko 600 sekundi (1%) je emitovano o bošnjačkoj zajednici. 10380 sekundi (17,4%) dodijeljeno je intervjuima i informacijama o međunarodnoj zajednici. U ovom programu, gledaocima je dozvoljeno da govore i postavljaju pitanja, uglavnom u negativnom svjetlu na račun međunarodne zajednice. Očito je da je RTV Srebrenica, u svojim programima vijesti u periodu od 30. novembra 1999. do 6. maja 2000. godine, sistematski promovisala

⁶⁸ SDS – Srpska demokratska stranka i SRS - Srpska radikalna stranka i sve u službi interesa srpske populacije.

interese SDS-a i SRS-a na štetu bošnjačkog dijela zajednice. Stanica je time prekršila Opće uslove dozvole i Kodeks o uređivanju radio i TV programa koji zahtijevaju od stanice da primjeni principe pravednosti i nepristrasnosti u svim programima, te joj je 7. septembra 2000. izrečena kazna u iznosu od KM 1000.

Konačno, između 27. septembra i 15. oktobra 2000. godine, IMC je primijetio da HTV Mostar u toku svojih glavnih i odabranih izdanja vijesti u periodu od 18:00 do 24:00, emitovao 2149 sekundi (47%) programa vijesti o jednom političkom pokretu, HDZ-u. 565 sekundi (13%) je emitovano o Hrvatskim demokršćanima. 519 sekundi (12%) dodijeljeno je SDA, 348 sekundi (8%) Republikanskoj stranci i 238 sekundi (5%) SDP-u. Ostatak vremena (15%) posvećen je ostalim političkim strankama u Federaciji BiH. U ovim emisijama, HTV Mostar je bez sumnje sistematski promovisao interes jednog političkog stava na štetu ostalih, što predstavlja kršenje Općih uslova dozvole, Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, koji zahtijevaju od stanice primjenu principa nepristrasnosti u svim programima, uključujući materijal u vezi sa izborima. Stanici je 7. septembra 2000. izrečena novčana kazna u iznosu od KM 1000 zbog ovog prekršaja.

IMC je uglavnom bio zadovoljan nastojanjima radio i TV stanica da ispoštuju kodekse i smjernice tokom svih gore pomenutih izbora. Ovi dokumenti su Kodeks za uređivanje radio i TV programa, Kodeks o medijskim pravilima u izbornom periodu, i Smjernice u vezi sa pravičnim pristupom medijima u izbornom periodu. Takođe je bitno napomenuti da su medijski profesionalci u BiH imali poteškoća u tumačenju Kodeksa prije i na samom početku izbornog perioda. Kako bi pomogao medijima, IMC je organizovao Regionalne savjetodavne odbore širom zemlje. Cilj odbora je bio da se pruže savjeti novinarima u njihovom radu i da im se pruži pomoć u tumačenju kodeksa. OSCE, OHR i ostale međunarodne organizacije sa sjedištem u Bosni takođe su učestvovali u diskusijama s novinarima. IMC je bio u kontaktu sa regionalnim uredima OSCE-a tokom pred-izbornog i izbornog perioda kako bi se pomoglo medijima. Ovaj vid kontakta sa stanicama pokazao se veoma efikasnim načinom pružanja pomoći. U ovom periodu, IMC je takođe uveo još jedan mehanizam za pružanje pomoći stanicama – FAQ – Najčešće postavljana pitanja.

IV. Višestruka kršenja članova IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa

Ukupno 20 stanica⁶⁹ bilo je uključeno u višestruko kršenje članova pravila i propisa (vidjeti Aneks 3).

U sažetku, što se tiče višestrukih kršenja pravila i propisa, članovi su slijedeći: član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" IMC Kodeksa za uređivanje radio i televizijskog programa je bio prekršen najčešće (šesnaest puta), nakon čega slijedi kršenje člana 1.1 "Općenito" u četrnaest navrata, člana 1.2 "Pristojnost i uljudnost" istog Kodeksa (deset puta). Članovi 1.3 "Religija", 1.6 "Lažan i varljiv materijal", kao i 4.1 "Snimci programa" su uključeni u ova kršenja, ali u manjoj mjeri (svi članovi su prekršeni u pet navrata). Član 2 «Pravo na odgovor» bio je prekršen u tri navrata kao dio višestrukog kršenja.

Ono što je bitno napomenuti je da je došlo do smanjenja višestrukog kršenja kodeksa, pravila i propisa, pogotovo u periodu od jula 2000. pa do danas. Međutim, događaji kao što je donošenje odluke Visokog predstavnika o Hercegovačkoj banci – mart 2001. (detaljan opis na stranici 13), kao i oni povezani sa dešavanjima u Banja Luci – april 2001. (detaljan opis na stranici 13) čine većinu slučajeva višestrukog kršenja kodeksa, pravila i propisa. Ovo pokazuje da još uvijek ima događaja i perioda kada neke stanice u BiH prekorače svoju odgovornost prema publici i zanemare profesionalni kod ponašanja, što je nesretna okolnost. CRA će djelovati u pravcu pune provedbe principa profesionalnog novinarstva koje treba poštivati cjelokupna medijska zajednica u BiH.

Do jula 2000. godine, primjećeno je da se većina slučajeva odnosila na kršenje člana 4.1 "Snimci emisija" u kombinaciji sa jednim ili više članova, posebno članom 1.1 "Općenito", članom 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i članom 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa". Međutim, u periodu između jula 2000. i avgusta 2001. godine, dogodio se samo jedan slučaj višestrukog kršenja koji je uključivao član 4.1 (slučaj TV Simić, njihovog kršenja obaveza iz autorskog prava i kriterija za programske snimke, Odluka Odbora za implementaciju od 17. maja 2001. godine, stranica 40). Ovo pokazuje da je velika većina stanica u BiH u potpunosti usvojila veoma važan aspekt profesionalnog djelovanja – arhiviranje emitovanih materijala.

U vezi sa općinskim izborima u BiH, kršenja su obično uključivala Opće uslove IMC dozvole za rad, IMC Pravila u izbornom periodu, kao i IMC Smjernice u vezi pravičnog pristupa medijima. Slučajevi u vezi sa hrvatskim parlamentarnim izborima su, većinom uključivali kršenja Općih uslova IMC dozvole za rad, uz kršenje člana 1.4 IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa. Prekršaji u vezi sa Općim izborima u BiH održanim u novembru 2000. godine odnosili su se na Opće uslove dozvole za emitovanje i Kodeks za uređivanje radio i TV programa.

⁶⁹ RTV Sveti Georgije (tri puta), HRP Mostar (dva puta), Kanal S (tri puta), Erotel TV, Radio Srpsko Sarajevo, NRTV 99, RTV Srebrenica, SRT, Radio postaja Drvar, Hrvatska RTV Herceg Bosna, RTV USK, Radio Fern, RTV BiH (dva puta), OBN, HTV Mostar, Radio Best-Grude, Hrvatska radio postaja Žepče, Radio Tomislavgrad, TV Gvozden i TV Simić.

V. Žalbe na odluke

Primljene su 44 žalbe RTV stanica u vezi sa odlukama koje je izdala CRA (Odbor za implementaciju, generalni direktor i izvršni direktor), a koje su opisane ranije. Jedna žalba, od NTV Banja Luka, povučena je od strane stanice. Sve žalbe koje su pregledane od strane Vijeća CRA ozbiljno su uzete u obzir, u skladu sa apelacionim sudskim procedurama, kao što je opisano na stranicama 9-10. Odlučujući po žalbama koje su poslale stanice za koje je ustanovljeno da su prekršile pravila i odredbve, Vijeće pažljivo razmatra pitanja kako bi odredilo da li je povrijeđena Procedura za vođenje slučajeva, da li se pojavila greška u zakonu ili da li je optuženi predstavio nove dokaze.

Od navedene 44 žalbe, Vijeće je podržalo 43 odluke Odbora za implementaciju, generalnog direktora i izvršnog direktora. Jedna žalba, od stanice OBN, na Odluku Odbora za implementaciju od 7. februara 2001. godine, u vezi sa kršenjem odredbi autorskih prava (str. 38), usvojena je i odluka Odbora za implementaciju je poništена, kako je stanica predstavila nove dokaze o aranžmanu autorskih prava za filmove koje je emitovala.

Sve druge odluke donešene od strane Vijeća CRA, u smislu podržavanja odluka koje su donijeli Odbor za implementaciju, generalni direktor i izvršni direktor, zasnovane su na pravednom prosuđivanju i procjeni pitanja vezanih za proceduru i zakon, zajedno sa pažljivom istragom bilo kakvog novog dokaza koji bi mogao uticati na promjenu određene odluke na koju je uložena žalba.

VI. Zaključak

Odbor za implementaciju, prilikom razmatranja velikog broja slučajeva i višestrukih kršenja IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa od svog osnivanja 1. avgusta 1998, uspostavio je presedane, kao i pravila zasnovana na dosadašnjoj praksi. IMC, i sada CRA je kroz ovu praksu ustanovio standarde po kojima RTV stanice mogu procijeniti svoje programe i koje mogu pomoći stanicama u tumačenju Kodeksa.

Pregledom slučajeva u prve tri godine djelovanja, CRA je navela neke jasne upute. Odbor za implementaciju će imati preventivnu ulogu za RTV stanice da ne postanu instrument propagande ili političkih kampanja. Odbor će uvijek smatrati stanice odgovornim za sadržaje koje emituju, u skladu sa Kodeksom za uređivanje radio i TV programa, Općim uslovima dozvole, i ostalim pravilima i propisima. CRA insistira na tome da RTV stanice praktikuju nezavisnu uređivačku politiku što je njihovo pravo i obaveza.

Tokom ovog perioda, CRA je stavljala snažan naglasak na slučajeve koji su razmatrani na osnovu primljenih prigovora ili upita. Međutim, početak rada donio je veliki broj slučajeva koji su razmatrani *ex officio*. Ipak, kako je reputacija ove institucije rasla, sve veći broj otvorenih slučajeva bio je zasnovan na prigovorim ili upitima od strane samih stanica (u vezi sa elektronskim smetnjama u emitovanju njihovih signala i u manjem omjeru zbog sadržaja programa drugih stanica) i trećih strana. Ovi podaci ipak podržavaju tvrdnju da CRA postaje sve više priznata od slušalaca i gledalaca, kao agencija koju građani BiH mogu iskoristiti kada smatraju da RTV stanice nisu ispoštovale standarde navedene u IMC Kodeksu.

Kao sažetak svih navedenih slučajeva koji su ranije provjereni, ovdje, ovaj izvještaj pokušava da definiše da li postoje bilo kakve razlike u odlukama CRA i sankcijama koje su uslijedile, kao i da odredi nivo efikasnosti pravila i odredbi usvojenih od strane CRA.

U slučajevima gdje je stanica prekršila član 1.4 "Programski snimci" Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, sankcija je u svim slučajevima bila upozorenje. Postoji jedan izuzetak od ovog pravila, slučaj RTV Step, kojem je izrečena kazna u iznosu od KM 400 zbog kršenja ovog člana (stranica 35). Ova sankcija je upotrijebljena jer je od stanice u sva četiri navrata zatraženo da pošalje programske snimke za određene datume. Svaki put, stanica je propustila da dostavi programske snimke, i umjesto toga, slala je programsku šemu za one dane za koje su tražene kasete.

U slučajevima kada je stanica prekršila Moratorij o novom emitovanju, odluka koju je donijela CRA, u svim slučajevima, bila je naredba o prestanku emitovanja programa.

U vezi sa odlukama u koje su uključene novčane kazne, CRA je napravio detaljnu provjeru kršenja, prije donošenja odluke, u koju je uključena novčana kazna. Nekoliko faktora je konsultovano i uzeto u razmatranje u ovom procesu. U skladu sa Procedurom o vođenju slučajeva, novčana kazna (za jednu posebnu kategoriju) je određena u skladu sa zonom pokrivanja (lokalno, regionalno, entitetsko ili državno pokrivanje) koju određena stanica ima, i koja znači, veća zona pokrivanja povlači veću novčanu kaznu. Ovo je jedna od osnova u određivanju novčane kazne za određenu stanicu. Naravno, slijedeća stvar koja se razmatra je ozbiljnost kršenja pravila i propisa (posebno Kodeksa za uređivanje radio i TV programa). Konačno, važna stvar koju CRA provjerava i primjenjuje prilikom određivanja finansijske kazne je istorija određene stanice, u vezi sa ranijim kršenjima Pravila i propisa. Kao što se može vidjeti iz tabele, izvjesno je da su stanice koje su prekršile gore navedena pravila trpjele novčane kazne nakon izdavanja upozorenja. Takođe, CRA detaljno istražuje slučaj i uzima u

obzir broj članova koji je prekršen (Kodeks za uređivanje radio i TV programa i druga pravila), kako bi donio odluku zasnovanu na ovom faktoru. Prilikom ozbiljnih kršenja, kao što su višestruka kršenja Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, novčane kazne su izrečene onim stanicama koje to čine prvi put, npr: RTV Sveti Georgije, Odluka od 4. februara 1999. godine, SRT Odluka od 14. juna 1999. godine, RTV Tomislavgrad, Radio Grude-Best, i Hrvatska radio postaja Žepče (Odluke od 17. maja 2001.).

Razmatrajući sve slučajeve kršenja CRA Kodeksa o uređivanju radio i TV programa (u smislu pojedinačnog i višestrukog kršenja članova), primjećeno je da je najčešće prekršen član Kodeksa člana 4.1 "Programski snimci", koji je prekršen 21 put. Poštivanje odredbi ovog člana znatno je poboljšano, što se može vidjeti u smanjenom broju ovih prekršaja u 2000. i 2001. godini.

Slijedi kršenje člana 1.4 «Pravedno i nepristrasno uređivanje programa», što pokazuje da je u ovom periodu teško osigurati tačnost i izbalansiranost ne samo u informativnim programima, nego i u cijelokupnom programu. Tu takođe spada i promoviranje jednostranih stavova, pri čemu su lični pogledi i mišljenja predstavljeni kao komentari, umjesto da su isti bili u potpunosti odvojeni od vijesti.

Nakon pomenutih članova, članovi 1.1 «Općenito» i 1.2 «Pristojnost i uljudnost» prekršeni su u 15 navrata. Pitanja vezana za kršenje ovih kodeksa odnosila su se na RTV stanice koje nisu poštivale opšteprihvaćene standarde uljudnosti i poštivanja nacionalne, kulturne i vjerske raznolikosti Bosne i Hercegovine. Konačno, član 1.3 «Religija», član 1.6 «Lažan i varljiv materijal» i član 2 «Pravo na odgovor» prekršeni su u 4, 5, odnosno 2 navrata, pokazujući mnogo manji broj prekršaja u vezi sa pitanjima koja obuhvataju ovi članovi.

Kao što se može vidjeti iz tabela (npr. Aneks 5b i 5c), CRA je postupao prema gore navedenoj proceduri. Sankcije za kršenje člana 4.1, kao što je opisano ranije, uvijek su uključivale upozorenje, uz jedan izuzetak (kao što je pomenuto na prethodnoj stranici). Pored toga, uzimajući za primjer RTV Mostar (Aneks 5b), s obzirom da je kršenje člana 1.2 Kodeksa za uređivanje radio i TV programa prvi prekršaj te prirode, stanica je primila upozorenje.

Takođe, iz Aneksa 5c, koji se bavi ponovljenim kršenjima, može se zabilježiti da su izdata upozorenja u slučajevima gdje je kršenje napravljeno prvi put, koja su kasnije uzeta u razmatranje, u slučajevima višestrukog kršenja IMC Pravila i propisa ili njihovih ozbiljnijih kršenja.

Maksimalna novčana kazna u iznosu od 5000 KM izrečena je samo u dva slučaja – Hrvatska RTV Herceg Bosna, Odluka od 24. novembra 1999 (stranice 14 i 29) i Kanal S, Odluka od 7. septembra 2000. (stranice 13, 16 i 29).

Maksimalna novčana kazna u iznosu od 1000 KM izrečena je u sljedećim slučajevima: RTV Sveti Georgije (dva puta) Odluka od 4. februara 1999. (stranice 10, 16, 17 i 18), druga Odluka od 13. maja 1999. (stranice 10 i 16), HRP Mostar Odluka od 11. maja 2000. (stranica 31), za NRTV Banja Luka, Odluka od 13. decembra 1999 (stranica 16), RTV Srebrenica Odluka od 7. septembra 2000. (stranica 43), HRTV Herceg Bosna Odlukom od 7. novembra 2000. (stranica 40), Hrvatski radio postaja Mostar Odlukom od 7. novembra 2000. (stranica 20), RTV BiH Odlukom od 8. novembra 2000. (stranica 22) i TV Simić Odlukom od 17. maja 2001. (stranica 34).

Takođe je važno spomenuti da je nastrožija kazna jednoj stanci u Odluci o TV Erotelu, od 15. novembra 1999. godine, koju je IMC fizički sproveo 17. februara 2000. godine (strana 28). Nakon ove slijedi Odluka od 18. avgusta 2000. godine o odbijanju dozvole za BRT Int., kao

što je opisano na stranicama 30-31, kao i Odluka od 27. jula 2001. godine o ukidanju dozvole RTV Sveti Georgije (opisano na stranicama 33-34).

Stanice koje su bile predmet najvećeg broja odluka u vezi sa svojim kršenjem Kodeksa za uređivanje radio i TV programa mogu se vidjeti u Aneksu 4, od kojih su Hrvatski radio postaja Mostar, RTV Sveti Georgije i Erotel TV bile uključene u najveći broj slučajeva.

Što se tiče kršenja obaveza iz autorskog prava i kriterija predviđenih za reklamiranje, CRA je uvijek određivala novčane kazne za takve prekršaje, osim u slučaju RTV Sveti Georgije kada je stanici naređeno da obustavi emitovanje program u periodu od 90 dana, u vezi sa slučajem koji je detaljno opisan na stranici 12. Takođe, stanici Kanal S je naređeno da obustavi emitovanje zbog povrede odredbi autorskih prava, kao što je opisano na stranici 50.

Bio je jedan slučaj povlačenja žalbe od strane ATV Banja Luka koji su platili novčanu kaznu u skladu sa Odlukom od 25. aprila 2000. godine.

Do sada je bio slučaj da Vijeće razmatra žalbe na svojoj sljedećoj sjednici (nakon njihovog prijema), izuzev u slučajevima kada je žalba stigla prekasno da bi bila pripremljena za sjednicu Vijeća CRA. Međutim, bitno je napomenuti kako je Vijeće takođe bilo u velikoj mjeri angažovano u žalbenoj proceduri za Fazu 2 procesa izdavanja dugoročnih dozvola tokom 2001. godine. Kao što je bilo navedeno ranije, Vijeće je podržalo gotovo sve odluke CRA. Bio je jedan slučaj OBN-a gdje je Vijeće usvojilo žalbu OBN-a nakon što je stanica dostavila kopije ugovora o ustupanju prava na emitovanje sa retroaktivnim djelovanjem (stranica 34).

Jasno je da je iskustvo IMC-a, sada CRA, raslo tokom tri godine od njegovog formiranja, i sa svakom sjednicom Odbora za implementaciju, proceduralni aspekti podnošenja žalbe na odluku Odbora bivali su poboljšani. Kodeks za uređivanje radio i TV programa, Kodeks o medijskim pravilima u izbornom periodu, Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu za radio i televiziju, Pravilo poštivanja obaveza iz autorskog prava i Smjernice, držali su se iznenadujuće dobro tokom protekle tri godine. Primjena jednostavnih, opsežnih i razumnih članova kodeksa, spremno se prilagodila ovdašnjim različitim političkim klimama. Pregled CRA pravila i propisa ne zaustavlja se na potvrđivanju prilagodljivosti u vrtlogu medijskog okruženja u Bosni i Hercegovini, posebno ako se uzmu u obzir specifične okolnosti ovog podneblja, kao što je pomenuto ranije. CRA, na osnovu iskustva u polju regulacije medija u BiH i u slučajevima kršenja pravila i propisa, uvijek testira i mjeri nivo efikasnosti i prikladnosti ovih pravila, i konstantno traži doprinos ne samo od zajednice el. medija, nego i od javnosti i svih drugih zainteresiranih strana. To znači ne samo provjeravati prikladnost pravila, već i sakupljanje sugestija, uvijek težeći ka poboljšanju i usvajanju sverastućeg medijskog sektora, uzimajući u obzir i nove tehnologije i trendove u audio-vizuelnom sektoru u Evropi i svijetu.

Iskustvo CRA je da su Odbor za implementaciju i generalni direktor, prilikom raspravljanja i odlučivanja u vezi sa svakim kršenjem CRA pravila i propisa, u potpunosti pratili CRA Proceduru za vođenje slučajeva, zasnivajući svoju procjenu na važećim Kodeksim i Pravilima i donoseći odluku na najnepristrasniji i najprofesionalniji način. Takođe, iskustvo CRA u korištenju svojih Kodeksa i drugih odredbi do sada je pokazalo da su isti čvrsti, pravedni i na emitovanje orijentisani zakonski propisi, dizajnirani tako da obuhvataju principe međunarodnog zakona o ljudskim pravima (u najvećoj mjeri sloboda izražavanja i informisanje), demokratski razvoj, oslobođanje medija od političkih i bilo kojih drugih pritisaka, i potpunu profesionalizaciju ovog sektora u zemlji u tranziciji kakva je BiH.

Prateći istoriju slučajeva o kojima su odlučivali Odbor za implementaciju i generalni direktor, jasno je primjećeno da su u periodu do sredine 2000. godine slučajevi najčešće bili vezani za kršenje Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, dok je u kasnijem periodu došlo do pojavljivanja i učestalosti drugih prekršaja, poput kršenja autorskih prava i pravila o reklamiranju. Ovakav trend pokazuje dvije stvari: pozitivan uticaj do kojeg je dovela regulacija uskladena sa najboljom evropskom praksom, a koju je uvela i održavala CRA; kao i rastući profesionalizam u zajednici el. medija u BiH, koja se oslobođa od pritisaka (političkih i drugih). Međutim, kada su u pitanju pojedinačni slučajevi, poput pomenutog slučaja sa odlukom Visokog predstavnika o uspostavi privremene međunarodne supervizije u Hercegovačkoj banci ili izbora u BiH i Hrvatskoj, CRA je bilježila povećan broj kršenja pravila i propisa. Sto se tiče izbornih propisa, kao što je ranije primjećeno, Vijeće CRA je povuklo IMC Kodeks o medijskim pravilima u izbornom periodu svojom Odlukom od 29. oktobra 2001. godine. To se desilo zbog činjenice da je Parlamentarna skupština BiH 23. avgusta 2001. godine usvojila Stalni izborni zakon za BiH.

Sve u svemu, viđenje CRA je da je u ove tri godine učinjen značajan i pozitivan napredak, uz napomenu o nekim izuzecima, stanice su ustrajale uz kodekse o emitovanju. Zabrinjavajuće je da se mnoge radio i TV kuće još uvijek drže pitanja i političkih jedinica u okviru sopstvenih entiteta, i pitanja koja se tiču njihove etničke pripadnosti. Postoje dokazi koji sugeriraju da političke stranke pokušavaju i ponekad uspijevaju da utiču na uredničke odluke koje se odnose na sadržaj programa vijesti i političkih programa. Međutim, takođe postoje dokazi da, u slučajevima gdje stanice odluče da ne služe uskim političkim interesima, one traže pomoć od CRA kako bi se oduprle takvim pritiscima.

Od ukupnog broja stanica kojima je izdata dozvola (blizu 278 stanica), samo njih 60 bile su predmet odluka CRA u vezi sa kršenjem Kodeksa ili drugim nepravilnostima. To iznosi 21,6 procenata što će, nadamo se, ubuduće biti smanjeno.

U okviru svog mandata, Regulatorna agencija za komunikacije nudi mogućnost građanima koji žele da ulože prigovore koji se odnose na sadržaj programa. Takav zajednički trud predstavlja put za stvaranje visoko kvalitetnih programa i njihovo kontinuirano poboljšavanje u odnosu na sadržaj, kao i na tehničke aspekte. U skladu s tim, bivši IMC Odjel za standarde i prigovore i Odjel za odnose sa javnošću, uz podršku OHR-a, objavili su u avgustu 2000. godine brošuru na engleskom i svim lokalnim jezicima koja daje objašnjenje kako uložiti zvaničan prigovor na programe radio i televizije.

Sve odluke CRA su dostupne javnosti i u slučaju kada CRA doneše odluku nakon uloženog prigovora, to će biti objavljeno u priopćenju za javnost u medijima, i uneseno na našu web-stranicu. Ako CRA odluči da je stanica ispoštovala standarde postavljene u kodeksima, objasnit će zašto je donijela takvu odluku.

CRA nije tijelo za cenzuru. Ona neće govoriti stanicama šta da emituju ili ih prisiljavati da daju vrijeme u eteru određenim pojedincima ili grupama. Ako, međutim, stanica odluči da pokriva temu od javnog značaja, mora osigurati da sve strane ovog pitanja budu predstavljene publici i da program ispoštuje obaveze iz Kodeksa za uređivanje radio i TV programa.

U pogledu značajnog uticaja koji elektronski mediji imaju na društvo u BiH, i kakve god se promjene odigraju na ovom planu u narednim godinama, konzumenti i građani će i dalje trebati nezavisno tijelo kao što je Regulatorna agencija za komunikacije, koje može odražavati njihov interes za kvalitet, standarde i vrijednosti, kao i obezbijediti mogućnost nepristrasnog prosuđivanja njihovih prigovora. Provodeći svoje dužnosti, CRA se trudi da radi sa, a ne protiv

radio i TV kuća. Strategija CRA naglašava njenu ulogu da služi stanicama i građanima, omogućujući objektivnu podršku njenom procesu donošenja odluka i nudeći razumijevanje onih pogleda koji su u isto vrijeme konstantni i promjenjivi. Regulatorna agencija za komunikacije obezbeđuje korisnicima da izraze svoje stavove, i kroz svoje kodekse i pravila procedure za vođenje slučajeva, smjernice i razmatranje prigovora, obezbijeduje radio i TV kućama vrijedan izvor informacija o tome šta jeste a šta nije prihvatljivo.

U narednim mjesecima, Regulatorna agencija za komunikacije će nastaviti da naglašava važnost glasa građana u oblasti emitovanja programa. Oni trebaju nezavisno tijelo koje može promovisati one ciljeve javne strategije u okviru emitovanja, i koji mogu pružiti zadovoljenje onima koji vjeruju da su radio i TV kuće djelovale nepravilno. Nezavisnost je prvi i najvažniji dio djelovanja i stalnog funkcionisanja CRA. Ta nezavisnost predstavlja osnovni uslov za njenu legitimnost i efikasnost svog djelovanja. Obim funkcija i ovlaštenja CRA u smislu regulatornih pitanja opravdan jesamo i ukoliko sama CRA garantira apsolutnu nepristrasnost svojih odluka, bilo da su iste po svojoj prirodi administrativne ili regulatorne.

Ukazat će se mogućnosti da se BiH medijsko okruženje razvije i obogati, konstantno obezbeđujući maštovite edukativne i informativne sadržaje za sve naše građane u kojima su horizonti, ali i umovi prošireni. U borbi za pridobijanje publike, samo će najmaštovitiji i najprofesionalniji preživjeti.

CRA naglašava važnost gledanja unaprijed. S tim u vezi, CRA će intenzivno raditi na prihvatanju, regulisanju i usvajanju novih tehnologija, daljnje liberizacije i profesionalizaciji sektora emitovanja, i na taj način unaprijeđivati demokratske vrijednosti u cijelom društvu u BiH.

"Program za razvoj vještine kritičkog pogleda od najranije moguće dobi, bit će ključno pitanje u omogućavanju da ljudi mogu napraviti informisan i kritički izbor sadržaja"

Izvadak iz godišnjeg izvještaja 1998-1999 Britanske komisije za standarde u emitovanju programa

Aneks 1 - Pregled

Aneks 1a

Odluke koje su donesene su slijedeće:

Odluke Septembar 1998 – Novembar 2001

Datum	Stanica	Opis slučaja	Odluka
9/10/98	Radio Velika Kladusa	Nearhiviranje programskog materijala	DG. Upozorenje.
15/9/98	Erotel	Pravna pitanja-pitanja u vezi dozvola	DG. Sadržaj upozorenje i IMC preuzima pravno staranje o 29 predajničkih lokacija.
21/10/98	Kanal S	Nearhiviranje programskog materijala	DG. Upozorenje.
16/12/98	Erotel	Pravna pitanja-pitanja u vezi dozvola	DG. Direktno reemitovanje programa HRT-a bi se trebalo prekinuti što je prije moguće.
4/2/99	Kanal S	Nearhiviranje programskog materijala	EP. 1500KM novčana kazna.
4/2/99	RTV Sveti Georgije	Sadržaj	EP. 1000 KM novčana kazna.
4/2/99	HRP Mostar	Sadržaj	EP. 600 KM novčana kazna.
4/2/99	RTV BN	Nearhiviranje programskog materijala	EP. Upozorenje.
4/2/99	Radio Srpsko Sarajevo	Nearhiviranje programskog materijala	EP. Upozorenje.
4/2/99	Radio Vlasenica	Nearhiviranje programskog materijala	EP. Upozorenje.
4/2/99	NRTV 99	Sadržaj	EP. Upozorenje
8/4/99	RTS	Reemitovanje programa RTS-a	DG Naredba da se prekine signal RTS
14/4/99	Kanal S	Sadržaj	DG. Suspenzija emitovanja.
13/5/99	Erotel	Sadržaj	EP. 2000 KM novčana kazna.
13/5/99	RTV Sveti Georgije	Sadržaj	EP. 1000 KM novčana kazna.
13/5/99	RTV Simic	Nearhiviranje programskog materijala	EP. Upozorenje.
13/5/99	Radio Srpsko Sarajevo	Sadržaj	EP. 2000 KM novčana kazna.
13/5/99	RTV BiH	Sadržaj	EP. Upozorenje.
13/5/99	NRTV 99	Sadržaj	EP. 1000 KM novčana kazna.
13/5/99	RTV Mostar	Sadržaj	EP. Upozorenje.

Datum	Stanica	Opis slučaja	Odluka
13/5/99	BRT Int'l	Pravna pitanja-pitanja u vezi dozvola	EP. Naredba o zatvaranju.
13/5/99	RTV Srebrenica	Sadržaj- Nearhiviranje programskog materijala	EP. 800 KM novčana kazna.
13/5/99	Radio Big	Nearhiviranje programskog materijala	EP. Upozorenje.
13/5/99	Kanal S	Sadržaj	DG. Dozvola da se ponovo počne sa emitovanjem uz provjeren programske sadržaj.
14/6/99	SRT	Sadržaj	EP. 2000 KM novčana kazna.
8/7/99	Erotel	Sadržaj	EP. Slučaj odbačen.
8/7/99	Kanal S	Sadržaj	EP. 500 KM novčana kazna.
8/7/99	Radio Herceg Bosna	Nearhiviranje programskog materijala	EP. Upozorenje
8/7/99	Radio Postaja Drvar	Sadržaj-Nearhiviranje programskog materijala	EP. 800 KM novčana kazna.
8/7/99	TV Tuzla	Sadržaj	EP. Slučaj odbačen.
8/7/99	TV 101	Sadržaj	EP. Upozorenje.
12/7/99	SRT	Sadržaj	EP. DG Naredba da se da Pravo na odgovor.
13/8/99	Erotel	Sadržaj	EP. DG Naredba da se da Pravo na odgovor.
25/8/99	Radio Doboj	Kršenje IMC Moratorijuma	DG. Rad u skladu sa Općim uslovima IMC dozvole za rad.
30/9/99	Kanal S	Kršenje naredbe o plaćanju novčane kazne	EP. Suspenzija emitovanja.
30/9/99	RTV Sveti Georgije	Kršenje naredbe o plaćanju novčane kazne	EP. Suspenzija emitovanja.
30/9/99	Radio Postaja Drvar	Sadržaj	EP. Suspenzija emitovanja.
13/9/99	RTV BiH	Kršenje IMC Moratorijuma	DG. novčana kazna 1000 KM and BHT2 closure order;
5/10/99	Kanal S	Suspenzija dozvole za rad	DG. Dozvola da se ponovo počne sa emitovanjem.
6/10/99	RTV Sveti Georgije	Suspenzija dozvole za rad	DG. Dozvola da se ponovo počne sa emitovanjem.
12/10/99	RTV Vogosca	Nearhiviranje programskog materijala	DG. Upozorenje;

Datum	Stanica	Opis slučaja	Odluka
15/10/99	Hrvatski Radio Postaja Mostar	Sadržaj	DG Suspenzija emitovanja.
22/10/99	Radio Postaja Drvar	Sadržaj	DG. Dozvola da se ponovo počne sa emitovanjem uz provjeren programski sadržaj.
27/10/99	Hrvatski Radio Postaja Mostar	Sadržaj	DG. Dozvola da se ponovo počne sa emitovanjem uz provjeren programski sadržaj.
10/11/99	Radio Doboј	Nearhiviranje programskog materijala	DG. Upozorenje.
15/11/99	Erotel	Pravna pitanja-pitanja u vezi dozvola	DG. Prekid svih aktovnosti stanice.
24/11/99	Hrvatska RTV Herceg Bosna	Sadržaj	EP novčana kazna 5000 KM;
29/11/99	RTV Sveti Georgije	Kršenje naredbe o plaćanju novčane kazne	DG. Suspenzija emitovanja.
3/12/99	RTV Sveti Georgije	Suspenzija dozvole za rad	DG. Dozvola da se ponovo počne sa emitovanjem.
13/12/99	NRTV Banja Luka	Sadržaj	EP novčana kazna 1000 KM <i>per capsulam procedura</i>
21/1/00	Radio Amos	Ilegalno emitovanje-Kršenje IMC Moratorijuma	EP. Suspenzija emitovanja. <i>per capsulam procedura</i>
10/2/00	RTV Visegrad	Ilegalno emitovanje-Kršenje IMC Moratorijuma	EP; Suspenzija emitovanja.
10/2/00	NTV Patria	Obaveze autorskih prava	EP. novčana kazna 300 KM
10/2/00	TV Bel	Obaveze autorskih prava	EP. novčana kazna 200 KM
11/5/00	NTV Hayat	Sadržaj	EP. novčana kazna 400 KM
11/5/00	RTV BiH	Sadržaj	EP. Slučaj odbačen.

Datum	Stanica	Opis slučaja	Odluka
05/6/00	TV Studio Samac	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
05/6/00	Radio 92	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
05/6/00	ATV Banovici	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
05/6/00	Nezavisni radio Boston	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
05/6/00	Radio Živinice	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
05/6/00	Radio ISV	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
05/6/00	Radio Neum – Adriatic	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
05/6/00	Radio Olovo	Suspenzija dozvole za rad	DG. Suspenzija emitovanja.
09/06/00	Radio Bratunac	Nearhiviranje programskog materijala	DG. Upozorenje.
09/06/00	Radio Fern	Sadržaj	DG novčana kazna 500 KM
19/06/00	RTV BiH	Sadržaj	DG novčana kazna 1000 KM
19/06/00	OBN	Sadržaj	DG novčana kazna 300 KM
6/7/00	TV Silva	Nelegalno emitovanje	EP. Naredba o obustavi emitovanja programa
6/7/00	RTV BiH	Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	EP. Novčana kazna 2000 KM
6/7/00	NTVD AD Doboј	Sadržaj	EP. Novčana kazna 200 KM.
6/7/00	HTV Mostar	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 500 KM.
18/8/00	BRT Int.	Pravni	DG. Odbijanje zahtjeva za izdavanje dugoročne dozvole.
18/8/00	Radio Živinice	Izdavanje dozvole	DG. Ukipanje privremene dozvole.
22/8/00	Radio Srpsko Sarajevo	Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	DG. Novčana kazna 1000 KM.
4/9/00	Radio Olovo	Izdavanje dozvole	DG. Dozvola za ponovno emitovanje programa
7/9/00	RTV Srebrenica	Sadržaj	EP. Novčana kazna 1000 KM.
7/9/00	RTV BiH	Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	EP. Novčana kazna 5000 KM.

7/9/00	Kanal S	Sadržaj	EP. Novčana kazna 5000 KM.
7/9/00	Hrvatski radio postaja Mostar	Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	EP. Novčana kazna 1000 KM.
6/10/00	Kanal S	Sadržaj	EP. Suspenzija emitovanja.
9/10/00	Kanal S	Sadržaj/ Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Suspenzija emitovanja.
25/10/00	TV Žepče	Sadržaj, Propust u čuvanju arhive	DG. Upozorenje
25/10/00	Radio Zvono	Sadržaj, Propust u čuvanju arhive	DG. Upozorenje
25/10/00	NTV Studio Arena	Sadržaj, Propust u čuvanju arhive	DG. Upozorenje
7/11/00	Radio Doboј	Izbori	EP. Upozorenje.
7/11/00	HTV Mostar	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 1000 KM.
7/11/00	Hrvatski radio postaja Mostar	Izbori	EP. Novčana kazna 1000 KM.
7/11/00	HRTV Herceg Bosna	Izbori	EP. Novčana kazna 1000 KM.
8/11/00	RTV BiH	Sadržaj	DG. Novčana kazna 1000 KM.
8/11/00	Radio Studio 88	Sadržaj	DG. Upozorenje
8/11/00	Radio Kalman	Sadržaj	DG. Upozorenje
16/11/00	RTV Srpski Glas – TV Zvornik	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 400 KM.
16/11/00	RTV Simić	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 500 KM.
16/11/00	Radio Ristić	Nelegalno emitovanje	EP. Naredba o obustavi emitovanja programa
16/11/00	NRTV Studio 99	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 600 KM.
16/11/00	HTV Mostar	Izbori	EP. Novčana kazna 1000 KM.
21/11/00	RT RS	Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	EP. Novčana kazna 1000 KM.
10/01/01	TV Livno	Izdavanje dozvola	DG. Ukipanje privremene dozvole
18/1/01	RTV Step	Autorsko pravo/ Propust u čuvanju arhive	EP. Novčana kazna 400 KM.

8/2/01	RTV Vikom	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 200 KM.
8/2/01	RT RS	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 1000 KM.
8/2/01	OBN	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 1000 KM. Vijeće je usvojilo žalbu jer je dostavljen dokaz o ispunjenju obaveza iz autorskog prava.
17/5/01	HTV Mostar	Sadržaj	EP. Suspenzija emitovanja
17/5/01	TV Gvozden	Sadržaj	EP. Novčana kazna 400 KM.
17/5/01	RTV Tomislavgrad	Sadržaj	EP. Novčana kazna 1000 KM.
17/5/01	RTV Sveti Georgije	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Suspenzija dozvole na 90 dana.
17/5/01	RTV Step	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 700 KM.
17/5/01	RTV Simić	Autorsko pravo/ Propust u čuvanju arhive	EP. Novčana kazna 1000 KM.
17/5/01	RT RS – TV Sim	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 1000 KM.
17/5/01	Radio Grude Best	Sadržaj	EP. Novčana kazna 800 KM.
17/5/01	NRTV Banja Luka	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 300 KM.
17/5/01	Hrvatska radio postaja Žepče	Sadržaj	EP. Novčana kazna 600 KM.
17/5/01	ATV Banja Luka	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 400 KM.
12/7/01	NRTV Banja Luka	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 500 KM.
27/7/01	RTV Sveti Georgije	Sadržaj	EP. Oduzimanje dozvole, <i>per capsulam</i> procedura
10/09/01	ISV Radio	Izdavanje dozvole	Izvršni direktor. Ukipanje dozvole, stanica povukla zahtjev za izdavanje dugoročne dozvole
29/10/01	ATV Banja Luka	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 600 KM.
29/10/01	NTV D-AD Doboj	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 200 KM.
29/10/01	RTV Step	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 900 KM.
29/10/01	TV Bel	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 400 KM.
28/11/01	RT RS	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 2000 KM.
28/11/01	TV Simic	Obaveza poštivanja autorskog prava	EP. Novčana kazna 1000 KM.

Annex 1b

Odluke Odbora za implementaciju	
4/2/99 - Kanal S –	strana 29
4/2/99 - RTV Sveti Georgije –	strana 11, 16, 19, 20
4/2/99 - HRP Mostar –	strana 16, 26
4/2/99 - RTV BN –	strana 29
4/2/99 - Radio Srpsko Sarajevo –	strana 29
4/2/99 - Radio Vlasenica –	strana 29
4/2/99 - NRTV 99 –	strana 21
13/5/99 - Erotel –	strana 16, 17 24
13/5/99 - RTV Sveti Georgije –	strana 11, 12, 16
13/5/99 - RTV Simić –	strana 29
13/5/99 - BRT Int. –	strana 30-31
13/5/99 - RTV Srebrenica –	strana 17, 29
13/5/99 - NRTV 99 –	strana 21, 29
13/5/99 - RTV BiH –	strana 16, 29
13/5/99 - Radio Srpsko Sarajevo –	strana 12, 20
13/5/99 - RTV Mostar –	strana 16
13/5/99 - Radio Big –	strana 29
14/6/99 - SRT –	strana 12, 13, 17, 20, 24
8/7/99 - Kanal S –	strana 24, 25
8/7/99 - Radio Herceg Bosna –	strana 29
8/7/99 - Radio Postaja Drvar –	strana 12
8/7/99 - TV 101 –	strana 15
30/9/99 - Kanal S –	strana 30
30/9/99 - RTV Sveti Georgije –	strana 31
30/9/99 - Radio Postaja Drvar –	strana 12
24/11/99 - Hrvatska RTV Herceg Bosna	strana 14, 29
13/12/99 - NRTV Banja Luka –	strana 18
21/1/00 - Radio Amos –	strana 31
10/2/00 - RTV Visegrad –	strana 31
10/2/00 - NTV Patria –	strana 33
10/2/00 - TV Bel –	strana 33
10/2/00 - Hrvatski Radio Postaja Mostar –	strana 21, 39
10/2/00 - Hrvatska RTV Herceg Bosna –	strana 21, 39
10/2/00 - HTV Mostar –	strana 21, 39
10/2/00 - HTV Mostar-Oscar C –	strana 21, 39
29/3/00 - Radio Srpsko Sarajevo –	strana 18, 37
29/3/00 - Hrvatski Radio Postaja Mostar –	strana 37
29/3/00 - NRTV 99 –	strana 23, 37
25/4/00 - HTV Mostar –	strana 22, 37
25/4/00 - ATV Banja Luka –	strana 37

25/4/00 - Bel TV -	strana 37
25/4/00 - Hrvatska RTV Herceg Bosna -	strana 37
25/4/00 - RTV BiH -	strana 37
11/5/00 - RTV USK -	strana 16, 29, 37
11/5/00 - NTV Hayat -	strana 22
11/5/00 - Hrvatska Radio Postaja Mostar -	strana 20, 37
6/7/00 - TV Silva -	strana 31
6/7/00 - RTV BiH -	strana 36
6/7/00 - NTV D-AD Doboј -	strana 18
6/7/00 - HTV Mostar -	strana 33
7/9/00 - RTV Srebrenica -	strana 20, 40
7/9/00 - RTV BiH -	strana 36
7/9/00 - Kanal S -	strana 13, 16, 20, 24
7/9/00 - Hrvatska Radio Postaja Mostar -	strana 36
16/10/00 - Kanal S -	strana 13, 16, 20
7/11/00 - Radio Doboј -	strana 40
7/11/00 - HTV Mostar -	strana 20, 40
7/11/00 - Hrvatska Radio Postaja Mostar -	strana 20, 39
7/11/00 - HRTV Herceg Bosna -	strana 20, 40
16/11/00 - RTV Srpski Glas – TV Zvornik -	strana 35
16/11/00 - RTV Simić -	strana 34
16/11/00 - Radio Ristić -	strana 31
16/11/00 - NRTV 99 -	strana 34
16/11/00 - HTV Mostar -	strana 33
16/11/00 - Kanal S -	strana 33
16/11/00 - RT RS -	strana 36
8/2/01 - RTV Step -	strana 29
8/2/01 - RTV Vikom -	strana 34
8/2/01 - RT RS -	strana 34
8/2/01 - OBN -	strana 34
17/5/01 - HTV Mostar -	strana 15-20
17/5/01 - TV Gvozden -	strana 18, 34
17/5/01 - RTV Tomislavgrad -	strana 15, 20
17/5/01 - RTV Sveti Georgije -	strana 12, 19, 20, 34
17/5/01 - RT RS – TV Sim -	strana 34
17/5/01 - RTV Step -	strana 34
17/5/01 - Radio Best – Grude -	strana 15, 20
17/5/01 - RTV Simic -	strana 29, 34
17/5/01 - NRTV Banja Luka -	strana 34
17/5/01 - Hrvatska Radio Postaja Žepće -	strana 15, 20
17/5/01 - ATV Banja Luka -	strana 34
27/7/01 - RTV Sveti Georgije -	strana 31-32
29/10/01 - ATV Banja Luka -	strana

29/10/01 - NTV D-AD Doboj –	<i>strana</i>
29/10/01 - RTV Step –	<i>strana</i>
29/10/01 - TV Bel –	<i>strana</i>
28/11/01 - RT RS –	<i>strana</i>
28/11/01 - TV Simić –	<i>strana</i>

Annex 1c

Odluke generalnog direktora i izvršnog direktora	
9/10/98 - Radio Velika Kladuša –	strana 29
15/9/98 - Erotel –	strana 30
21/10/98 - Kanal S –	strana 29
16/12/98 - Erotel –	strana 30
8/4/99 - RTS –	strana 30
14/4/99 - Kanal S –	strana 13
13/5/99 - Kanal S –	strana 12
12/7/99 - SRT –	strana 27
13/8/99 - Erotel –	strana 26
25/8/99 - Radio Doboј –	strana 31
13/9/99 - RTV BiH –	strana 31
5/10/99 - Kanal S –	strana 30
6/10/99 - RTV Sveti Georgije –	strana 31
12/10/99 - RTV Vogošća –	strana 29
15/10/99 - Hrvatski Radio Postaja Mostar –	strana 15
22/10/99 - Radio Postaja Drvar –	strana 12
27/10/99 - Hrvatski Radio Postaja Mostar –	strana 15
10/11/99 - Radio Doboј –	strana 29
15/11/99 - Erotel –	strana 30
29/11/99 - RTV Sveti Georgije –	strana 31
3/12/99 - RTV Sveti Georgije –	strana 31
5/6/00 - TV Studio Šamac –	strana
5/6/00 - TV Studio Šamac & Radio 92 –	strana
5/6/00 - ATV Banovići –	strana
5/6/00 - Nezavisni Radio Boston –	strana
5/6/00 - Radio Živinice –	strana
5/6/00 - Radio ISV –	strana
5/6/00 - Radio Adriatic – Neum –	strana
5/6/00 - Radio Olovo –	strana
8/6/00 - Radio ISV –	strana
8/6/00 - TV Studio Šamac & Radio 92 –	strana
9/6/00 - Radio Bratunac –	strana 29
9/6/00 - Radio Fern –	strana 18, 19
19/6/00 - RTV BiH –	strana 22, 27
19/6/00 - OBN –	strana 22, 27
7/7/00 - ATV Banovići –	strana
12/7/00 - Nezavisni Radio Boston –	strana
12/7/00 - Radio Adriatic – Neum –	strana
18/8/00 - BRT Int. –	strana 30-31
18/8/00 - Radio Živinice –	strana 31
22/8/00 - Radio Srpsko Sarajevo –	strana 36
4/9/00 - Radio Olovo –	strana 32
25/10/00 - TV Žepče –	strana 29
25/10/00 - Radio Zvono –	strana 29
25/10/00 - NTV Studio Arena –	strana 29

8/11/00 - RTV BiH -	<i>strana 22, 24</i>
8/11/00 - Radio Studio 88 -	<i>strana 18</i>
8/11/00 - Radio Kalman -	<i>strana 15</i>
10/01/01 - TV Livno -	<i>strana 32</i>
10/10/01 - ISV Radio -	<i>strana</i>

Aneks 2a

Odluke generalnog direktora nakon odluka Odbora za implementaciju	
12/7/99 - SRT	strana 27
13/8/99 - Erotel	strana 26

Aneks 2b

Odluke u vezi sa prigovorima na sadržaj programa	
4/2/99 RTV Sveti Georgije / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.1 "Općenito", 1.2 "Pristojnost i uljudnost", 1.3 "Vjera" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP. 1000 KM novčana kazna	strane 11, 16, 19, 20
4/2/99 - HRP Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost", 1.3 "Vjera" 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa", kao i Član 2 "Pravo na odgovor" – EP. 600 KM novčana kazna	strane 16, 26
4/2/99 - NRTV 99 – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP. Upozorenje	strana 21
4/2/99 Radio Srpsko Sarajevo – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio I televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP. Upozorenje	strana 29
14/4/99 - Kanal S – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.1(2) "Općenito" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa – DG. Suspenzija emitovanja	strane 13, 20
13/5/99 - Erotel – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i 1.6 "Lažan i varljiv materijal" – EP. 2000 KM novčana kazna	strane 17, 29
13/5/99 - RTV Srebrenica – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i 4.1 "Snimci programa" – EP. 800 KM novčana kazna	strane 17, 29
13/5/99 - RTV Sveti Georgije - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.1 "Općenito" i 1.3 "Vjera" – EP. 1000 KM novčana kazna	strane 11, 12, 16
13/5/99 - Radio Srpsko Sarajevo – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio I televizijskog programa, Član 1.1(1) i (2) "Općenito" 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP. 2000 KM novčana kazna	strane 12, 20
13/5/99 - RTV BiH – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" – EP. Upozorenje	strana 16
13/5/99 - NRTV 99 – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" 1.6 "Lažan i varljiv materijal" – EP. 1000 KM novčana kazna	strane 21, 24
13/5/99 - RTV Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" – EP. Upozorenje	strana 16
14/6/99 - SRT – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.1(2) "Općenito" Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost", Član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa", 1.6 "Lažan i varljiv materijal" – EP. 2000 KM novčana kazna	strane 12, 13, 17, 20, 24
8/7/99 - Radio Postaja Drvar - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog	

programa Član 1.1 "Općenito" A i 4.1 "Snimci programa" – EP. 800 KM novčana kazna	<i>strane 12, 29</i>
8/7/99 - Kanal S – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.6 "Lažan i varljiv materijal" – EP. 500 KM novčana kazna	<i>strana 30</i>
8/7/99 - TV 101 – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" – EP. Upozorenje	<i>strana 17</i>
12/7/99 - SRT – DG naredba da se pročita izjava	<i>strana 27</i>
13/8/99 - Erotel - DG naredba da se pročita izjava	<i>strana 26</i>
30/9/99 - Radio Postaja Drvar - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.1 "Općenito" – EP. Suspenzija emitovanja	<i>strana 12</i>
15/10/99- Hrvatski Radio Postaja Mostar - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.1 "Općenito" – DG. Suspenzija emitovanja	<i>strana 13</i>
22/10/99- Radio Postaja Drvar – dozvola da se ponovo započne sa emitovanjem – DG	<i>strane 12</i>
27/10/99- Hrvatski Radio Postaja Mostar - dozvola da se ponovo započne sa emitovanjem – DG.	<i>strana 15</i>
10/11/99 - Radio Doboј - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 4.1 "Snimci programa" – DG. Upozorenje	<i>strana 29</i>
24/11/99- Hrvatska RTV Herceg Bosna – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa Član 1.1 "Općenito" i Član 4.1 "Snimci programa" – EP. 5000 KM novčana kazna	<i>strane 14, 29</i>
13/12/99- NRTV Banja Luka – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio I televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" – EP. 1000 KM novčana kazna	<i>strana 18</i>
11/5/00 - NTV Hayat – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa"	
EP. 400 KM novčana kazna	<i>strana 22</i>
11/5/00 – RTV USK - Kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost", član 4.1 "Snimci emisija", te IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 2 "Opće uredbe" – EP, 900 KM novčana kazna	<i>strane 16, 29, 37</i>
9/6/00 - Radio Fern – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i 1.3 "Vjera"	
DG. 500 KM novčana kazna	<i>strane 18, 19</i>
19/6/00 - RTV BiH – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i član 2 "Pravo na odgovor" DG. 1000 KM novčana kazna	<i>strane 22, 27</i>
19/6/00 - OBN – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" Article i član 2 "Pravo na dgovor" – DG. 300 KM novčana kazna	<i>strane 22, 27</i>
6/7/00 – NTVD AD Doboј – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i član 2 "Pravo na odgovor" – DG, 300 KM novčana kazna	<i>strana 18</i>
7/9/00 – Kanal S – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) "Općenito", 1.2 "Pristojnost i uljudnost", 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i 1.6 "Lažan ili varljiv materijal" – EP, 5000 KM novčana kazna	<i>strane 13, 16, 20, 24</i>
7/9/00 – RTV Srebrenica – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa,	

član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 20, 24
16/10/00 – Kanal S – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) "Općenito", 1.2 "Pristojnost i uljudnost", 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, suspenzija emitovanja	strane 13, 16, 20
25/10/00 – NTV Studio Arena – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1 "Snimci emisija" – DG, upozorenje	strana 29
25/10/00 – Radio Zvono – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1 "Snimci emisija" – DG, upozorenje	strana 29
25/10/00 – TV Žepče – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1 "Snimci emisija" – DG, upozorenje	strana 29
7/11/00 – HRTV Herceg Bosna – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 20, 40
7/11/00 – Hrvatski radio postaja Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 20, 39
7/11/00 – HTV Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 20, 40
8/11/00 – Radio Kalman - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.1 "Općenito" – DG, upozorenje	strana 15
8/11/00 – Radio Studio 88 - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" – DG, upozorenje	
8/11/00 – RTV BiH - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i 1.6 "Lažan ili varljiv materijal" – DG, 1000 KM novčana kazna	strane 22, 24
8/2/01 – RTV Step - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1 "Snimci emisija" – EP, 400 KM novčana kazna	strana 29
17/5/01 – TV Simić - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1 "Snimci emisija" i obaveza iz autorskog prava – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 29, 34
17/5/01 – TV Gvozden - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i obaveza iz autorskog prava – EP, 400 KM novčana kazna	strane 18, 34
17/5/01 – RTV Tomislavgrad - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) "Općenito" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa"- EP, 1000 KM novčana kazna	strane 15, 20
17/5/01 – Hrvatska radio postaja Žepče - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) "Općenito" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa"- EP, 600 KM novčana kazna	strane 15, 20
17/5/01 – RTV Sveti Georgije - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 "Općenito", 1.3 "Vjera" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, suspenzija emitovanja	strane 12, 19, 20, 34
17/5/01 – HTV Mostar - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) "Općenito" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, suspenzija emitovanja	strane 15, 20
17/5/01 – Radio Best-Grude - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa,	

članovi 1.1 (1) "Općenito" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa"-	EP, 800
KM novčana kazna	strane 15, 20
27/7/01 – RTV Sveti Georgije - kršenje EP naredbe o suspenziji emitovanja – EP,	strane 37, 38
oduzimanje dozvole	

Aneks 2c

Odluke u vezi sa pravnim-pitanjima – pitanjima u vezi dozvola i kršenja IMC Moratorijuma	
15/9/98 - Erotel – IMC pravno staranje o predajničkim lokacijama –	<i>strana 32</i>
16/12/98 - Erotel – rekonstrukcija RTV BiH –	<i>strana 32</i>
8/4/99 - RTS - kršenje IMC Moratorijuma –	<i>strana 32</i>
13/5/99 - BRT Int'l - kršenje IMC Moratorijuma –	<i>strana 32</i>
25/8/99 - Radio Doboј - kršenje IMC Moratorijuma –	<i>strana 33</i>
13/9/99 - RTV BiH - kršenje IMC Moratorijuma –	<i>strana 33</i>
30/9/99 - Kanal S – suspenzija emitovanja –	<i>strana 32</i>
30/9/99 - RTV Sveti Georgije - – suspenzija emitovanja	<i>strana 13</i>
5/10/99 - Kanal S – ponovno započinjanje aktivnosti –	<i>strana 32</i>
6/10/99 - RTV Sveti Georgije - ponovno započinjanje aktivnosti –	<i>strana 13</i>
15/11/99 - Erotel – prestanak operacija –	<i>strana 32</i>
21/1/00 - Radio Amos – nelegalno emitovanje/ kršenje IMC Moratorijuma –	<i>strana 33</i>
29/11/99 - RTV Sveti Georgije - ponovno započinjanje aktivnosti –	<i>strana 13</i>
3/12/99 - RTV Sveti Georgije - ponovno započinjanje aktivnosti –	<i>strana 13</i>
10/2/00 - RTV Visegrad - nelegalno emitovanje / kršenja IMC Moratorijuma –	<i>strana 33</i>
5/6/00 TV Studio Samac, Radio 92, ATV Banovici, Nezavisni Radio Boston, Radio Živinice, Radio ISV, Radio Neum – Adriatic, Radio Olovo – suspenzija emitovanja	<i>strana 33</i>
6/6/00 TV Studio Samac, Radio 92, Radio ISV - ponovno započinjanje aktivnosti	<i>strana 29</i>
18/8/00 - Radio Živinice – oduzimanje dozvole	<i>strana 31</i>
4/9/00 - Radio Olovo – ponovno započinjanje aktivnosti	<i>strana 32</i>
10/1/01 - RTV Livno – oduzimanje dozvole	<i>strana 32</i>
6/7/00 - TV Silva – nelegalno emitovanje	<i>strana 31</i>
16/11/00 – Radio Ristić – nelegalno emitovanje	<i>strana 31</i>
18/8/00 – BRT Int. – odbijanje dozvole	<i>strana 37</i>
10/10/01 – ISV Radio – ukidanje dozvole	<i>strana</i>

Prilog 2d

Odluke u vezi sa pitanjima autorskih prava	
10/2/00 - NTV Patria –	<i>strana 34</i>
10/2/00 - TV Bel –	<i>strana 34</i>
6/7/00 - HTV Mostar –	<i>strana 33</i>
16/11/00 - NRTV Studio 99 -	<i>strana 34</i>
16/11/00 - RTV Srpski Glas – TV Zvornik -	<i>strana 35</i>
16/11/00 - TV Simić –	<i>strana 34</i>
16/11/00 - HTV Mostar –	<i>strana 33</i>
16/11/00 - Kanal S –	<i>strana 33</i>
8/2/01 - RT RS –	<i>strana 34</i>
8/2/01 - RTV Vikom -	<i>strana 34</i>
8/2/01 - OBN –	<i>strana 34</i>
17/5/01 - NRTV Banja Luka -	<i>strana 34</i>
17/5/01 - ATV Banja Luka –	<i>strana 34</i>
17/5/01 - RTV Step –	<i>strana 34</i>
17/5/01 - RT RS – TV Sim –	<i>strana 34</i>
29/10/01 – ATV Banja Luka -	<i>strana</i>
29/10/01 – NTV D-AD Doboj	<i>strana</i>
29/10/01 – RTV Step -	<i>strana</i>
29/10/01 – TV Bel -	<i>strana</i>
28/11/01 – RT RS -	<i>strana</i>
28/11/01 – TV Simić -	<i>strana</i>

Prilog 2e

Odluke u vezi sa reklamiranjem	
22/8/00 - Radio Srpsko Sarajevo -	<i>strana 43</i>
6/7/00 - RTV BiH -	<i>strana 43</i>
7/9/00 - Hrvatska radio postaja Mostar -	<i>strana 43</i>
7/9/00 - RTV BiH -	<i>strana 43</i>
16/11/00 - RT RS -	<i>strana 43</i>

Aneks 2f

Odluke u vezi sa izborima	
10/2/00 - Hrvatski Radio Postaja Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i Općih uslova dozvole za rad IMC-a - EP. Upozorenje	<i>strana 37</i>
10/2/00 - Hrvatska RTV Herceg Bosna – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i Općih uslova dozvole za rad IMC-a - EP. Upozorenje	<i>strana 37</i>
10/2/00 - HTV Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i Općih uslova dozvole za rad IMC-a – EP. Upozorenje	<i>strana 38</i>

10/2/00 - HTV Mostar – Oscar C – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i Općih uslova dozvole za rad IMC-a – EP. Upozorenje	<i>strana 38</i>
29/3/00 - Hrvatski Radio Postaja Mostar – kršenje Općih uslova dozvole za rad IMC-a i IMC Smjernica o pravičnom pristupu medijima u izbornom periodu, Član 5 “Opće provizije u vezi političkih spotova” – EP. Upozorenje	<i>strana 37</i>
29/3/00 - Radio Srpsko Sarajevo – kršenje Općih uslova dozvole za rad IMC-a i IMC Smjernica o pravičnom pristupu medijima u izbornom periodu, Član 5 “Opće provizije u vezi političkih spotova” i IMC Kodeksa o uređivanju radio I televizijskog programa, Član 1.2 “Pristojnost i uljudnost” – EP. Upozorenje	<i>strana 35</i>
29/3/00 - NRTV 99 – kršenje Općih uslova dozvole za rad IMC-a, IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.5 “Plaćeno političko reklamiranje”, IMC Kodeks o medijskim pravilima u vrijeme izbora, Član 3 “Političko reklamiranje”, kao i IMC Smjernica o pravičnom pristupu medijima u izbornom periodu, Član 1 “Političko reklamiranje i Član 6 “Pravičan pristup političkim debatama i diskusijama” – EP. 500 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
25/4/00 - RTV BiH (TV i Radio) – kršenje izborne šutnje i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u vrijeme izbora, Član 4 “Medijski period šutnje” – EP. 1000 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
25/4/00 - Hrvatska RTV Herceg Bosna – kršenje izborne šutnje, Općih uslova dozvole za rad IMC- i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u vrijeme izbora, Član 4 “Medijski period šutnje” – EP. 2000 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
25/4/00 - HTV Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i Općih uslova dozvole za rad IMC-a – EP. 400 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
25/4/00 - ATV Banjaluka – kršenje izborne šutnje, Općih uslova dozvole za rad IMC- i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u vrijeme izbora, Član 4 “Medijski period šutnje” – EP. 200 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
25/4/00 - Bel TV – kršenje izborne šutnje, Općih uslova dozvole za rad IMC- i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u vrijeme izbora, Član 4 “Medijski period šutnje” – EP. 200 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
11/5/00 - Hrvatska Radio Postaja Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i Općih uslova dozvole za rad IMC-a – EP. 1000 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
11/5/00 - RTV USK – kršenje Općih uslova dozvole za rad IMC, IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 “Pristojnost i uljudnost”, kao i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u vrijeme izbora, Član 2 “Opće provizije” – EP. 900 KM novčana kazna	<i>strana 35</i>
7/11/00 – Radio Doboј – kršenje Općih uslova dozvole za rad i IMC Smjernica u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu, član 5 “Opće odredbe u vezi političkih spotova” – EP, upozorenje	<i>strana 40</i>

Aneks 3

Odluke o višestrukom kršenju IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa	
4/2/99 - RTV Sveti Georgije – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito” 1.2 “Pristojnost i uljudnost”, 1.3 “Vjera” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”-	strane 12, 19, 20, 21
4/2/99 - HRP Mostar – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost”, 1.3 “Vjera”, 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i član 2 “Pravo na odgovor”-	strane 17, 19, 20, 22
14/4/99 - Kanal S – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi, 1.1(2) “Općenito” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”-	strane 13, 21
13/5/99 - Erotel – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost” i 1.6 “Lažan ili varljiv materijal” –	strane 18, 26
13/5/99 - RTV Sveti Georgije - kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, Članovi 1.1 “Općenito” i 1.3 “Vjera” –	strane 12, 20
13/5/99 - Radio Srpsko Sarajevo – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1(1) i (2) “Općenito” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” –	strane 13, 21
13/5/99 - NRTV 99 – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i 1.6 “Lažan ili varljiv materijal” –	strane 22, 25
13/5/99 - RTV Srebrenica – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost” i 4.1. “Snimci emisija” –	strane 18, 31
14/6/99 - SRT – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1(2), “Općenito”, 1.2 “Pristojnost i uljudnost”, 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i 1.6 “Lažan ili varljiv materijal” –	strane 13, 18 ,22, 26
8/7/99 - Radio Postaja Drvar - kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito” i 4.1. “Snimci programa” –	strane 13, 31
24/11/99 – Hrvatska RTV Herceg Bosna – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito” i 4.1. “Snimci programa” –	strane 15, 31
11/5/00 - RTV USK - kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost” i 4.1. “Snimci programa” –	strana 35
9/6/00 - Radio Fern – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost” i 1.3 “Vjera” –	strane 19, 20
19/6/00 - RTV BiH – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i 2 “Pravo na odgovor” –	strane 23, 29
19/6/00 - OBN – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i 2 “Pravo na odgovor” –	strane 23, 29
7/9/00 – Kanal S – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 (1) “Općenito”, 1.2 ”Pristojnost i uljudnost”, 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i 1.6 “Lažan ili varljiv materijal” – EP, 5000 KM novčana kazna	strane 13, 16, 20, 24
7/9/00 – Kanal S – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 (1) “Općenito”, 1.2 ”Pristojnost i uljudnost”, 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”– EP, suspenzija emitovanja	strane 13, 16, 20, 24

8/11/00 – RTV BiH - kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i 1.6 “Lažan ili varljiv materijal” – DG, 1000 KM novčana kazna	strane 22, 24
17/5/01 – TV Simić - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1 “Snimci emisija” i obaveza iz autorskog prava – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 29, 34
17/5/01 – TV Gvozden - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.2 “Pristojnost i uljudnost” i obaveza iz autorskog prava – EP, 400 KM novčana kazna	strane 18, 34
17/5/01 – RTV Tomislavgrad - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) “Općenito” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”- EP, 1000 KM novčana kazna	strane 15, 20
17/5/01 – Hrvatska radio postaja Žepče - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) “Općenito” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”- EP, 600 KM novčana kazna	strane 15, 20
17/5/01 – RTV Sveti Georgije - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito”, 1.3 ”Vjera” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” – EP, suspenzija emitovanja	strane 12, 19, 20, 34
17/5/01 – HTV Mostar - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) “Općenito” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” – EP, suspenzija emitovanja	strane 15, 20
17/5/01 – Radio Best-Grude - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) “Općenito” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”- EP, 800 KM novčana kazna	strane 15, 20

Aneks 4

Višestruki prestupnici

Hrvatska Radio Postaja Mostar

- 4/2/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost”, 1.3 “Vjera”, 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i član 2 “Pravo na odgovor” – strane 16, 26
– 15/10/99 – Kršenje Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.1 “Općenito” – strana 15
– 27/10/99 – Dozvola o ponovnom početku emitovanja programa – strana 15
– 10/2/00 – Kršenje IMC kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 i Općih uslova IMC dozvole – strane 21, 39
– 29/3/00 – Kršenje Općih uslova IMC dozvole i IMC Smjernica u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu – strana 37
– 11/5/00 – Kršenje Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 – strane 20, 37
7/9/00 - Hrvatski radio postaja Mostar strana 36
7/11/00 – Hrvatski radio postaja Mostar – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”, EP 1000 KM novčana kazna strane 20, 39

RTV Sveti Georgije

- 4/2/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito” 1.2 “Pristojnost i uljudnost”, 1.3 “Vjera” and 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” strane 12, 19, 20, 21
-13/5/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito” i 1.3 “Vjera” – strane 12, 20
-30/9/99 – Suspenzija emitovanja programa – strana 13
-6/10/99 - Dozvola o ponovnom početku emitovanja programa – strana 13
-29/11/99 – Suspenzija emitovanja programa – strana 13
-3/12/99 - Dozvola o ponovnom početku emitovanja programa – strana 13
17/5/01 - RTV Sveti Georgije - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito”, 1.3 “Vjera” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” – EP, suspenzija emitovanja strane 12, 19, 20, 34
27/7/01 - RTV Sveti Georgije – kršenje EP naredbe o suspenziji emitovanja – EP, oduzimanje dozvole strane 31, 32

Erotel

- 15/9/98 – Pravni nadzor nad predajnicima – strana 32
- 16/12/98 – Rekonstrukcija RTV BiH – strana 32
- 13/5/99 --Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost” i 1.6 “Lažan ili varljiv materijal” – strane 18, 26
13/8/99 – Naredba generalnog direktora (DG) o čitanju saopštenja – strana 26
- 15/11/99 – Pravna i pitanja u vezi sa dozvolom – strana 32

Kanal S

- 4/2/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 4.1 strana 14
-14/4/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1(2) “Općenito” i 1.4 ”Pravedno i nepristrasno uređivanje programa”- strane 13, 21
- 8/7/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.6 “Lažan ili varljiv material” – strana 26
- 30/9/99 – Suspenzija emitovanja programa– strana 13

7/9/00 - Kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) "Općenito", 1.2 "Pristojnost i uljudnost", 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i 1.6 "Lažan ili varljiv materijal" – EP, 5000 KM novčana kazna	<i>strane 13, 16, 20, 24</i>
16/10/00 - Kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) "Općenito", 1.2 "Pristojnost i uljudnost", i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – EP, suspenzija emitovanja	<i>strane 13, 16, 20</i>
16/11/00 - Kanal S – obaveze iz autorskog prava	<i>strana 33</i>

RTV BiH

- 13/5/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" –	<i>strana 17</i>
- 13/9/99 – Kršenje moratorijuma IMC-a –	<i>strana 33</i>
- 25/4/00 – Kršenje izborne šutnje i IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 4 –	<i>strana 35</i>
19/6/00 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i član 2 "Pravo na odgovor" –	<i>strane 23, 29</i>
8/11/00 - Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i 1.6 "Lažan ili varljiv materijal" – DG, 1000 KM novčana kazna	<i>strane 22, 24</i>
6/7/00 - RTV BiH – Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	<i>strana 36</i>
7/9/00 - RTV BiH - Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	<i>strana 36</i>

Radio Srpsko Sarajevo

- 4/2/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 4.1 "Snimci programa" –	<i>strana 31</i>
13/5/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1(1) i (2) "Općenito" i 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" –	<i>strane 13, 21</i>
- 29/3/00 – Kršenje Općih uslova IMC dozvole, IMC Smjernica u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu, i IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.2 –	<i>strana 35</i>
22/8/00 - Radio Srpsko Sarajevo -	<i>strana 36</i>

NRTV 99

- 4/2/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" –	<i>strana 22</i>
13/5/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" i 1.6 "Lažan ili varljiv materijal" –	<i>strane 22, 25</i>
- 29/3/00 – Kršenje Općih uslova IMC dozvole, IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.5, Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 3, i Smjernica u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu, član 1 i član 6 –	<i>strane 23, 37</i>
16/11/00 – NRTV Studio 99 - Obaveze iz autorskog prava	<i>strana 34</i>

Hrvatska RTV Herceg Bosna

- 24/11/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 "Općenito" i 4.1. "Snimci programa" –	<i>strane 15, 31</i>
- 10/2/00 - Kršenje Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 –	<i>strana 27</i>
- 25/4/00 – Kršenje Izborne šutnje, Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 4 –	<i>strana 35</i>

7/11/00 - HRTV Herceg Bosna – kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 20, 40
SRT – RT RS	
-14/6/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1(2), “Općenito”, 1.2 “Pristojnost i uljudnost, 1.4 ”Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” i 1.6 “Lažan ili varljiv materijal” –	strane 13, 18, 22, 25
- 12/7/99 – Naredba generalnog direktora (DG) o čitanju saopštenja –	strana 27
16/11/00 - RT RS – Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu	strana 36
8/2/01 - RT RS – Obaveze iz autorskog prava -	strana 34
17/5/01 - RT RS – TV Sim – Obaveze iz autorskog prava	strana 34
Radio Postaja Drvar	
- 8/7/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, članovi 1.1 “Općenito” i 4.1. “Snimci programa” –	strane 13, 31
30/9/99– Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.1 “Općenito” –	strana 14
Radio Doboј	
- 25/8/99 –Kršenje moratorijuma IMC-a –	strana 33
-10/11/99 – Kršenje IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 4.1 “Snimci programa” –	strana 31
7/11/00 - Radio Doboј – kršenje Općih uslova IMC dozvole, i IMC Smjernica u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu, član 5 “Opće provizije u vezi političkih spotova” – EP, upozorenje	strana 40
HTV Mostar	
-10/2/00 – Kršenje Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 –	strana 37
- 25/4/00 – Kršenje Općih uslova IMC dozvole i IMC Kodeksa za uređivanje radio i TV programa, član 1.4 –	strane 22, 37
6/7/00 - HTV Mostar - Obaveze iz autorskog prava	strana 33
16/11/00 – HTV Mostar – Obaveze iz autorskog prava	strana 33
17/5/01 - HTV Mostar – Kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.1 (1) “Općenito” i 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” – EP, suspenzija emitovanja	strane 15, 20
TV Bel	
-10/2/00 – Autorska prava	strana 34
- 25/4/00 – Kršenje izborne šutnje, Općih uslova IMC dozvole, i Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 4 –	strana 35
RTV Step	
8/2/01 - RTV Step – kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1 “Snimci emisija” – EP, 400 KM novčana kazna	strana 29
17/5/01 – RTV Step – Obaveze iz autorskog prava	strana 34
RTV Srebrenica	
13/5/99 - RTV Srebrenica - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, članovi 1.2 “Pristojnost i uljudnost” i 4.1 “Snimci emisija” – EP, 800 KM novčana kazna	strane 17, 29
7/9/00 - RTV Srebrenica - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 1.4 “Pravedno i nepristrasno uređivanje programa” – EP, 1000 KM novčana kazna	strane 20, 40

TV Simić

17/5/01 - TV Simić - kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i TV programa, član 4.1
“Snimci emisija” i Obaveze iz autorskog prava – EP, 1000 KM novčana kazna

strane 29, 34

16/11/00 - TV Simić – Obaveze iz autorskog prava

strana 34

Aneks 5 - Sankcije

Aneks 5a

Najoštrije sankcije izdate stanicama	
1. Erotel – Odluka od 15/11/99 – prestanak svih aktivnosti-nelegalno emitovanje	- strana 32
2. BRT Int'l - Odluka od 13/5/99, naredba o zatvaranju/kršenje IMC Moratorijuma	strana 32
3. RTV BiH – Odluka od 13/9/99 – novčana kazna 1000 KM i BHT2 naredba o zatvaranju / kršenje IMC Moratorijuma -	strana 33
4. RTV Visegrad – Odluka od 10/2/00 – naredba o zatvaranju / nelegalno emitovanje	strana 33
Kanal S – Odluka od 14/4/99 - naredba o zatvaranju / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.1 (2) "Općenito" i član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" –	strane 13, 21
6. Hrvatski Radio Postaja Mostar – Odluka od 15/10/99 – Suspenzija emitovanja / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.1 "Općenito" –	strana 15
7. RTV Sveti Georgije – Odluka od 29/11/99 - Suspenzija emitovanja / kršenje naredbe da se plati novčana kazna	strana 13
8. Radio Amos – Odluka od 21/1/00 – Suspenzija emitovanja / kršenje IMC Moratorijuma	strana 33
9. Hrvatska RTV Herceg Bosna – Odluka od 24/11/99 – novčana kazna 5000 KM / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.1 (2) "Općenito" i član 4.1 "Snimci programa" -	strane 15, 31
10. Radio Srpsko Sarajevo – Odluka od 13/5/99 – novčana kazna 2000 KM / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.1 (2) "Općenito" i član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" –	strane, 13, 21
11. Erotel – Odluka od 13/5/99 – novčana kazna 2000 KM / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i 1.6 "Lažan i varljiv materijal"	strane 18, 26
12. SRT – Odluka od 14/6/99 – novčana kazna 2000 KM / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.1 "Općenito", 1.2 "Pristojnost i uljudnost", 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa"–	strane 13, 18 ,22, 25
13. Hrvatska RTV Herceg Bosna – Odluka od 25/4/00-novčana kazna 2000 KM / IMC Kodeks o medijskim pravilima u izbornom periodu -	strana 35
14. RTV Sveti Georgije – Odluka od 27/7/01 Oduzimanje dozvole / kršenje EP naredbe o suspenziji emitovanja -	strane 31, 32
15. 18/8/01 - BRT Int. – Odbijanje dozvole	strane 30, 31

Aneks 5b – minimalne i maksimalne primjenjene sankcije:

Minimum

UPOZORENJE

9/10/98 - Radio Velika Kladusa / kršenje IMC

Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" – strana 31

4/2/99 - RTV BN / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" strana 31

4/2/99 - Radio Vlasenica / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" – strana 31

13/5/99 - RTV Simic - / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" strana 31

13/5/99 - RTV Mostar / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" – strana 22

13/5/99 - Radio Big / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" – strana 31

8/7/99 - Radio Herceg Bosna / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" – strana 31

8/7/99 - TV 101 / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" – strana 18

12/10/99 – RTV Vogosca / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" – strana 31

10/2/00 – HTV Mostar – Oscar C kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" strana 37

25/4/00 -ATV Banja Luka / kršenje IMC Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu, član 4, "Period medijske šunje", strana 35

11/5/00 - RTV USK / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i član 4.1 "Snimci programa" – strana 35

09/06/00 Radio Bratunac/ kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" – strana 31

7/9/00 - NTV Studio Arena / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" – strana 29

25/10/00 – Radio Zvono / kršenje IMC Kodeksa o

Maksimum

NAREDBA O ZATVARANJU

13/5/99 - BRT Int. / nelegalno emitovanje – kršenje IMC Moratorijuma - strana 32

18/8/00 - BRT Int. – Odbijanje dozvole strane 30, 31

10/2/00 - RTV Visegrad / nelegalno emitovanje – kršenje IMC Moratorijuma - strana 33

15/11/99 - Erotel – nelegalno emitovanje, strana 32

27/7/01 - RTV Sveti Georgije / Nepoštivanje EP Odluke o suspenziji strane 31, 32

uređivanju radio i TV programa, član 4.1 "Snimci programa" 25/10/00 - TV Žepče / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" –	<i>strana 29</i>
8/11/00 - Radio Kalman / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 4.1 "Snimci programa" –	<i>strana 29</i>

<u>Aneks 5c</u> <u>Višestruki prestupnici – minimalne i maksimalne sankcije</u>	
<u>Minimum</u>	<u>Maksimum</u>
<u>UPOZORENJE</u>	
15/9/98 - Kanal S / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 4.1 "Snimci programa" – strana 31	PRESTANAK SVIH AKTIVNOSTI
4/2/99 - Radio Srpsko Sarajevo / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio I televizijskog programa, Član 4.1 "Snimci programa" – strana 31	15/11/99 - Erotel – nelegalno emitovanje, strana 32
13/5/99 – NRTV 99 / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno I nepristrasno uređivanje programa", strane 22, 25	6/7/00 - TV Silva – nelegalno emitovanje strana 31
13/5/99 - RTV BiH / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.2 "Pristojnost I uljudnost" – strana 17	18/8/00 - Radio Živinice – ukidanje dozvole strana 31
10/11/99 - Radio Doboј / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 4.1 "Snimci programa" – strana 31	18/8/00 - BRT Int. – ukidanje dozvole strana 30
10/2/00 Hrvatski Radio Postaja Mostar / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – strana 37	16/11/00 - Radio Ristić – nelegalno emitovanje strana 31
10/2/00 Hrvatska RTV Herceg Bosna / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – strana 37	10/1/01 - RTV Livno – nelegalno emitovanje strana 32
10/2/00 HTV Mostar / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, Član 1.4 "Pravedno I nepristrasno uređivanje programa"	
29/3/00 Hrvatski Radio Postaja Mostar / Breach of the IMC Code on Media Rules for Elections, Article 5, "Equitable Access"	
	strana 37
	strana 35
29/3/00 Radio Srpsko Sarajevo / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.2 "Pristojnost i uljudnost" –	
	strana 35

Višestruki prekršaji	
<u>Minimum</u>	<u>Maksimum</u>
<u>UPOZORENJE</u> 19/6/00 OBN / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa", 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i 2 "Pravo na odgovor" <i>strane 23,29</i>	<u>NAREDBA O ZATVARANJU</u> 14/4/99 Kanal S / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.1 (2) "Općenito" i član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" – <i>strane 13, 21</i>

Aneks 5d

Najoštrije sankcije izdane stanicama	
Kršenje jedne odredbe	<u>NOVČANA KAZNA 1000 KM I NAREDBA O ZATVARANJU</u> 13/9/99 – RTV BiH / kršenje IMC Moratorija - <i>strana 33</i>

Aneks 5e

Minimalna sankcija izdana stanicu	
Kršenje više članova	<u>UPOZORENJE</u> 19/6/00 - OBN / kršenje IMC Kodeksa o uređivanju radio i televizijskog programa, član 1.4 "Pravedno i nepristrasno uređivanje programa" 1.2 "Pristojnost i uljudnost" i 2 "Pravo na odgovor" – <i>strane 23,29</i>

Aneks 6

**Nezavisna komisija za medije
Kodeks za uređivanje televizijskog i radio programa
Pravosnažan od 1. avgusta 1998. godine
Dopunjeno 9. juna, 8. septembra 1999, 10. februara 2000. i 29. oktobra 2001.**

Preambula

U skladu sa stavom 3 Odluke Visokog predstavnika od 11. juna 1998. godine po kojoj se osniva Nezavisna komisija za medije (IMC), ovim Kodeksom se definiraju pravila i standardi u vezi programskog sadržaja koji se odnose na televizijske i radio kuće, kao i njihovo osoblje u Bosni i Hercegovini. Kodeksom su obuhvaćena i pitanja kao što je podsticanje, predstavljanje i profilisanje etničke, nacionalne ili vjerske netolerancije i nasilja, budući da je sprečavanje ovakvih aktivnosti od vitalnog interesa za dobrobit naroda Bosne i Hercegovine. IMC će provoditi ovaj Kodeks i određivati sankcije po potrebi.

Kodeks je određen na način da se usaglasi sa pravom na slobodu izražavanja, kako je predviđeno Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i drugim instrumentima navedenim u Ustavu Bosne i Hercegovine, istovremeno poštujući općenito prihvачene standarde pristojnosti, nediskriminacije, pravednosti i tačnosti.

Termin "radio i televizijska kuća" obuhvata bilo koju televizijsku ili radio stanicu koja emitira program na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira da li posjeduje licencu od IMC- a ili ne.

Radio i televizijske kuće su odgovorne za sadržaj svih materijala koje emitiraju, bez obzira na njihov izvor, kao i za profesionalne aktivnosti koje poduzimaju osobe zaposlene u njima. Kršenje odredbi ovog Kodeksa može dovesti do nametanja sankcija koje će varirati u zavisnosti od težine prekršaja.

Radio i televizijske kuće će se pridržavati općenito prihvaćenih standarda u pogledu izdavačkih prava, te će se uzdržavati od bilo koje vrste nedozvoljenog prisvajanja programa.

Radio i televizijske kuće će se pridržavati privremenih pravila, odnosno ispunjavati takve uslove za emitiranje programa, koje može s vremenom na vrijeme postaviti IMC, uključujući, ali se ne ograničavajući na politički program u periodu prije izbora i hitne javne proglose. Radio i televizijske kuće se također obavezuju pravilima i propisima Privremene izborne komisije. Radio i televizijske kuće su takođe obavezni pridržavati se IMC-ovog Kodeksa o medijskim pravilima u izbornom periodu.

Reklame i najave emisija također moraju biti u skladu sa odredbama ovog Kodeksa.

1. PROGRAMSKI STANDARDI I ZAHTJEVI

1.1 Općenito

Program će biti u skladu sa općenito prihvaćenim civilizacijskim standardima uljudnosti, uz poštovanje etničkih, kulturnih i vjerskih razlika u Bosni i Hercegovini.

Radio i televizijske kuće neće emitirati materijal koji svojim sadržajem i tonom:

(1) prenosi jasan i neposredan rizik od podsticanja etničke ili vjerske mržnje između zajednica u Bosni i Hercegovini, ili koji bi, na osnovu bilo čijeg razumnog suda, izazvao nasilje, nered i nemire, ili koji bi mogao podsticati kriminal ili kriminalne radnje.

(2) prenosi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja javne štete: pri čemu se takva javna šteta definira kao smrt, povreda, šteta nanesena imovini ili druga vrsta nasilja, ili skretanje policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda sa njihovih uobičajenih dužnosti.

1.2 Pristojnost i uljudnost

Radio i televizijske kuće će poštovati općenite kulturne standarde pristojnosti i uljudnosti u svom programskom sadržaju i terminima emitiranja, s posebnom pažnjom posvećenoj zaštiti interesa i osjetljivosti djece. Ne smije se koristiti jezik kojim bi se moglo podsticati na izazivanje nasilja, nereda ili mržnje. Mora se izbjegavati bezrazložna upotreba jezika koji može izazvati uvredu.

Radio i televizijske kuće moraju imati obzira pri izboru materijala za izvještaje o posljedicama prirodnih katastrofa, nesreća ili ljudskog nasilja. Prije prezentiranja takvih scena radio i televizijske kuće moraju naći balans između želje da služe istini i želje da pokažu suosjećanje i rizika od senzacionalizma koji bi izazvao bol ili mogućnost neopravdanog ometanja privatnosti.

1.3 Vjera

Vjera i vjerske aktivnosti pripadnika različitih vjeroispovijesti se ne smiju pogrešno predstavljati, te se moraju poduzeti svi napor da se obezbijedi tačnost i korektnost vjerskih programa. Ovi programi ne smiju omalovažavati vjerska ubjedjenja drugih.

1.4 Pravedno i nepristrasno uređivanje programa

Radio i televizijske kuće će osigurati adekvatnu tačnost, pravednost i nepristrasnost u uređivanju svih programa, uključujući i informativni program. One ne smiju emitirati emisije koje po bilo čijem razumnom sudu imaju namjeru da promoviraju interes jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, niti da takve aktivnosti provode sistematično tokom jednog vremenskog perioda, isključujući druge stranke, grupe ili pojedince. Komentar treba da je jasno razlučiv od vijesti. Ne smije se dozvoliti da prevlada niti jedno mišljenje ili stanovište kada se radi o kontroverznim temama iz domena javne politike.

1.5 Plaćene političke reklame

Zabranjeno je svako plaćeno političko reklamiranje.

Izmijenjeno 8. septembra 1999 i 10. februara 2000.

1.6 Lažan ili varljiv materijal

Radio i televizijske kuće ne smiju emitirati bilo kakav lažan ili varljiv materijal za koji znaju da je lažan ili su mogle utvrditi da je lažan na osnovu zdravog razuma ili rutinskom provjerom, ili postoji opravdana osnova za pretpostavku da je lažan, te materijal koji nosi jasan i neposredan rizik nanošenja javne štete. Ako se pokaže da je materijal koji se emitira lažan, mora se što prije objaviti ispravka.

Novinari imaju etičku obavezu da zaštite izvore informacija.

2. PRAVO NA ODGOVOR

Radio i televizijske kuće su dužne da omoguće pravo na odgovor kada emitiraju program koji nepravedno stavlja neku osobu u nepovoljnu poziciju, ili pod drugim okolnostima, ukoliko tako zahtijevaju principi pravednosti i nepristrasnosti.

3. PRISTUP INFORMACIJAMA I SLOBODA OBJAVLJIVANJA

Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima

Pristup informacijama i sloboda njihovog objavlјivanja od strane radio i televizijskih kuća trebaju biti u skladu sa Članom 19 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, koja navodi da "svaka osoba ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja; ovo pravo uključuje i slobodu zadržavanja mišljenja bez miješanja, te slobodu traženja, primanja i priopćavanja informacija i ideja putem bilo kojeg medija i bez obzira na granice."

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Pristup informacijama i sloboda njihovog objavlјivanja od strane radio i televizijskih kuća mogu biti podvrgni samo onim ograničenjima koja se navode u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. Član 10 Konvencije navodi da sprovođenje slobodnog izražavanja može biti podvrgni "takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama, koje su propisane zakonom, te su neophodne u demokratskom društvu, u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne sigurnosti, za sprečavanje nereda ili kriminala, za zaštitu zdravlja ili morala, za zaštitu reputacije ili prava drugih, za sprečavanje otkrivanja informacija primljenih u povjerenju, ili za očuvanje autoriteta i nepristrasnosti pravosudnog organa."

4. POŠTIVANJE OVOG KODEKSA

4.1 Snimci emisija

Radio i televizijske kuće će načiniti kompletne zvučne i/ili video snimke svih emisija koje emitiraju. Ovi snimci će se čuvati minimalno 14 dana, ili duže, ukoliko to u posebnom slučaju zahtijeva IMC. Ukoliko se u roku od 14 dana nakon objavlјivanja dobije zahtjev za pravo na

odgovor, zahtjev za ispravku ili uvid od strane IMC-a, tada se snimak čuva do konačnog rješenja predmeta.

4.2 Sankcije

U slučaju kršenja ovog Kodeksa, IMC može primjeniti jednu ili više sljedećih sankcija:

- i. zahtjev za objavljinjem izvinjenja
- ii. izdavanje upozorenja
- iii. izdavanje naloga
- iv. nametanje novčanih kazni
- v. suspenzija licence
- vi. ulazak u prostorije
- vii. pljenidba opreme
- viii. obustavljanje aktivnosti ili
- ix. ukidanje licence.

5. PRAVOSNAŽOST

5.1 Datum stupanja na snagu

Ovaj Kodeks stupa na snagu od 1. augusta 1998. godine.

5.2 Prednost u odnosu na postojeće regulative

Svojim stupanjem na snagu, ovaj Kodeks ima veću pravnu snagu od svih ostalih postojećih zakona ili propisa iz oblasti medija koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, a koji nisu u skladu s njim.

5.3 Dopuna Kodeksa

Ovaj Kodeks će povremeno biti podvrнут reviziji u svjetlu iskustva i izmjenjenih okolnosti. Izmjene stupaju na snagu na dan usvajanja, osim ako se ovim članom ne tvrdi drugačije.

Izmijenjeno 10. februara 2000.

**Nezavisna komisija za medije
Kodeks o reklamiranju i sponzorstvu
za radio i televiziju**

Usvojeno 9. marta 2000., izmijenjeno 12. marta, 29. oktobra i 6. decembra 2001.

Preamble

Nezavisna komisija za medije (IMC), u skladu sa Odlukom Visokog predstavnika od 11. juna 1999. godine, ima mandat da sačini i primjeni kodeks koji će upravljati standardima i postupkom u reklamiranju na radiju i televiziji kao i sponzorisanju programa.

Kodeks IMC-a o reklamiranju i sponzorstvu je primjenjiv na svo reklamiranje i sponzorstvo programa na javnim i privatnim radio i televizijskim stanicama u Bosni i Hercegovini. Od svih nosilaca Dozvole za emitovanje IMC-a zahtijeva se da osiguraju da bilo koje reklamiranje koje oni prenose bude u skladu sa Kodeksom i da imaju adekvatne procedure kojima će ispuniti ovaj zahtjev. Nosioci dozvole se moraju upoznati sa sadržajem Kodeksa.

IMC će savjetovati radio i TV kuće o interpretaciji, posmatrače usklađenost i ispitati prigovore. IMC ima moći da zahtijeva da se reklama, uključivši i individualno reklamiranje, povuče ukoliko nije u skladu sa Kodeksom.

Kodeks IMC-a za uređivanje radio i TV programa u preambuli navodi da: "Radio i TV kuće treba da se usklade sa opšteprihvaćenim standardima za intelektualno vlasništvo i da se uzdrže od bilo kakve zloupotrebe programa". Ova obaveza se jednako primjenjuje na reklamiranje.

U svrhu dodatnih uputstava o interpretaciji ovog Kodeksa, IMC će s vremenom na vrijeme izdati dodatne smjernice.

Radio i TV kuće treba da usvoje prikladne procedure za razmatranje prigovora o reklamiranju i sponzorstvu programa. Kao što je navedeno u Uslovima stalne dozvole IMC-a, ove procedure treba da uključe zahtjev da pripadnici javnosti koji ulaze prigovor budu propisno informisani o tome da, ukoliko prigovor ne bude riješen, mogu da se obrate IMC-u.

Ovaj Kodeks je privremen i biće podvrнут razmatranju u svjetlu iskustva i komentara kako od medijske zajednice, tako i od drugih.

Definicije

1. Reklame

- (a) 'Reklamama' se u ovom Kodeksu smatra bilo koji program (osim sponzorskog kredita) koji se emituje u zamjenu za plaćanje ili drugu vrijednu protuuslugu nosiocu dozvole, ili teži da bilo kojem slušaocu ili gledaocu proda bilo kakav proizvod ili uslugu.
- (b) 'Oglašivač' je definisan kao bilo koja organizacija ili osoba osim radio i TV stanice ili televizijskog producenta.
- (c) 'Politička reklama' je bilo koje plaćeno predstavljanje političkog subjekta, plaćeno od strane ili u ime političkog subjekta.
- (d) 'Politički subjekt' je politička partija, koalicija ili nezavisni kandidat prihvачen od PIK-a kao registrovan za izbore u BiH. Političke partije unutar koalicije smatraju se jednim političkim subjektom.

2. Sponzorstvo

- (a) Program se smatra sponzorisanim ako bilo koji dio troška produkcije ili prenosa snosi oglašivač s ciljem da promoviše sopstveno ili tuđe ime, marku, imidž, aktivnosti, proizvode ili druge direktne ili indirektne komercijalne interese.
- (b) 'Sponzorstvo' se u ovom Kodeksu odnosi na publicitet drugačiji od reklamiranja, emitovanja u zamjenu za plaćanje, kompenzacije ili druge vrijedne protuusluge nosiocu dozvole.
- (c) Uredničku kontrolu sponzorisanih programa mora obaviti nosilac dozvole. Svako sponzorsko učešće mora biti deklarisano kako bi gledalac i/ili slušalac znao ko plaća/doprinosi i zašto.

3. Djeca

Ovim Kodeksom, ukoliko se ne navede drugačije, djecom se smatraju oni ispod 18 godina starosti.

Reklamiranje

4. Opšti principi

- (a) Radio i televizijsko reklamiranje mora biti legalno, pristojno, poštено i istinito.**
- (b) Reklame se moraju jasno razdvojiti od ostalih oblika programa audio i vizuelnim sredstvima.**
- (c) Osoba ili organizacija koja plasira reklamu ne smije uticati na koncept programa, sadržaj ili uredničku politiku radio i TV kuće.
- (d) Sve reklame moraju poštovati principe poštene konkurenčije, opšteprihvачene u poslovanju. Nosilac dozvole ne smije nerazumno diskriminisati ili favorizovati bilo kojeg posebnog oglašivača.
- (e) Reklame ne smiju navoditi na pogrešno mišljenje.

5. Ukus i uvreda

Reklame ne treba da vrijeđaju opšteprihvaćene standarde pristojnosti i uljudnosti ili da budu uvredljive za osjećaje javnosti. Posebna pažnja se mora obratiti izbjegavanju vrijedanja na osnovu rase, nacionalnosti, etničke pripadnosti, jezika, religije, pola, društvenog porijekla ili nesposobnosti.

6. Pornografija

Reklame ne smiju predstavljati proizvode ili usluge, uključujući magazine, koji spadaju u oblast ili se posebno tiču pornografije.

7. Reklame koje čita spiker

U reklamama obično neće učestvovati, vizuelno ili glasom, osobe koje redovno čitaju vijesti i programe o tekućim događanjima.

8. Rasna i seksualna diskriminacija

- (a) Reklame moraju biti usklađene sa svim relevantnim aspektima evropskog zakonodavstva i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima u vezi sa diskriminacijom.
- (b) Reklame ne smiju praviti diskriminaciju žena ili muškaraca u mogućnostima za zaposlenje, edukaciju ili obuku.
- (c) Reklame ne smiju praviti diskriminaciju etničkih grupa ili uključivati bilo kakav materijal koje bi etničke grupe razumno mogle shvatiti kao uvredljiv ili neukusan.

9. Tvrđnje o cijenama i poređenja

- (a) Stvarne i uporedne cijene moraju biti tačne u vrijeme emitovanja i ne smiju pogrešno navoditi pretjeranim naglašavanjem i izvrtanjem. Tvrđnje o "najnižim cijenama", "njaprihvatljivijim cijenama" ili "ne možete kupiti jeftinije" i slično, prodavac mora potkrijepiti dokazima da su njegove cijene zaista niže nego cijene njegovih konkurenata.
- (b) Reklame koje sadrže poređenje sa drugim oglašivačima, drugim proizvodima ili uslugama, dozvoljene su u interesu zdrave konkurencije i javne informacije, pod uslovom da se poštuje princip poštene konkurencije i da primjenjeno poređenje slušaoce ili gledaoce ne navodi na pogrešno mišljenje.

10. Političko reklamiranje

- (a) Tokom izbornog perioda, niko čiji su ciljevi u potpunosti ili većinom političke prirode ne smije emitovati nikakve plaćene reklame, niti se plaćene reklame smiju emitovati u njihovo ime; niti ijedna plaćena reklama može biti usmjerena ka bilo kojem političkom cilju.
- (b) Dalji propisi i smjernice o političkom reklamiranju, uključujući političke objave i političke spotove, nalaze se u IMC Kodeksu o medijskim pravilima u izbornom periodu i u IMC

Smjernicama u vezi pravičnog pristupa medijima u izbornom periodu.

11. Reklamiranje lijekova, liječenja i zdravlja

Reklamiranje lijekova i liječenja zahtjeva veliku pažnju, a tvrdnje o djelotvornosti bilo kojeg proizvoda zahtijevaju podrobno ispitivanje. Prije prikazivanja reklama ove prirode, nosioci dozvole moraju tražiti savjet od odgovarajućih nezavisnih medicinskih stručnjaka prije prihvatanja. Svaka reklama takve prirode mora sadržavati referencu na medicinske stručnjake koji su dali savjet u vezi sa proizvodom ili liječenjem.

12. Reklamiranje sa religioznim sadržajem

- (a) Svaki nosilac dozvole koji ne želi da reklamira religiozni sadržaj bilo koje vrste ne mora to činiti. Međutim, oni ne smiju nepošteno činiti diskriminaciju ili favorizovati bilo kojeg posebnog oglašivača ili vjerske organizacije.
- (b) Sve reklame moraju jasno da identifikuju oglašivača ili vjersku organizaciju/zajednicu u čije ime se emituju reklame.

13. Reklamiranje i djeca

- (a) Reklame koje su upućene ili koriste djecu moraju izbjjeći bilo što bi moglo da šteti interesima djece.
- (b) Reklame za cigarete i ostale duhanske proizvode i alkohol ne smiju biti usmjerene na djecu.

14. Sujevjerje i strahovi

Reklame ne smiju koristiti sujevjerje ili se poigravati strahovima da pogrešno navedu slušaoca/gledaoca.

15. Raspored reklamiranja

- (a) Poseban obzir se traži u vezi sa reklamiranjem ubačenim u programe vijesti gdje vijest, posebno vijest tragične prirode, može potpuno izmijeniti kontekst sa kojim reklama ima očiglednu vezu koju slušalac/gledalac može primjetiti.

Privatne radio i TV stanice

- (b) Od privatnih radio i TV stanica, IMC očekuje da primjenjuju odgovornu procjenu rasporeda i broja reklama, i posebno da rukovode internim sistemima sposobnim da identifikuju unaprijed i izbjegnu neprikladno približavanje reklamnog materijala i programa.

Javne radio i TV stanice

- (c) Kvantitet reklama i drugih plaćenih poruka, kao i komercijalno sponzorisanih programa kod javnih stanica ne može premašiti četiri (4) minute vremena u programu po satu za javne TV stanice i šest (6) minuta vremena u programu po satu za javne radio stanice.

Sponzorstvo

16. Programi koji se mogu sponzorisati

(a) Svi programi se mogu sponzorisati uz izuzetak biltena vijesti i programa o aktuelnim temama.

(b) Nosilac dozvole mora zadržati potpunu uredničku kontrolu sponzorisanih programa.

(c) Svi sponzorisani programi i emisije moraju biti jasno naznačeni kao takvi.

17. Stupanje na snagu

a) Ovaj Kodeks stupa na snagu 15. aprila 2000. godine.

b) Ovaj Kodeks će biti izmijenjen u svjetlu iskustva i promijenjenih okolnosti. Amandmani stupaju na snagu onog datuma kada su usvojeni ukoliko se ne navede drugačije.

Smjernice IMC-a u vezi izvještavanja o provokativnim izjavama

Izdato: Usvojeno 9. juna 1999., izmijenjeno 29. oktobra 2001.

Uvod:

IMC-ov Kodeks za emitovanje radio i televizijskog programa, izdat 1-og avgusta 1998., između ostalog kaže:

Radio i TV kuće neće emitovati nikakav materijal koji svojim sadržajem ili tonom:

(1) nosi jasan i neposredan rizik poticanja etničke ili religijske mržnje među zajednicama u Bosni i Hercegovini, ili koji, prema bilo kojoj razumnoj ocjeni, poziva na nasilje, nered ili pobunu, ili koji može potaći kriminal ili kriminalne aktivnosti.

(2) nosi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja javne štete: takva šteta se definiše kao smrt, povrede, oštećenja imovine ili druga vrsta nasilja, ili sprecavanje policije, medicinskih radnika ili drugih javnih službi u izvođenju njihovih uobičajenih dužnosti.

Pri izvještavanju i raspravi o vijestima ili javnim pitanjima, uključujući demonstracije i izjave zvaničnika i vođa političkih partija, radio i TV stanice se suočavaju sa dvjema osnovnim obvezama koje su ponekad naizgled u suprotnosti. To u stvari nije slučaj.

Sa jedne strane, radio i TV kuće imaju obavezu da izvještavaju i raspravljaju o vijestima na potpun, pošten i tačan način, bez izostavljanja važnih činjenica.

Istovremeno, radio i TV kuće moraju imati u vidu moć radija i televizije da probude različite emocije u mnogim ljudima u isto vrijeme. U Bosni i Hercegovini, gdje su radio i televizija odigrali centralnu ulogu u poticanju rata, radio i TV stanice imaju posebnu obavezu da osiguraju da se vijesti i mišljenja prezentiraju na osnovu činjenica i na način koji u potpunosti umanjuje mogućnost ohrabrivanja nasilja ili učvršćivanja osjećaja medjunacionalne mržnje.

IMC je usvojio ove smjernice s namjerom da pomogne radio i televizijskim stanicama da bolje razumiju kako IMC tumači član 1. svog Kodeksa za emitovanje programa i kako da vi i vaša stanica obezbijedite njegovo poštivanje. Propust da se postupa u skladu sa ovom i ostalim odredbama Kodeksa za emitovanje programa može dovesti do ozbiljnih posljedica, uključujući suspenziju ili oduzimanje dozvole za rad stanice.

IMC pozdravlja sve komentare koji mogu pojasniti ili na drugi način poboljšati ove smjernice.

Smjernice:

1. Od novinara, urednika programa i direktora stanica se očekuje da prepoznaju vrste izjava koje bi, ukoliko se prezentiraju emotivno i bez pažljivog razmatranja mogućeg utjecaja na publiku, mogle potaći nasilje, ohrabriti netoleranciju i mržnju, i dovesti do gubitka života.

2. Ove izjave ili događaji uglavnom uključuju, ali nisu ograničeni na:

- Emotivne ili bijesne izjave zvaničnika, partijskih vođa ili drugih istaknutih pojedinaca, bilo da su date "uživo" ili snimljene, a koje bi neutralni posmatrač mogao protumačiti kao direktni ili indirektni poziv na nasilni protest ili nasilje protiv bilo kojeg pojedinca, grupe, organizacije ili imovine.
- Zahtjevi da se u programu emituje saopštenje bilo koje grupe ili pojedinca koje bi neutralni posmatrač mogao protumačiti kao poziv na nasilje ili mržnju protiv druge grupe ili pojedinca
- Bijesni, prijeteći ili na drugi način emocijama nabijeni komentari učesnika u kontakt-programima, okruglim stolovima ili intervjuiima koji bi, primjenjujući iste razumne standarde, mogli biti protumačeni kao poziv na nasilje ili provokacija mržnje.
- Senzacionalističke optužbe nepotkrijepljene ikakvim jasnim i neosporivim činjeničnim dokazima, a koje bi svojom prirodom mogle potaći na široko rasprostranjeni bijes, nasilje ili mržnju protiv određenih grupa ili organizacija.

3. Malobrojne su okolnosti pod kojima bi se takve izjave trebale tretirati kao legitimne vijesti ukoliko ih daju:

- Anonimni pojedinci ili organizacije koje samom svojom anonimnošću odbijaju da preuzmu odgovornost za svoje izjave.
- Prethodno nepoznate grupe ili organizacije koje su očigledno formirane u svrhu davanja provokativnih izjava i dizanja javnih emocija.
- Pojedinci čije izjave ili mišljenja u normalnim okolnostima ne bi bili tretirani kao vijesti.

4. Čin davanja takvih izjava, ili njihova sadržina *mogu* predstavljati legitimnu vijest ukoliko su izjave dali zvaničnici, partijske vođe ili istaknuti pojedinci ili organizacije koje su priznate kao sastavni dio zajednice.

5. U ovakvim slučajevima, radio i televizijske stanice trebaju postupati sa takvim izjavama na način da se prenesu osnovne činjenice, ali uz obezbjeđivanje dodatnog činjeničnog konteksta i prihvatanja tona koji minimizira emotivni naboј provokativne izjave ili optužbe. Mjere koje IMC očekuje od stanica da preduzmu će zavisiti od tačne prirode izjave u pitanju kao i od opšteg nivoa napetosti u zajednici.

6. Različita mišljenja daju publici osnove za razumne misli i akcije. Kada stanica dobije izjavu kojom se poziva na nasilje, potiče netolerancija ili daju senzacionalističke optužbe, stanica je obavezna da odlučno i bez odlaganja potraži alternativna ili suprotna mišljenja i da ista emituje u istom programu ili neposredno nakon njega:

- Izvori alternativnih mišljenja su uvijek drugi zvaničnici, oponentne političke grupe, istaknuti gradjani po svojim umjerenim istupima, kao i predstavnici međunarodne zajednice.
- U napetim situacijama, neprihvatljivo je emitovanje suprotnog mišljenja nekoliko sati ili čak dana kasnije. U slučaju da stanice ne mogu odmah stupiti u kontakt sa ljudima koji mogu dati drugačija mišljenja ili činjenični kontekst, treba odgoditi emitovanje izjave ili obezbijediti sopstveni odgovarajući kontekst.

7. Stanica treba razmotriti preuzimanje slijedećih mjera predostrožnosti kada ima na raspolaganju bijesnu ili emotivnu izjavu koju bi neutralni posmatrač mogao protumačiti kao direktno, indirektno, eksplicitno ili implicitno poticanje nasilja ili mržnje:

- Stanica rezimira izjavu većinom ili u potpunosti svojim riječima i ne koristi snimljenu izjavu pojedinca ili organizacije. Na taj način se prenosi bit poruke ali se smanjuje emotivni naboј. (Na primjer, BBC godinama izvještava o članovima Irske republikanske armije, koju je britanska Vlada označila kao terorističku organizaciju, bez emitovanja snimki njihovih izjava.)
- Ako je izjava data u toku intervjeta, pres-konferencije, diskusije za okruglim stolom ili je čak data u "živom" prenosu događaja, stanica treba direktno i neposredno pozvati pojedinca koji daje izjavu da prihvati odgovornost za moguće posljedice. Na primjer, novinar treba reći nešto u smislu: "Vaša izjava bi mogla biti protumačena kao (ili je jasan) poziv na nasilnu akciju (ili mržnju ili netoleranciju). Da li ste zaista to željeli reći? Prihvataate li posljedice ukoliko nevini ljudi budu stradali zbog vaše izjave?"

- Ukoliko je izjava data tokom javne manifestacije kada novinar nije u mogućnosti neposredno postaviti pitanje govorniku, novinar na licu mesta ili urednici u studiju trebaju obezbijediti adekvatan kontekst dodatne informacije ili alternativnog mišljenja koji će ohrabriti publiku da ostane mirna i uzdrži se. Novinari i izvještači treba da se pobrinu da i sami kontrolišu svoje emocije i da njihov ton glasa samo prenosi činjenice, bez emocija. Takvo uzdržavanje radio ili TV novinara je neophodno prilikom izvještavanja o nasilničkim ili bijesnim protestnim demonstracijama.
- Često je najneposredniji i najefikasniji način da stanica dokaže svoju odgovornost prema publici upravo kratak sopstveni komentar kojim se publika potiče da ostane mirna i uzdržana, a osuđuju oni koji provociraju nasilje.

Smjernice u vezi tačnosti i izbalansiranosti
Usvojeno 21. oktobra 1999., izmijenjeno 29. oktobra 2001.

Tačnost i izbalansiranost su dvije glavne karakteristike koje razlikuju dobro od lošeg novinarstva, kao i novinarstvo od propagande.

- Tačnost zahtijeva verifikaciju (u najjačoj mogućoj mjeri), kao i predstavljanje svih činjenica koje su neophodne da bi određeni događaj ili pitanje u potpunosti bili shvaćeni, čak i ako su neke od činjenica u konfliktu sa novinarovim uvjerenjima i osjećanjima.
- Izbalansiranost, ili nepristrasnost, zahtijeva predstavljanje svih glavnih stajališta ili tumačenja u vezi događaja ili nekog pitanja, neovisno od toga da li se novinar, urednik ili publika slažu sa tim stajalištima.

Oba ova elementa – tačnost i izbalansiranost – su neophodna kako bi građani stekli punu i realističnu sliku svijeta koji ih okružuje. Ovo je osnovna namjera novinarstva. Demokratija, koja zahtijeva aktivno učešće informisanih građana, zavisi od novinara koji će redovno informisati građane o svim važnim pitanjima.

Propuštanje relevantnih činjenica i stajališta od javnog interesa neizbjježno ometa realističan pristup radio i/ili TV stanice, i na taj način pogrešno vodi i pogrešno informiše javnost.

Propaganda – što je suprotno od novinarstva – je namjerno izvrtanje stvarnosti na način koji će navesti javnost da posmatra događaje i pitanje na određeni način, bez obzira na realnost. Propaganda truje proces demoratije i može se posmatrati kao zloupotreba javnih resursa – frekventnog spektra.

Član 1.4 IMC-ovog Kodeksa za uređivanje radio i TV programa zahtijeva tačnost, poštenje i nepristrasnost, odnosno izbalansiranost, u svim vijestima i drugim programima:

1.5 Pravedno i nepristrasno uređivanje programa

Radio i televizijske kuće će osigurati adekvatnu tačnost, pravednost i nepristrasnost u uređivanju svih programa, uključujući i informativni program. One ne smiju emitirati emisije koje po bilo čijem razumnom sudu imaju namjeru da promoviraju interes jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, niti takve aktivnosti provoditi sistematično tokom jednog vremenskog perioda, isključujući druge stranke, grupe ili pojedince. Komentar treba da je jasno razlučiv od vijesti. Ne smije se dozvoliti da prevlada niti jedno mišljenje ili stanovište kada se radi o kontroverznim temama iz domena javne politike.

Član 1.6 Kodeksa jasno zabranjuje emitovanje materijala za koji se zna da je lažan i varljiv, ili se rutinskim novinarskim radom to može dokazati:

1.7 Lažan ili varljiv materijal

Radio i televizijske kuće ne smiju emitirati bilo kakav lažan ili varljiv materijal za koji znaju da je lažan ili su mogle utvrditi da je lažan na osnovu zdravog razuma ili

rutinskom provjerom, ili postoji opravdana osnova za pretpostavku da je lažan, te materijal koji nosi jasan i neposredan rizik nanošenja javne štete. Ako se pokaže da je materijal koji se emitira lažan, mora se što prije objaviti ispravka.

Smjernice:

IMC je usvojio slijedeće smjernice kako bi pomogao radio i/ili TV stanicama da bolje razumiju način na koji IMC tumači članove 1.4 i 1.6 svog Kodeksa, i kako bi stanice mogle osigurati postupanje u skladu s tim. Propust da se postupa u skladu sa ovim pravilima može dovesti do vrlo oštih konsekvensci, uključujući suspenziju ili ukidanje dozvole za rad.

A. Član 1.4:

1. Član 1.4 se bavi konzistentnom pristrasnošću u programima kojom se favorizuje jedno političko mišljenje u vezi određenih pitanja, ili jedne grupe i ostalih posebnih interesa.
2. Pristrasnost može biti iskazana u namjernom odabiru i propuštanju određenih činjenica na način na koji se favorizira jedno mišljenje. Također, pristrasnost može biti iskazana davanjem disproporcionarnog vremena u programu određenim ljudima, partijama i mišljenjima, dok se istovremeno ostali ljudi i mišljenja isključuju.
3. Pristrasnost se također često iskazuje kroz miješanje komentara sa vijestima, ponekad u formi polemike, ponekad samo kao kratka primjedba u vezi onoga što je publika upravo vidjela ili čula. Oba ova načina imaju za namjeru da "upute" publiku, radije nego da je informišu. Dobro novinarstvo zahtijeva da se svi komentari odvoje od vijesti.
4. Još jedna široko prisutna forma pristrasnosti se nalazi u konstantnom tretiranju favoriziranih ljudi i grupa u pozitivnom kontekstu – to se vidi kroz "mekana" pitanja koja reporter postavlja, ili kroz blagi i popustljiv stav reportera ili voditelja – dok se istovremeno ostali tretiraju konstantno u negativnom kontekstu, što se obilježava skeptičnim ili ironičnim pitanjima, izrazima lica ili tonom glasa.

Tokom ovako selektivnog pristupa, voditelji i reporteri mogu često samo reflektovati stavove njihovih prijatelja, kolega ili svoje zajednice. Ali, otvoreno pokazivanje ovakvih pozitivnih i negativnih stavova predstavlja neprofesionalno ponašanje.

Nepristrasnost-nemanje predrasuda- zahtijeva od novinara da tretira različite ličnosti i stavove fer i dosljedno; ili na dosljedno ljubazan i popustljiv način ili na dosljedno strog način (u zavisnosti od novinarovog ličnog stila), ali u svakom slučaju, dosljedan kako ne bi slao signale koji, u stvari, izgledaju kao da govore publici šta da misli i čemu da vjeruje.

5. Član 1.4 zabranjuje zadržavanje ili supresiju bitnih činjeničnih informacija ili gledišta, čije bi saznanje značajno uticalo da publika razumije događaje ili pitanja.

Izbalansiranost (ili nepristrasnost) ne zahtijeva obavezno davanje istog vremena različitim pogledima o nekom pitanju. Ali, zahtijeva davanje barem tačnog i emocijalnišenog sadržaja činjenica ili stavova koji su za priču bitni, ma kako nepopularni oni mogli biti. Naglašavanje popularnog razumijevanja pitanja nije posao jednog novinara; ako ništa, novinar bi trebao tražiti načina da popularne pretpostavke i stereotipe dovede u pitanje novim informacijama i različitim stajalištima.

Nepristrasnost ne zahtijeva obavezno da se svim stranama da šansa da govore u svakom programu po svakom pitanju. Bilo kojeg dana, program se može fokusirati na usko stanovište ili jednu stranu argumenta. Ali duh izbalansiranosti zahtijeva da se ubrzo nakon toga –u nekoliko narednih dana - čuju druga stajališta po istom pitanju.

Kada su, međutim, u pitanju kontroverzna, hitna ili osjetljiva pitanja, sva glavna stajališta bi trebala biti predstavljena svakim programom koji se njih tiče.

Primjer: Tokom NATO-ove akcije protiv Savezne Republike Jugoslavije u proljeće 1999. neke stanice u BiH su propustile, u stvari, cenzurisale većim dijelom ili sve informacije o 700.000 izbjeglica koje su pobegle sa Kosova u Makedoniju i Albaniju. Ovim su one uskratile svojoj publici pouzdane informacije o etničkom čišćenju i ratnim zločinima na Kosovu i na taj način navele publiku na pogrešno mišljenje o situaciji na Kosovu.

Izbalansirano novinarstvo u ovom slučaju nije zahtjevalo posvećivanje istog vremena NATO-ovim stavovima, ali jeste zahtjevalo davanje barem kratkog i tačnog sažetka dnevnih informacija i navoda vlada članica NATO-a, ma koliko to neki u publici smatrali neukusnim.

Nasuprot tome, zapadni elektronski mediji su zasigurno imale pro-NATO pristup u njihovom pokrivanju situacije na Kosovu, ali je njihovo izvještavanje bilo generalno izbalansirano. Ono što je njihovo izvještavanje učinilo takvim, jeste prisustvo visoko profesionalnih i emocija lišenih izvještača iz Beograda, koji su tačno izvještavali o izjavama jugoslovenskih zvaničnika (iako su neki ljudi u zapadnoj publici to smatrali neukusnim). Ove stanice su takođe skoro dnevno vršili direktni prenos intervjua sa jugoslovenskim zvaničnicima.

Ukratko, prikazivanje izbalansirane ili nepristrasne slike stvarnosti nije uvijek laka niti popularna stvar, ali jeste profesionalni zahtjev novinarstva. On potiče iz poimanja suzdržljivosti i korektnosti novinara isto koliko se zahtijeva od sudije na sudu.

B. Član 1.6.

6. Članom 1.6. se zahtijeva od novinara da provjere činjenice prije njihovog emitovanja i da brzo nakon spoznaje greške izdaju korekciju.

Održanje kredibiliteta i poštovanja publike ne zahtijeva ništa manje, čak i kada je u pitanju jednostavna i naizgled bezopasna greška kao što je pogrešno ime ili datum. Emitovanje ispravke greške, čak i jedan ili dva dana kasnije govori publici da poštujete nju i njen pravo na tačnu informaciju.

7. Najozbiljniji problemi nastaju kada stanica prezentira senzacionalističke tvrdnje i navode koji nisu tačni.

Što je navod senzacionalniji, to se više rada očekuje od stanice i njenih novinara kako bi se potvrdila istina (ili ustanovila lažnost) navoda.

Široko prihvaćeno pravilo novinarstva je da bilo kakav kontroverzan navod treba biti podržan od dva nezavisna izvora, bilo da su izvori lokalni zvaničnici ili međunarodne novinske agencije.

8. Ponekad će senzacionalni izvještaj neke novinske agencije sadržavati dovoljno potkrepljujućih informacija koje će ga činiti da izgleda pouzdanim. Radio i/ili TV stanica tada mora biti oprezna pri odlučivanju da li da iskoristi izvještaj bez potvrđivanja izvora. Opreznost često diktira da, ukoliko se izvještaj emituje, stanica jasno naglasi da "on nije potvrđen od nezavisnih izvora".

Senzacionalne priče često padaju kada novinar uloži rutinski trud – obavi nekolicinu telefonskih poziva kako bi se potvrdila priča. IMC-ovim Kodeksom o uređivanju radio i TV programa se od stanica to očekuje.

Primjer: Tokom NATO-ove akcije, jedna stanica je emitovala izvještaj neke novinske agencije da je španski pilot u sastavu NATO-a rekao kako je bio instruiran od NATO-a da bombarduje civilne ciljeve. Novinska agencija je preuzela izvještaj od španskih novina koje su navele ime pilota. Uprkos senzacionalističkoj prirodi tvrdnje, stanica nije uložila truda kako bi provjerila tačnost izvještaja te novinske agencije.

Rutinski novinarski trud – telefonski poziv Ambasadi Španije u Sarajevu bi pokrenuo ozbiljne sumnje u tačnost izvještaja i sigurno bi proizveo dodatne činjenice koje bi stanica bila obavezna da emituje u svrhu izbalansiranosti. Španska vlada nije mogla naći tog pilota u svojim vazduhoplovnim snagama. Novinska agencija je povukla priču i otpustila novinara.

Stanici koja je emitovala izvještaj je bilo naređeno da emituje mišljenje španjolske Vlade i izvijesti o svim činjenicama vezanim za priču.

IMC Pravilo 02/1999
Usvojeno 21. oktobra 1999.
Izmijenjeno 12. marta i 29. oktobra 2001.
Poštivanje obaveza iz autorskog prava

Uvod:

Poštivanje međunarodnog prava i prakse u vezi zaštite prava intelektualnog vlasništva, uključujući, ali ne ograničeno na video i audio materijale zabavne sadržine, je od izuzetnog značaja za razvoj regulisane i lojalne konkurenčije na medijskom tržištu. Medijsko tržište, regulisano u skladu sa izgrađenom međunarodnom praksom, neophodno je za razvoj tržišne privrede u Bosni i Hercegovini.

Piratstvo - ilegalna produkcija, distribucija, prodaja ili emitovanje materijala koji podliježu međunarodnim sporazumima u vezi zaštite prava intelektualnog vlasništva - je oblik nelojalne konkurenčije na medijskom tržištu. Pored toga što ozbiljno šteti interesima autora i drugih imaoča prava, i izaziva rizik poduzimanja međunarodno-trgovinskih protu-mjera, piratstvo u elektronskim medijima također ometa razvoj tržišne ekonomije, i samim tim ometa strateške ciljeve Opštег okvirnog mirovnog sporazuma.

U skladu s tim, u okvirima svog mandata koji obuhvata regulisanje emitovanja programa, IMC zahtijeva postupanje u skladu sa prihvaćenom međunarodnom praksom u pogledu intelektualnog vlasništva.

IMC-ov Kodeks za uređivanje radio i televizijskog programa, u Uvodu kaže: "Radio i televizijske stanice će se pridržavati općenito prihvaćenih standarda u pogledu intelektualnog vlasništva i uzdržavaće se od bilo koje vrste nedozvoljenog prisvajanja programa".

Dalje, u odjeljku 5.1 Opštih uslova dozvole za rad koju izdaje IMC se kaže: "Korisnik dozvole će biti odgovoran za sve dužnosti i obaveze prema bilo kojoj trećoj strani u vezi sa autorskim ili drugim pravima intelektualnog vlasništva koja mogu proizaći iz emitovanja takvog vlasništva ili predstavljanja".

U svrhu osiguranja poštivanja navedenih obaveza, ovo Pravilo postavlja sledeće operativne zahtjeve za radio i televizijske stanice u BiH. Ovo Pravilo ne treba posmatrati kao sveobuhvatno tumačenje onoga što jeste ili nije dozvoljeno u okviru međunarodnog autorskog prava.

I. Poštena upotreba zaštićenog materijala:

- A. Isključivo u svrhu emitovanja vijesti ili drugih informativnih ili obrazovnih programa, radio i TV stanice mogu koristiti razumno kratke isječke video, audio ili tekstuálnih materijala koji podliježu zaštiti prema međunarodnom autorskom pravu i pravima intelektualnog vlasništva, kao i domaćem zakonu o pravima intelektualnog vlasništva, pod uslovom da radio i TV stanice koje takav program emituju jasno naznače izvor materijala. U pravilu, takvi isječci ne smiju biti duži od 90 sekundi (*izmijenjeno 12. marta 2001*).

B. Ovaj standard "poštene upotrebe" neće se tumačiti u smislu dozvoljavanja višestruke, uzastopne upotrebe materijala iz vijesti koje su producirale druge organizacije ukoliko ne postoji valjano odobrenje vlasnika autorskih prava nad takvim materijalima ili njihovih ovlaštenih zastupnika. Takva "poštena upotreba" ni pod kojim uslovima ne smije ugroziti ekonomski ili moralni interes vlasnika autorskog i srodnih prava.

II. Potpuno ili djelimično emitovanje materijala zaštićenog autorskim pravima:

A. Potpuno ili djelimično emitovanje video, audio ili tekstualnog materijala zaštićenog autorskim pravima koje prevazilazi okvire "Poštene upotrebe" navedene u odeljku I, stav A, dozvoljeno je jedino u skladu sa uslovima valjanog ugovora sa vlasnikom autorskih prava ili valjanog ugovora sa legalno ovlaštenim prodavcem takvih materijala.

B. Pored zahtjeva iz paragrafa A, u pogledu emitovanja video, audio ili drugih materijala zaštićenih autorskim pravima, IMC zahtijeva da radio i TV stanice takve materijale nabave iz legalnih izvora, u elektronskoj formi ili na kompakt-diskovima, kasetama ili snimljene na drugi način. (*izmijenjeno 12. marta 2001*)

III. Sankcije za nepoštivanje ovog pravila:

A. Sankcije za kršenje ovog Pravila će odrediti Odbor za implementaciju IMC-a ili Generalni direktor IMC-a sukladno Proceduri za vođenje slučajeva.

B. Novčane kazne mogu biti izračunate kao višestruko izražena komercijalna cijena emitovanja materijala u pitanju; tu cijenu će odrediti IMC u konsultaciji sa ovlaštenim prodavcem.

IV. Stupanje na snagu: *Ovo Pravilo stupa na snagu 1. novembra 1999. Amandmani stupaju na snagu na dan usvajanja, osim ako se ovim članom ne odredi drugačije. (izmijenjeno 12. marta 2001.)*

REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE

PROCEDURA ZA VOĐENJE SLUČAJEVA

Usvojeno 8. decembra 1998.

Izmijenjeno 9. juna, 21. oktobra 1999 i 29. oktobra 2001.

Uvod

Nezavisnu komisiju za medije osnovao je Visoki predstavnik 11. juna 1998 sa ciljem da uspostavi uređivački sistem za elektronske i druge medije u BiH. Komisiji je dato u zadatku da formira odgovarajuće strukture u cilju ispunjavanja ove obaveze. Jedan od zadataka IMC-a je također da osigura poštivanje uslova za izdavanje dozvola i odredbi kodeksa prakse, i u tu svrhu IMC je ovlaštena primjeniti odgovarajuće mjere. Razlog osnivanja i davanje ovlaštenja IMC-u leži u haotičnoj situaciji u području regulacije medija u BiH i nedostatku prinude koju podrazumijeva vladavina zakona.

Funkcije IMC-a koje su neophodne u demokratskom društvu i koje nisu uslovljene specifičnom situacijom u BiH danas biće prenešene na odgovarajuće institucije vlasti u BiH što je prije to moguće. Važan dio zadatka IMC-a je određivanje koje su funkcije odgovarajuće za demokratiju zasnovanu na slobodi izražavanja i vladavini zakona, kao i stvaranje uslova za takvo prenošenje. Ovo obuhvata donošenje zakonske regulative za medije i emitovanje programa koji su u skladu sa evropskim standardima. Stvaranjem takve regulative i njenim provođenjem, kao i stvaranjem nezavisnog sudstva u cijeloj BiH, uloga IMC-a ovakva kakva je danas biće postepeno ukinuta.

Visoki predstavnik je 2. marta 2001 donio Odluku o kombinovanju nadležnosti Nezavisne komisije za medije i Regulatorne agencije za telekomunikacije, osnivajući na taj način Regulatornu agenciju za komunikacije (CRA) u čijoj se nadležnosti nalaze sve regulatorna pitanja u polju komunikacije u Bosni i Hercegovini. Ova Procedura je izmijenjena najviše kako bi bile odražena promjena nadležnosti koja sada obuhvata kako radio i TV stanice, tako i operatore telekomunikacija.

Sve dok je ispitivanje slučajeva kršenja uslova za izdavanje dozvola i kodeksa prakse u njenoj nadležnosti, CRA smatra da je od izuzetne važnosti da se stvori jasna i transparentna procedura za vođenje slučajeva, što će omogućiti zaštitu svim stranama.

Procedura za vođenje slučajeva će biti povremeno predmet razmatranja i revizija. Izmijenjena je 9. juna 1999, 21. oktobra 1999 i 29. oktobra 2001..

Član 1

Regulatorna agencija za komunikacije (CRA) će istražiti slučaj pokrenut na jedan od slijedećih načina:

1. ako je podnesena žalba;
2. po službenoj dužnosti;

3. ako je slučaj upućen od strane nekog drugog tijela ovlaštenog da postupa u slučajevima koji uključuju pitanja komunikacija.

Prigovori privatnih lica biće prihvaćeni samo u pismenom obliku. Podnositelji prigovora će biti redovno izvještavani o toku slučaja u mjeri koja se smatra opravdanom i praktičnom.

(izmjenjeno 29. oktobra 2001)

Član 2

Svi slučajevi će biti registrovani, a dosije otvoren. U mjeri koja se smatra opravdanom i praktičnom, strane će biti obaviještene o otvaranju slučaja.

Dosije će biti otvoren javnosti, ukoliko nije drugačije odlučeno. Strane će biti obaviještene o cijelokupnom materijalu koji se nalazi u dosijeu. Svaka strana će biti obaviještena o materijalu koji je podnijela suprotna strana.

Član 3

Slučaj će biti istražen od nadležnog/ih sektora i/ili odjela CRA Nadležni sektori i/ili odjeli će po potrebi zatražiti dodatne informacije.

Član 4

Ako se pokaže da nikakve mjere nisu potrebne, slučaj može biti zatvoren odlukom direktora sektora ili odjela.

Ako je potrebno poduzeti mjere, o slijedećim koracima će odlučiti direktor sektora ili odjela.
(izmjenjeno 29. oktobra 2001)

Član 5

U toku trajanja istrage slučaja, Predsjedavajući Odbora za implementaciju može odlučiti o slijedećim mjerama:

1. Izdavanje upozorenja.
2. Izdavanje naloga u vezi svake stvari koja se nalazi u nadležnosti CRA.
3. Dozvola za ulazak u prostorije.
 - Odbor za implementaciju će biti obaviješten o svakom takvom slučaju, ako je moguće unaprijed, ili neposredno nakon, ako hitnost situacije nije dozvolila prethodno obavještavanje.

(izmjenjeno 29. oktobra 2001)

Član 6

U toku trajanja istrage u vezi pokrenutog slučaja, Odbor za implementaciju može odlučiti da izda ovlaštenje za pljenidbu i odnošenje opreme R i TV kuće. U slučaju da se ne može kontaktirati Odbor za implementaciju, Predsjedavajući Odbora za implementaciju može sam donijeti takvu odluku, ukoliko je to neophodno uslijed hitnosti i neposrednosti situacije. U takvim slučajevima, Odbor za implementaciju mora potvrditi odluku što je prije moguće.

Kao mjera koja se može poduzeti u toku istrage pokrenutog slučaja, odluka o pljenidbi i odnošenju opreme nikada neće trajati duže od četrnaest dana.

(izmijenjeno 29. oktobra 2001)

Član 7

Svaka R i TV kuća ili operator telekomunikacija koji prekrši odredbe kodeksa ili pravila CRA, ili bilo kojeg uslova dozvole za rad, biće podložna slijedećim sankcijama:

1. Zahtjev za objavljivanje izvinjenja.

Takvu odluku donosi Predsjedavajući Odbora za implementaciju.

2. Izdavanje upozorenja.

Takvu odluku donosi Predsjedavajući Odbora za implementaciju.

3. Izdavanje naloga u vezi bilo koje stvari koja je u nadležnosti CRA.

Takvu odluku donosi Predsjedavajući Odbora za implementaciju. Ukoliko Predsjedavajući smatra to potrebnim, Odbor za implementaciju će biti konsultovan ili mu slučaj upućen.

4a) Novčane kazne za RTV stanice.

Kada se radi o kaznama u iznosu do dvadeset posto od maksimalnog mogućeg iznosa kazne za svaku kategoriju R i TV kuća, odluku može donijeti Predsjedavajući Odbora za implementaciju, dok će o svakoj novčanoj kazni u većem iznosu odlučivati Odbor za implementaciju. Za R i TV kuće koje pokrivaju područje cijelog entiteta ili oba entiteta iznos kazne ne može biti veći od 5.000 KM; za R i TV kuće koje pokrivaju pedeset posto ili više teritorije entiteta iznos kazne ne može biti veći od 2.500 KM, dok za ostale R i TV kuće iznos kazne ne može biti veći od 1.000 KM.

4b) Novčane kazne za operatore telekomunikacija

Novčane kazne koje se izriču operatorima telekomunikacija ne mogu preći pet posto obrta u prethodnoj fiskalnoj godini.

5. Izmjena ili suspenzija dozvola.

Ako se radi o manjim izmjenama ili manje važnim pitanjima, odluku će donijeti Predsjedavajući Odbora za implementaciju, u suprotnom, odluku će donijeti Odbor za implementaciju.

6. Zabrana rada.

Takvu odluku donosi Odbor za implementaciju, premda u izuzetnim slučajevima, ukoliko hitnost situacije to zahtijeva, takvu odluku može donijeti Predsjedavajući Odbora za implementaciju.

7. Ukipanje dozvole.

U svakom takvom slučaju odluku donosi Odbor za implementaciju.

Sankcije će biti srazmjerne prirodi i težini prekršaja i neće biti strožije nego što je potrebno, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice. Svako nepridržavanje ranijih odluka IMC-a ili CRA rezultiraće strožijim sankcijama.

(dopunjeno 21. oktobra 1999.i 29. oktobra 2001)

Član 8

U svakom vođenom slučaju, jedan ili više direktora sektora i/ili odjela će napraviti pismeni sažetak glavnih elemenata.

U izvještaju o svakom vođenom slučaju će biti jasno naznačeno ko je donio odluku, kao i ko je napravio sažetak glavnih elemenata.

(izmijenjeno 29. oktobra 2001)

Član 9

Predsjedavajući Odbora za implementaciju će obezbijediti da se kopije materijala podnešenog u tekućim slučajevima podnose Odboru za implementaciju, u praktičnoj i opravdanoj mjeri. Odbor za implementaciju će biti uredno izvještavan o tekućim slučajevima kao i o slučajevima koje je riješio Predsjedavajući u skladu sa članom 7.

Predsjedavajući Odbora za implementaciju će također, kada je to u skladu sa važnosti slučaja i kada to okolnosti dozvoljavaju, obavijestiti Odbor za implementaciju prije donošenja odluke.

Predsjedavajući Odbora za implementaciju će redovito obavještavati Vijeće o odlučenim slučajevima.

(izmijenjeno 29. oktobra 2001)

Član 10

Kada je potrebna odluka Odbora za implementaciju, biće sazvan sastanak Odbora, osim u vanrednim okolnostima.

Predsjedavajući Odbora će prije sastanka pripremiti dokumentaciju i podnijeti je na uvid članovima Odbora. Članovi Odbora će prije sastanka pregledati dokumentaciju, i po potrebi zatažiti dodatne informacije od CRA.

Odluke o slučajevima će se donositi na osnovu pismenih ili podnesenih dokaza. Samo pod vanrednim okolnostima saslušaće se usmeni dokazi. Sve zainteresovane strane dobiće na raspolaganje dovoljno vremena da predstave i iznesu svoj slučaj, dostave informacije ili obrazloženja.

(izmijenjeno 29. oktobra 2001)

Član 11

Žalbe protiv odluka, kao i žalbe protiv odluke o odbijanju izdavanja dozvole za rad, se podnose Vijeću.

Žalba se podnosi u bilo kojem uredu CRA-a u Sarajevu, Banja Luci ili Mostaru. Žalbu mogu podnijeti samo strane umiješane u slučaj. Protiv odluke o odbijanju izdavanja dozvole za rad, žalbu može podnijeti podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole.

Žalba se podnosi u roku od četrnaest dana od dana kada su strane primile odluku. Informacija o proceduri za podnošenje žalbe biće uključena u odluku.

Nakon donošenja odluke, ista će stranama u slučaju biti dostavljena u pisanoj formi. Odluka će istovremeno biti objavljena na oglasnim pločama u uredima CRA-a.

Svaka odluka poslata stranama će biti popraćena prijemnom formom. Strana u slučaju će potpisati prijemnu formu i poslati je nazad CRA-u kako bi potvrdila prijem odluke. Rok za podnošenje žalbe će se računati od dana kada strana potpiše prijemnu formu.

Ako strane u slučaju ne pošalju nazad potpisano prijemnu formu u roku od 48 sati od dana kada je odluka poslata, rok za podnošenje žalbe će se računati od dana kada je odluka objavljena na oglašnim pločama u uredima CRA.

(dopunjeno 9. juna, 21. oktobra 1999. i 29. oktobra 2001)

Član 12

CRA će registrirati svaki slučaj uredno podnesene žalbe, i o prijemu žalbe obavijestiti podnosioca žalbe i suprotnu stranu.

U slučaju podnošenja žalbe, odluka neće postati izvršna dok ne bude odlučeno po žalbi, osim ako se u odluci izričito ne tvrdi suprotno. U slučaju da odluka odmah postaje izvršna, Predsjedavajući Vijeća može, po prijemu zasebnog zahtjeva, naređiti zadržavanje izvršenja, odnosno odlučiti da odgodi izvršenje odluke dok ne bude odlučeno po žalbi.

Po prijemu žalbe, kopija dokumentacije o slučaju će biti dostavljena svim članovima Vijeća, a Predsjedavajući Vijeća će, po prijemu obavještenja od Sekretara Vijeća, sazvati sastanak Vijeća. Dokumentaciju će pregledati svi članovi prije sastanka, a po potrebi će dodatne informacije biti zatražene od CRA.

Odluka će biti donesena na osnovu pisanog ili podnesenog materijala. Usmeni dokazi će biti saslušani samo pod vanrednim okolnostima. O svakom zahtjevu za usmeno iznošenje dokaza odlučiće Predsjedavajući Vijeća.

(dopunjeno 21. oktobra 1999. i 29. oktobra 2001.)

Član 13

Ova Procedura će povremeno biti podvrgnuta reviziji u svjetlu iskustva i izmjenjenih okolnosti. Izmjene stupaju na snagu na dan usvajanja, osim ako se ovim članom ne utvrdi drugačije.

(Izmijenjeno 29. oktobra 2001)

**UKIDANJE IMC KODEKSA O MEDIJIMA U IZBORNOM PERIODU I IZMJENE
AKATA NEZAVISNE KOMISIJE ZA MEDIJE**
CRA PRAVILO Br. 10/001
usvojeno 29. oktobra 2001

Uvod

Vijeće Regulatorne Agencije za komunikacije:

Imajući u vidu Odluku Visokog predstavnika o kombiniranju nadležnosti Nezavisne komisije za medije i Regulatorne agencije za komunikacije od 2. marta 2001, prema kojoj će Regulatoran agencija za komunikacije biti jedino tijelo zaduženo za izvršavanje regulatornih nadležnosti Bosne i Hercegovine u oblasti komunikacija;

Prisjećajući se da pomenuta Odluka dalje određuje da će svi akti, kodeski, pravila, smeјrnice i odluke koje su donijeli IMC i TRA ostatit na snazi osim ukoliko ne budu zamijenjeni ili izmijenjeni odlukama CRA

Imajući u vidu da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine 23. avgusta 2001 usvojila Izborni zakon Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH 23/01);
Ovim ukida Kodeks IMC-a o medijima u izbornom periodu i dalje odlučuje da svi akti, kodeksi, pravila, smjernice i odluke koje je donijela Nezavisna komisija za medije imaju biti posmatrani u svjetlu ovog Pravila.

Član 1

Ukidanje IMC-ovog Kodeksa o medijima u izbornom periodu

IMC-ov Kodeks o medijima u izbornom periodu (stupio na snagu 31. marta 1999, izmijenjen 10. februara 2000), ovim se ukida i prestaje biti na snazi.

Član 2

Izmjene pravnih akata IMC-a

U skladu sa ovom Odlukom, sve reference na Nezavisnu komisiju za medije ili skraćeno IMC u bilo kojem pravnom aktu na snazi usvojenom od Nezavisne komisije za medije biće posmatrane kao da se odnose na Regulatornu agenciju za komunikacije.

Bez obzira na prethodni stav, sve reference koje se odnose na osnivanje Nezavisne komisije za medije ostaju nepromijenjene.

Član 3

Stupanje na snagu

Ovo Pravilo stupa na snagu 15. novembra 2001. i biće objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine. Izmjene stupaju na snagu na dan usvajanja, osim ako se ovim članom ne tvrdi drugačije. Izmjene će također biti objavljene u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

**Odluka Vijeća CRA
6. decembar 2001**

Uvod

Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije:

Prisjećajući se svoje dužnosti da nadgleda, i kad je neophodno, poduzme odgovarajuće mјere kako bi osiguralo efikasnost regulatornog okvira;

Prisjećajući se svoje odluke od 12. marta 2001, koja je određivala da će se pitanje limita u reklamiranju preispitati nakon isteka roka od šest mjeseci;

Priznajući da glavni izvor sredstava Javnog sistema emitovanja u BiH, Radio televizije Federacije Bosne i Hercegovine i Radio televizije Republike Srpske treba da dolazi iz pretplate prikupljene od publike u Bosni i Hercegovini;

Imajući u vidu najbolje evropske prakse u oblasti reklamiranja na javnim radio televizijskim stanicama;

ovim odlučuje slijedeće:

Član 1

Član 15 (d) Kodeksa o reklamiranju sponzorstvu za RTV stanice (usvojen 9. marta 2000, izmijenjen 12. marta 2001) ovim se mijenja i glasi:

Posebni javni servisi za emitovanje

- d) Količina reklama i drugih plaćenih poruka, kao i komercijalno sponzorisanih programa na Javnom sistemu emitovanja u Bosni i Hercegovini (PBS), Radio Televizije Federacije Bosne i Hercegovine (RTV FBiH) i Radio Televizije Republike Srpske (RTRS) ne mogu premašiti šest (6) minuta programa po satu, kako u radio, tako i u televizijskom programu. Gore navedene stanice mogu redistribuirati dozvoljeno vrijeme reklamiranja u toku udarnih termina, ali tako da ni u kojem slučaju ne smije preći osam (8) minuta po satu programa. Udarni termin za PBS i RTV FBiH se definiše tako da uključuje period između 17.30 i 22.30 časova, dok je udarni termin na RTRS definisan tako da uključuje period između 19.00 i 22 sata.

Član 2

Odjeljak E 5 Pravila 01/1999 Definicija i obaveze javnog emitovanja)usvojeno 21. oktobra 1999, izmijenjeno 12. marta 2001) se mijenja i glasi:

- 5) **Posebni javni servisi za emitovanje:** Količina reklama i drugih plaćenih poruka, kao i komercijalno sponzorisanih programa na Javnom sistemu emitovanja u Bosni i Hercegovini (PBS), Radio Televizije Federacije Bosne i Hercegovine (RTV FBiH) i Radio Televizije Republike Srpske (RTRS) ne mogu premašiti šest (6) minuta programa po satu, kako u radio, tako i u televizijskom programu. Gore navedene stanice mogu redistribuirati dozvoljeno vrijeme reklamiranja u toku udarnih termina, ali

tako da ni u kojem slučaju ne smije preći osam (8) minuta po satu programa. Udarni termin za PBS i RTV FBiH se definiše tako da uključuje period između 17.30 i 22.30 časova, dok je udarni termin na RTRS definisan tako da uključuje period između 19.00 i 22 sata.

Član 3

Vijeće CRA upućuje PBS, RTV FBiH i RTRS da usmjere napore ka podsticanju publike na plaćanje RTV preplate.

Član 4

PBS, RTV FBiH i RTRS treba da podnesu zasebne izvještaje na redovnom sastanku Vijeća koji će se održati u junu 2002, kako bi pokazali postignuća u kontroli troškova, razvoju sistema prikupljanja preplate, kao i u razvoju marketinga i prikazali trenutnu situaciju.

Član 5

Vijeće CRA preporučuje vladama Federacije BiH i Republike Srpske da obezbijede reorganizaciju sistema prikupljanja preplate kako bi osigurali prikupljanje maksimalnog iznosa sredstava. Ovakav potez je neophodan kako bi se osigurala održivost javnih sistema emitovanja.

Član 6

Ove izmjene stupaju na snagu 25. decembra 2001 i biće objavljene u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.